Indholdsfortegnelse

Generelle bemærkninger ... 4
Økonomiudvalget ... 10
Økonomiudvalgets område ... 10
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer ... 10
Bevillinger og budgetforudsætninger ... 11
010-10 Politik og beredskab m.v. ... 11
010-15 Administrativ organisation ... 13
010-20 Generelle puljer ... 15
010-20 Generelle puljer – anlæg ... 17
010-25 Jordforsyning – køb og salg – anlæg ... 17
010-30 Ejendomme – køb og salg – anlæg ... 18
Finansiering ... 18
010-35 Renter ... 18
010-50 Tilskud og udligning ... 19
010-55 Refusion af købsmoms ... 20
010-60 Skatter ... 21
010-65 Forskydninger i likvide aktiver ... 22
010-70 Finansforskydninger ... 22
010-75 Forskydninger i langfristet gæld ... 23
Familie-, børne- og læringsudvalget ... 25
Dagtilbud til børn ... 25
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer ... 25
Bevilling og budgetforudsætninger ... 26
011-10 Dagtilbud til børn - drift ... 26
011-10 Dagtilbud til børn – anlæg ... 28
Skoleområdet ... 29
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer ... 29
Bevilling og budgetforudsætninger ... 29
011-15 Skoleområdet - drift ... 30
011-15 Skoleområdet – anlæg ... 32
Familieområdet ... 33
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer ... 34
Bevilling og budgetforudsætninger ... 34
011-20 Familieområdet ... 34
Sundheds- og ældreudvalget ... 36
Sundhed og Ældre ... 36

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 37
Bevilling og budgetforudsætninger 38
012-15 Sundhed og Ældre 38
012-15 Sundhed og Ældre - anlæg 39
Erhvervs- og planudvalget 41
Erhvervs- og planområdet 41
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 41
Bevillinger og budgetforudsætninger 42
013-10 Erhverv og turisme 42
013-15 Plan og udvikling 42
013-15 Plan og udvikling – anlæg 43
Natur-, teknik- og miljøudvalget 44
Natur, teknik og miljø 44
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 45
Bevillinger og budgetforudsætninger 46
014-10 Vej- og parkvæsen 46
014-10 Vej- og parkvæsen – anlæg 48
014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede ordninger 51
014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede ordninger – anlæg 51
014-20 Jordforsyning – anlæg 51
014-25 Natur og miljø 52
014-25 Natur og miljø – anlæg 53
014-30 Ejendomme 53
014-30 Ejendomme – anlæg 54
014-35 Almene boliger 55
Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget 56
Kultur-, fritids og landdistriktsudvalgets område 56
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 56
Bevillinger og budgetforudsætninger 57
015-10 Byudvikling - anlæg 57
015-15 Landdistrikter 58
015-15 Landdistrikter - anlæg 58
015-20 Biblioteker 58
015-25 Kultur 59
015-25 Kultur – anlæg 61
015-30 Fritid og Folkeoplysning 61
015-30 Fritid og Folkeoplysning – anlæg 63
Social- og beskæftigelsesudvalget 64

Beskæftigelsesområdet 64
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 64
Bevillinger og budgetforudsætninger 66
016-20 Ydelser og Indsatser 66
016-25 Uddannelse og beskæftigelsespuljer 68
Socialområdet 68
Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer 69
Bevilling og budgetforudsætninger 70
016-30 Tilbud til voksne med særlige behov 70

Generelle bemærkninger

I de generelle bemærkninger beskrives forudsætninger, som er gældende for det samlede budget.

Bevillingsniveau
Syddjurs Kommunes bevillingsniveau består af 21 driftsbevillinger. Disse fremgår af bevillingsoversigten i budgethæftet.

Inden for driftsbevillingerne kan Økonomiudvalget og de stående udvalg omplacere beløb på eget område ved egne beslutninger. Udvalgene har mulighed for at uddelegere denne kompetence yderligere.

Driftsbevillingerne gives som nettobevillinger. Det betyder, at Økonomiudvalget og de stående udvalg kan hæve udgifter og indtægter eller sænke udgifter og indtægter ved egne beslutninger, så længe nettoresultatet er udgiftsneutralt.

Økonomiudvalget er bemyndiget til at godkende flytninger mellem driftsbevillinger, som netto giver nul. Det er således kun tillægsbevillingssager - og sager som forelægges som følge af det materielle indhold af sagerne - som skal forelægges Byrådet. De stående udvalg kan - hvis det materielle indhold i sagerne taler for det - indstille at tillægsbevillinger, som netto giver nul, ikke stopper i Økonomiudvalget, men går videre til Byrådet.

For deponeringspuljen under finansforskydninger (010-70), er Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget bemyndiget til at disponere over beløbet i forbindelse med tilskud inden for udvalgets område, herunder tilskud i forbindelse med idrætspuljer.

For bevillingen med generelle puljer (010-20), kan kommunaldirektøren og dennes stedfortræder godkende flytning af beløb fra bevillingen ud til alle øvrige bevillinger.

Den generelle pulje bruges også til at foretage efterregulering af budgetterne til skole og daginstitutioner, når børnetal ændrer sig i forhold til budgetforudsætningerne. Det ændrer ikke ved budgetforudsætningerne for det enkelte dagtilbud og den enkelte skole, men betyder, at den budgetusikkerhed, børnetallet giver, pålægges den samlede kommunale kasse, fremfor bevillingerne på skoleområdet og dagtilbudsområdet.

For anlægspuljen til byggemodning (014-20) er Administrationen bemyndiget til at disponere udgifter til byggemodning inden for den aftalte bevilling til formålet under forudsætning af, at der disponeres i overensstemmelse med principperne for planlægning og byggemodning af byggegrunde.

Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb
Anlægsbevillinger tildeles af Byrådet til de konkrete anlægsprojekter.

I budgettet afsættes rådighedsbeløb til finansiering af de investeringer, som forventes at skulle gennemføres. I modsætning til driftsbevillingerne betyder et afsat rådighedsbeløb ikke nødvendigvis samtidig en ret til at iværksætte anlægsprojektet. For anlæg skal der også være en anlægsbevilling.

Reglerne for området er beskrevet herunder.

- Anlægsbevillinger er et-årige eller flerårige og dækker anlægsprojektets samlede udgift. Anlægsbevillinger afgives i det prisniveau, som er gældende for det år, hvor anlægsbevillingen gives. Flerårige anlægsbevillinger prisfremskrives.
- Rådighedsbeløb er et-årige og skaber finansiering til dækning af anlægsprojektets udgift det pågældende år. For et anlægsprojekt svarer summen af de afsatte beløb som hovedregel til anlægsbevillingen. Beløb afsat til flerårige projekter prisfremskrives i forbindelse med budgetlægningen. En tilsvarende korrektion af anlægsbevillingen til løbende priser vises i investeringsoversigten, der er budgettets oversigt over anlæg.

- Der kan som udgangspunkt ikke forbruges af kommende års rådighedsbeløb. Opstår behovet, skal der søges om tillægsbevilling til rådighedsbeløb finansieret af kassebeholdningen med henvisning til en tilsvarende reduktion af rådighedsbeløbet i de kommende år.
- Ikke forbrugte rådighedsbeløb i et regnskabsår kan søges overført til kommende år senest i forbindelse med regnskabsafslutningen.
- Hvis forudsætningerne for det samlede anlægsprojekts udgift ændres, skal der søges tilsvarende ændring af anlægsbevilling. Hvis ændringen forventes i budgetåret, skal der søges om tilsvarende positiv eller negativ tillægsbevilling til rådighedsbeløb.
- Ved vedtagelsen af budgettet gives der automatisk anlægsbevilling til anlægsprojekter, hvor de materielle forudsætninger for projektet er beskrevet i budgettet, og hvor det første rådighedsbeløb er afsat i budgetåret. Det er markeret i investeringsoversigten, når det forudsættes, at anlægsbevillingen er givet.
- Der kan som hovedregel ikke gives anlægsbevilling til puljer. Anlægsbevillinger bør først gives, når puljerne udmøntes på konkrete projekter. Anlægsbevillinger kan dog gives som rammebevillinger, hvis der er tale om beløbsmæssige mindre nært beslægtede projekter, der enkelt vis udgør under 100.000 kr., der alle afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter, f.eks. energibesparende foranstaltninger eller bygningsrenoveringer.

10-årig anlægsplan
For at styrke kommunens strategiske planlægning af anlæg udarbejdes der en 10-årig anlægsplan. Anlæg i budgetmaterialet består derfor både af et anlægsbudget for 2027-2030, der fremgår af investeringsoversigten og af en 10-årig anlægsplan 2027-2036, der fremgår i særskilt oversigt. Anlægsplanens første 4 år 2027-2030 er identisk med anlægsbudgettet.

Den 10-årige anlægsplan udarbejdes i en inddragende proces med fagområder for at afdække kommunens langsigtede anlægsbehov ud fra følgende fem kriterier:

1. Understøttelse af Byrådets langsigtede mål og visioner for Syddjurs Kommune og områdernes resultatskabelse
2. Demografiudvikling
3. Bosætning og mobilitet
4. Arealoptimering og effektiviseringer
5. Ekstraordinær vedligeholdelse og genopretning.

Økonomisk politik
Den økonomiske politik, som Byrådet har godkendt i maj 2026, indeholder et sæt økonomiske pejlemærker, der tilsammen sætter den økonomiske retning for Syddjurs Kommune i perioden 2027-2030. Syddjurs Kommunes økonomiske politik baserer sig på seks pejlemærker, som blandt andet sætter et flerårigt, overordnet perspektiv for et budget i balance.

Formålet med politikken er at sikre en robust økonomisk ramme, der understøtter, at kommunens økonomi kan absorbere konjunkturmæssige udsving i økonomien, uden at der nødvendigvis skal skæres i den borgernære service eller i anlægsvirksomheden. Politikkens målsætninger sætter pejlemærker op for den budgetmæssige prioritering af drifts- og anlægsvirksomheden samt finansposterne.

Pejlemærkerne i den økonomiske politik er opgjort i 2027 pris- og lønniveau, og forudsættes fremskrevet fra år til år, når fremskrivningsprocenten i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen er kendt.

Pejle-mærke	**Kort beskrivelse**	**Begrundelse**
1	Skatten må ikke stige	Skatteprocenten i Syddjurs Kommune er relativ høj i forhold til kommunerne i Østjylland, herunder især i forhold til Aarhus Kommune. Derudover har der igennem mange år, og på tværs af skiftende regeringer, været et generelt skattestop i den offentlige sektor, hvilket i praksis vanskeliggør en yderligere opjustering af den kommunale indkomstskat. Skatten må på den baggrund ikke stige i Syddjurs Kommune.
2	Et ordinært driftsresultat på minimum 145 mio. kr. årligt (2027-niveau)	Niveauet er udtryk for en økonomisk ansvarlig balance i den samlede skattefinansierede virksomhed, idet det generelt kan finansiere skattefinansierede anlæg samt nettoafdrag på lån og finansforskydninger, hvor finansforskydninger kan variere fra år til år
3	Anlægsudgifter på omkring netto 112 mio. kr. årligt (2027-niveau)	Det er med udgangspunkt i et niveau for en kommune med lignende rammevilkår som Syddjurs Kommune. Projekter med etablering af plejeboliger medtages kun med en andel på omkring 10 procent, da projekterne lånefinansieres og ikke indgår bruttoanlægsrammen for kommunerne. Anlægsniveauet forudsætter, at der er økonomisk råderum i den samlede økonomi jævnfør pejlemærket om overskud på det ordinære driftsresultat.
4	Gælden skal falde fra år til år	Lånoptagelsen skal som udgangspunkt skal være mindre end afdragene på den skattefinansierede gæld år for år. Pejlemærket omhandler den skattefinansierede gæld og ikke afdrag på lån til ældreboliger og forsyningsvirksomheder, som er reguleret på anden vis (brugerfinansieret). Undtagelsesvist kan ekstraordinære anlægsinvesteringer, som kan bidrage til fortsat udvikling, omstilling og effektivisering muliggøre en afvigelse fra den her beskrevne hovedregel. Kommunens finansielle strategi beskriver nærmere de politiske vedtagne rammer for kommunens gældspleje
5	En gennemsnitlig kassebeholdning på 250 mio. kr. (2027-niveau)	Kassebeholdningen skal sikre, at kommunen er robust over for uforudsete økonomiske hændelser, for eksempel forværrede økonomiske konjunkturer og eksterne økonomiske stød. Det kan også være ændringer i den kommunale udligning eller ejendomsbeskatning. Niveauet tager hensyn til, at der i de senere år har været fokus på kommunernes opbygning af kassebeholdninger og opfordringer fra KL og Regeringen om at nedbringe likviditeten for eksempel ved gældsafvikling. En for lav kassebeholdning vil imidlertid gøre kommunen mere sårbar overfor uforudsete økonomiske begivenheder. En kassebeholdning af en vis størrelse giver også bedre mulighed for en effektiv kapitalforvaltning. Det vil være acceptabelt med perioder, hvor kassebeholdningen ligger over pejlemærket, mens det vil være mere udfordrende, hvis der er længere perioder, hvor den er lavere end pejlemærket.
6	Efterlevelse af nationale økonomiaftaler om den kommunale økonomi	Syddjurs Kommune ønsker altid at bidrage målrettet til at efterleve de årlige kommuneaftaler indgået mellem KL og regeringen. Dette gælder også med hensyn til de aftalte økonomiske rammer for service, anlæg og skatteniveau, som ved manglende efterlevelse desuden er underlagt økonomiske sanktioner – både kollektivt og individuelt for kommunerne.

Økonomistyring
Det formelle ansvar for kommunens økonomiske styring ligger hos det politiske niveau i en kommune, jf. Styrelsesloven.

Bevillingsmyndigheden er hos Byrådet. Foranstaltninger, der vil medføre udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Byrådet har meddelt den nødvendige bevilling. Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforskrift, kan dog om nødvendigt iværksættes uden Byrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt.

Ansvaret for økonomistyringen er forankret hos Økonomiudvalget, hvor de stående udvalg bestyrer de anliggender, der er underlagt dem inden for rammerne af det vedtagne budget og eventuelle andre rammesættende bestemmelser, som Byrådet har besluttet.

Det daglige budgetansvar er i Syddjurs Kommune i høj grad uddelegeret til det decentrale niveau. Alle budgetposter kan således entydigt henføres til en chef eller leder, der har det daglige ansvar for at overholde bevillingen og føre tilsyn med anvendelsen af den.

Delegationen af ansvaret og afgrænsningen af budgetområdet indgår i aftaler og løbende dialoger mellem direktionen, chefer og ledere. Det er budgettet, der sætter de konkrete økonomiske rammer for enhederne og dem, de budgetansvarlige ledere skal forholde sig til i budgetopfølgningen. Den enkelte budgetansvarlige enhed har frihed og ansvar til at indrette sig efter lokale forudsætninger og muligheder inden for nogle klare overordnede økonomiske og faglige rammer.

Hver måned skal de budgetansvarlige vurdere udgifterne, og i nærmere fastlagte måneder skal der også indberettes det forventede regnskab på deres respektive område. Der gennemføres et antal årlige budgetopfølgninger ud fra det forventede regnskab, der forelægges politisk.

Hvis en budgetansvarlig kan forudse afvigelser, der ikke umiddelbart kan dækkes af mer- eller mindre udgifter på andre delområder indenfor ansvarsområdet, er vedkommende forpligtet til snarest at rejse en sag via chefen og videre til direktionen. Direktionen vurderer, om problemstillingen skal rejses over for det politiske niveau.

I tilfælde af forventede budgetoverskridelser på givne områder, skal det pågældende udvalg anvise kompenserede besparelser på andre områder inden for udvalgets bevillinger. Der gives principielt ikke tillægsbevillinger til merforbrug finansieret af kassebeholdningen. Udvalgene skal i henhold til de tidligere nævnte bevillingsregler generelt medvirke til, at der er bevillingsmæssig dækning for udgifterne.

I afgrænsningen mellem regnskabsår gælder et decentraliseringsprincip, hvor budgetbeløb kan overføres til det efterfølgende år. Dog gælder det, at hvis mindreudgiften på bevillingsniveau udgør en større andel af bevillingen end 3 procent i det enkelte regnskabsår, så tilbageføres det uforbrugte budget til kassebeholdningen. Eventuelle merudgifter på bevillingsniveau er som udgangspunkt omfattet af fuld overførselsadgang (100 procent).

Styringen af anlæg sker i en afdeling, der fungerer som bygherrerådgiver for kommunens øvrige afdelinger i forbindelse med ombygning, tilbygning og nybyggeri. Bygherrerådgivning består i forundersøgelser, arbejde med budgetoplæg, brugerinddragelse, udarbejdelse af byggeprogrammer, udbud af rådgiveropgaver og projekterings– og entreprenøropgaver, byggeledelse samt økonomistyring. Ved konkrete anlægsopgaver opkræves et honorar, som gør det muligt at tilpasse ressourcerne i Anlæg efter opgavernes antal og omfang. I forbindelse med Budget 2026 blev vedtaget principper for fastlæggelse af honorarstørrelse på henholdsvis 4 %, 7,5 % og 12 % alt efter kompleksitet og størrelse på anlægsprojektet.

Resultatmål
Resultatmål er mål, hvor der i to årlige budgetopfølgningssager følges op på udviklingen på udvalgsniveau. Målene sætter retning for fagområdernes samlede opgaveløsning og skaber forbindelse til kommunens visioner og strategier.

Der er tilstræbt et til to resultatmål per bevilling for at sikre en rapportering med fokus på beslutningsstøtte på strategisk niveau. Med 21 driftsbevillinger giver det cirka 40-45 resultatmål for hele kommunen. På fagområderne kan der være behov for yderligere mål i den løbende styring.

Styring efter resultatmål er langsigtet og kontinuerlig. Omvendt skal resultatmål tilpasses en ændret strategi eller ændrede styringsudfordringer.

Befolkningsprognose
Der udarbejdes årligt en befolkningsprognose. Prognosen er opgjort på skoledistrikter, da det for de fleste praktiske formål er den opdeling, der er relevant for de kommunale serviceområder.

Modellen bygger på forudsætninger for til- og fraflytning i de ejendomme, der er i kommunen samt skøn for nyt boligbyggeri. Som noget nyt er der også indarbejdet en forudsætning om en udvikling i antallet af boliger, der står tomme, eller bruges som ferieboliger.

Befolkningsprognosen viser, at det samlede befolkningstal for dem der er bosat i Syddjurs Kommune ventes at stige fra 44.394 pr. 1. januar 2026 til 45.211 i 2031 svarende til en årlig stigning over hele perioden på cirka 0,4 procent.

Prognosen, der er udarbejdet i foråret 2026, hviler på en række forudsætninger. Byggeri- og boligudviklingen er vigtig for væksten, og den kan påvirkes af renteniveau, inflation, transportudgifter samt den generelle samfundsøkonomiske situation, både i Danmark og i hele verden. Antallet af fordrevne ukrainere er i hele prognoseperioden indregnet, som de indgår den 1. januar 2026.

Der er forskel på, hvorledes de enkelte aldersgrupper forventes at udvikle sig. Der forventes således markant flere ældre i kommunen, mens antallet af personer i alderen 15 til 24 år er faldende.

Per 1. januar	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Ændring 2026-31
0-årige	388	377	373	368	364	361	-27
1-4 årige	1.822	1.791	1.763	1.775	1.753	1.725	-97
5-14 årige	4.752	4.829	4.941	5.023	5.137	5.220	468
15-24 årige	4.291	4.253	4.212	4.107	4.024	3.972	-319
25-66 årige	22.268	22.287	22.323	22.344	22.300	22.229	-39
67-84 årige	9.521	9.634	9.719	9.726	9.762	9.794	273
85+ årige	1.352	1.468	1.575	1.673	1.777	1.909	557
0-99+ årige	44.394	44.637	44.907	45.016	45.117	45.211	817

Ser man på udviklingen fordelt på skoledistrikter ligger den største forventede stigning i folketallet i Rønde og Hornslet skoledistrikter.

Per 1. januar	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Ændring 2026-31
Hornslet	7.460	7.494	7.558	7.575	7.614	7.681	221
Mørke	2.259	2.246	2.289	2.327	2.390	2.414	155
Ådalen	2.514	2.489	2.474	2.460	2.456	2.440	-74
Kolind	4.356	4.368	4.360	4.399	4.386	4.365	9
Ryomgård	4.135	4.150	4.209	4.277	4.260	4.246	111
Rønde	6.975	7.079	7.195	7.238	7.274	7.321	346
Thorsager	1.765	1.775	1.789	1.804	1.819	1.869	104
Mols	3.873	3.828	3.795	3.761	3.736	3.710	-163
Ebeltoft	8.935	9.089	9.127	9.077	9.097	9.080	145
Rosmus	2.122	2.118	2.111	2.099	2.086	2.085	-37
Alle skoledistrikter	44.394	44.637	44.907	45.016	45.117	45.211	817

Pris- og lønfremskrivning

Kommunens budgetbeløb fremskrives hvert år med den forventede pris- og lønudvikling. Hertil korrigeres der for ændringer i de forudsætninger fra tidligere år, der har betydning for udgangspunktet for fremskrivningen. For 2027 udgør den samlede pris- og lønfremskrivning cirka 100 mio. kr. Fremskrivningen på de enkelte udgiftsarter er vist herunder.

Udgiftsart	**KL**	**Korrig.**	**KL**	**KL**	**KL**
	2026/27	**2026/27**	**2027/28**	**2028/29**	**2029/30**
1 Lønninger	2,6	3,5	2,6	3,0	3,0
2.2 Fødevarer	1,7	4,0	0,7	0,7	0,7
2.3 Brændsel og drivmidler	-0,8	-1,6	0,7	0,7	0,7
2.7 Anskaffelser	1,2	0,6	0,7	0,7	0,7
2.9 Øvrige varekøb	0,9	0,4	0,7	0,7	0,7
4.0 Tjenesteydelser uden moms	2,7	2,2	2,7	2,7	2,7
4.5 Entreprenør og håndværkerydelser	1,2	0,4	1,2	1,2	1,2
4.6 Betalinger til staten	2,2	2,6	2,6	2,6	2,6
4.7 Betalinger til kommuner	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
4.8 Betalinger til regioner	2,7	2,8	2,6	2,8	2,8
4.9 Øvrige tjenesteydelser	2,7	2,2	2,7	2,7	2,7
5.1 Tjenestemandspensioner	2,9	3,9	2,7	3,0	3,0
5.2 Overførsler til personer	2,2	2,1	2,6	2,6	2,6
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
7.1 Egne huslejeindtægter	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
7.2 Salg af produkter og ydelser	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
7.6 Betalinger fra staten	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
7.7 Betalinger fra kommuner	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
7.8 Betalinger fra regioner	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
7.9 Øvrige indtægter	2,7	3,2	2,6	2,8	2,8
Samlet	**2,4**	**2,7**	**2,6**	**2,8**	**2,8**

Der er taget udgangspunkt i de skøn, der er udmeldt af KL i forbindelse med forudsætningerne der ligger bag den indgåede økonomiaftale for 2027, dog er brændsel og drivmidler justeret i Budget 2027 ud fra, at prisfaldet skyldes en reduktion af elafgiften til et absolut minimum, men priserne på diesel har været stigende. Desuden er en del af lønstigningen indarbejdet som puljer.

Den skraverede søjle er en teknisk fremskrivning, som sørger for justeringen i forhold til den seneste viden om pris- og lønudviklingen i tidligere år. Den bruges kun i forbindelse med budgetbeløb i økonomisystemet, der har været en del af tidligere år budgettal.

Mellemkommunale betalinger og overførsler til personer forudsættes konkret budgetteret ud fra skønnene i juni måned. Skøn fra juni måned er også brugt til overslagsårene.

Budgetoversigter vises i hele 1.000 kr. men er i økonomisystemet underliggende opgjort i hele kroner. Det er især af hensyn til prisfremskrivningen af mindre budgetbeløb. Der kan derfor i budgethæftets oversigter forekomme afrundingsdifferencer på 1.000 kr.

Økonomiudvalget

Udvalget har i 2027 en samlet driftsbevilling på 417,1 mio. kr. fordelt på tre bevillinger. Hertil kommer rådighedsbeløb til anlæg på 12,6 mio. kr. i udgift og 32,0 mio. kr. i indtægt samt 3.445,0 mio. kr. netto i indtægt på finansieringssiden.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
010-10 Politik og beredskab m.v.	71.756	72.761	73.200	73.200
010-15 Administrativ organisation	325.301	321.702	321.445	320.745
010-20 Generelle puljer	20.047	9.770	-5.230	-20.230
I alt drift	**417.103**	**404.233**	**389.415**	**373.715**
010-20 Generelle puljer	12.600	3.400	14.000	14.000
010-25 Jordforsyning - køb og salg	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
010-30 Ejendomme - køb og salg	-6.000	-6.500	-3.500	-3.700
I alt anlæg	**-19.400**	**-29.100**	**-15.500**	**-15.700**
Bevilling i alt eksklusiv finansiering	**397.703**	**375.133**	**373.915**	**358.015**

Økonomiudvalgets område

Økonomiudvalget varetager kommunens tværgående økonomiske planlægning og har som overordnet planudvalg ansvaret for kommuneplanlægningen samt en samordnet løsning af kommunens planlægningsopgaver. Derudover varetages HR, løn og personale på tværs af kommunen, it og digitalisering, sekretariatsbetjening samt borgerservice.

Endelig har Økonomiudvalget ansvaret for det samlede budget til administration i Syddjurs Kommune, hvor budgetterne er fordelt på de enkelte chefområder og den konkrete fordeling fremgår under bevillingsafsnittet.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

I forhold til den tværgående administration er de centrale politikker blandt andet den økonomiske politik og den finansielle strategi samt andre styringsmæssige retningslinjer som kasse- og regnskabsregulativet, kommunens indkøbs- og udbudspolitik samt cyber- og informationssikkerhed.

Resultatmål
Resultatmålene på området afspejler de vedtagne politikker i forhold til de overordnede bevillinger på området. Der er besluttet følgende mål.

- Opnå et folketal på 46.000 i 2028.
- At have et sygefravær i Syddjurs Kommune, der er i den laveste fjerdedel blandt landets kommuner.
- Antallet af kommunale medarbejdere, der består lektionerne (e-læring) i cyber- og informationssikkerhed skal være over 90 % i efterårskampagnen 2027. Delmål er, at antallet at medarbejdere, der består lektionerne mindst, skal være over 65 % i efterårskampagnen 2026 og mindst skal være over 75 % i forårskampagnen 2027.
- Økonomiudvalget ønsker, at kommunens bygningskvadratmetre skal anvendes effektivt. Det gælder både i forhold til genanvendelse af eksisterende bygninger (renovere før vi bygger nyt), multifunktionalitet i kommunens bygninger og salg af bygninger, der står tomme. Økonomiudvalget vil på den baggrund følge udviklingen i bygningskvadratmetre pr. borger i Syddjurs Kommune set i forhold til andre kommuner.
- Syddjurs Kommune skal have en stigning i antallet af private arbejdspladser på cirka 150 om året.

Bevillinger og budgetforudsætninger

010-10 Politik og beredskab m.v.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Byrådet	13.192	13.189	13.629	13.629
Valg	531	1.531	1.531	1.531
Kommissioner, råd og nævn	939	939	939	939
Borgerrådgiver	741	741	741	741
Syddjurs redningsberedskab	14.612	14.612	14.612	14.612
Tværgående bidrag, ordninger og Direktionen	15.175	15.183	15.182	15.182
Tjenestemandspensioner	11.928	11.928	11.928	11.928
Barselsudligningsordning	14.638	14.638	14.638	14.638
Bevilling i alt	**71.756**	**72.761**	**73.200**	**73.200**

Bevillingen er uden overførselsadgang, og er fordelt på ovenstående områder med nedenstående forudsætninger.

Byrådet
Budgettet dækker de samlede omkostninger til Byrådets arbejde. Budgettet omfatter blandt andet vederlag til Byrådsmedlemmer, rejseudgifter samt udgifter til IT, møder og repræsentation, samt tilskud til politiske partier i Byrådet. Derudover indeholder budgettet en række medlemskontingenter herunder Kommunernes Landsforening (KL).

Vederlag for at sidde i Byrådet er lovbestemt og fremgår af vederlagsbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og stk. 4, for kommuner med 40.001-60.000 indbyggere. Herudover kan den enkelte kommune beslutte at tildele Udvalgsvederlag og vederlag til viceborgmestre. I Syddjurs Kommune er der budgetlagt med 287 % af Borgermestervederlaget til det samlede formands- og udvalgsarbejde samt 10 % af Borgmestervederlaget til første viceborgmester. Af viceborgmestrene er det alene første viceborgmester, der oppebærer vederlag.

Sammenlagt er der i Syddjurs Kommune besluttet at tildele udvalgsvederlag til det samlede formands- og udvalgsarbejde. Med hjemmel i vederlagsbekendtgørelsen § 7, stk. 2. og stk. 6, er det således bestemt i styrelsesvedtægten for Syddjurs Kommune, at formændene for de stående udvalg får 25 % af Borgmestervederlaget, formanden for Børn- og ungeudvalget får 6 % og næstformanden får 4 %.

Andelen af borgmestervederlaget udgør:

	Andel af borgmestervederlag (%)	**Beløb afrundet til hele kroner årligt**
Borgmester		1.282.712
Formænd for de stående udvalg – fordelt på seks poster	150 %	1.924.068
Formand for Børn- og ungeudvalget	6 %	76.963
Næstformanden for Børn- og ungeudvalget	4 %*	51.308
Udvalgsvederlag – fordelt på 30 poster	127 %	1.629.044
Samlet procent for formands- og udvalgsarbejde	**287 %**	
Første viceborgmester	10 %	128.271
I alt	**297 %**	**5.092.367**

*medmindre, at Byrådet træffer en anden beslutning herom.

Valg
Der er afsat et årligt budget til afholdelse af folketingsvalg, folkeafstemning, EU-valg, kommunal- og regionsrådsvalg. Med budgetaftalen for 2027 er budgettet reduceret med 1,0 mio. kr. i 2027. Reduktionen afspejler, at der i 2027 ikke forventes valg eller folkeafstemninger. Dog er der fortsat afsat budget til valgrelaterede udgifter og administrative opgaver.

Kommissioner, råd og nævn
Budgettet til kommissioner, råd og nævn indeholder bl.a. huslejenævn og beboerklagenævn, hvor der er samarbejde med Århus Kommune om sekretariatsbetjening. Derudover er der budget til ældreråd, handicapråd og hegnssyn. Der udbetales lovbestemte diæter til medlemmer af handicapråd og ældreråd for deltagelse i møder.

Borgerrådgiver
Borgerrådgiverfunktionen refererer direkte til Byrådet. Der ydes vejledning og rådgivning til borgerne inden for de af Byrådet fastsatte rammer herfor og borgerrådgiveren skal bistå Byrådet med dettes tilsyn med kommunens administration. Borgerrådgiverens opgaver og kompetence er fastsat i vedtægten for borgerrådgiverfunktionen i Syddjurs Kommune, godkendt af Byrådet.

Redningsberedskab
Beredskab & Sikkerhed er det fælleskommunale beredskab, som ejes af kommunerne Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs. Beredskabet servicerer omkring 225.000 borgere og rykker ud til brande, drukneulykker, færdselsuheld og miljøforurening ca. 1.600 gange om året. I Syddjurs Kommune er der brandstationer i Ebeltoft, Knebel, Kolind, Rønde og Hornslet.

Fra 2027 og frem øges budgettet til det fælleskommunale beredskab med 0,2 mio. kr. til en fælles rekrutteringsmedarbejder for at imødegå de stigende rekrutteringsudfordringer. Derudover er der fra 2027 afsat 0,4 mio. kr. til en beredskabskoordinator til Syddjurs Kommunes eget beredskab.

Tværgående bidrag, ordninger og Direktionen
Den største post er budget til afregning til Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark har siden 2012 varetaget myndighedsansvaret for en række kommunale opgaver. Det drejer sig blandt andet om: familieydelser, barselsdagpenge, folke- og førtidspension, boligstøtte, internationale sygesikringssager, fleksydelse, efterlevelseshjælp, delpension og seniorpension.

Området omfatter desuden en række budgetindtægter vedrørende gebyrer og administrationsbidrag (byggesager, folkeregister og sundhedskort). Budgettet dækker desuden Direktionen.

Tjenestemandspensioner
Dækker over udbetalinger til tidligere ansatte tjenestemænd, som har opnået pensionsalderen og er omfattet af ordningen. Budgetbeløbet er et nettobeløb, efter at udbetaling af pensionsforsikring er modregnet. Pension til politikere udbetales også fra denne pulje. Der er en nedadgående udvikling i antallet af personer, som får udbetalt tjenestemandspension.

Barselsudligningsordning
Hver kommune eller region skal etablere en barselsudligningsordning. Formålet med puljen er at sikre en økonomisk udligning mellem samtlige arbejdspladser inden for kommunen, så udgifterne til ansatte under graviditets-, barsels- og adoptionsorlov ikke påhviler den enkelte arbejdsplads alene.

Budgettet er fra 2027 forhøjet med 1,8 mio. kr. til i alt 14,6 mio. kr. Forhøjelsen er baseret på den løbende udvikling og det aktuelle udgiftsniveau på området. Udviklingen kommer efter flere år med en stigning i antallet af barselsorlovsforløb, især blandt mænd efter indførelsen af de nye barselsregler. Finansieringen er tilvejebragt gennem administrative omplaceringer inden for bevilling 010-10 Politik og beredskab m.v.

010-15 Administrativ organisation

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Ledelsessekretariatet og Erhverv	20.283	20.263	20.263	20.263
Sekretariatet for Udvikling og Kultur	9.806	9.191	9.191	9.191
Sekretariatet for Sundhed og Dannelse	18.315	18.315	18.315	18.315
Sekretariatet for Job og Velfærd	10.778	10.778	10.778	10.778
Staben inkl. fælles IT-systemer	100.763	99.908	99.908	99.908
Administration på Social og Beskæftigelsesområdet samt Borgerservice	65.195	64.079	63.852	63.852
Administration på Skole og Dagtilbud	2.462	2.462	2.462	2.462
Administration på Kultur og Planområdet	28.377	27.693	27.693	27.693
Administration på Natur, Teknik og Miljøområdet	30.072	29.792	29.762	29.062
Administration på Sundhed- og Ældreområdet	13.368	13.368	13.368	13.368
Administration på Familieområdet	25.882	25.854	25.854	25.854
Bevilling i alt	**325.301**	**321.702**	**321.445**	**320.745**

Bevillingen er med 3 % overførselsadgang og fordelt på ovenstående områder med nedenstående forudsætninger.

Administrationen på de enkelte områder
Budgettet til de enkelte områder dækker primært over lønbudgetter og er fordelt mellem alle chefområder. Der indgår også budgetter til den digitale arbejdsplads, IT-udstyr og mobilabonnementer samt til kørsel og kurser m.v.

Ledelsessekretariatet og Erhverv
Budgettet til Ledelsessekretariatet dækker lønudgifter samt udgifter til en række medlemskontingenter, udgifter til ekstern rådgivning og en lang række øvrige administrative opgaver. Herudover en eventpulje på 0,5 mio. kr. årligt. Derudover er Erhvervsenheden placeret under Ledelsessekretariatet. Enheden håndterer en bred vifte af erhvervsrelaterede opgaver.

Sekretariater på direktørområderne
Der er et sekretariat på hvert af direktørområderne. Sekretariaterne varetager både egne fagspecifikke opgaver, ligesom de også står for sekretariatsbetjeningen af fagområderne herunder understøttelsen af driften, det politiske niveau samt ledelsesbetjening.

Mere konkret varetager de bl.a. opgaver ift. dagsordensproduktion og -koordinering, decentrale økonomiprocesser, juridisk rådgivning, drift af styringskritiske administrative opgaver, fagsystemer og projektledelse.

Stabsområdet inkl. fælles IT-systemer
Staben har fire afdelinger. Finans og Indkøb, Budget og Styring, HR, løn og personale samt It og digitalisering.

Afdelingen Finans og Indkøb varetager kommunens regnskab, bogføring, betalingsprocesser og finansielle administration samt understøtter udbuds- og indkøbsområdet.

Budget og Styring har ansvar for budgetlægning, budgetopfølgning, økonomistyring og ledelsesinformation. Afdelingen understøtter den økonomiske styring og rådgiver direktion, fagområder og politikere om økonomiske konsekvenser og prioriteringer.

HR, løn og personale understøtter organisationens ledere og medarbejdere inden for rekruttering, arbejdsmiljø, personalejura, organisationsudvikling og lønadministration.

It og digitalisering har ansvar for kommunens It-drift og systemforvaltning, herunder netværk, datacenter, cybersikkerhed, fagsystemer, serviceaftaler og digitale udvikling.

Fagområder
På chefområdet Social og Beskæftigelse budgetlægges udgifter til Socialcenteret og udgifter til JobSyddjurs samt udgifter til Center for Borgerservice og Ydelse.

Med Budget 2027 etableres mobil borgerservice på op til 12 lokationer i kommunen. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt fra 2027 til drift af ordningen.

Budgettet i 2027 og overslagsår er tilpasset de økonomiske effekter af beskæftigelsesreformen. Reformen medfører bortfald af opgaver i JobSyddjurs, som reducerer budgettet betydeligt. Beskæftigelsesområdets ansatte konteres både under Økonomiudvalget (konto 6) og under Social- og beskæftigelsesudvalget (konto 5). Reformen medfører normeringsmæssige konsekvenser både på konto 6 og på konto 5.

Beskæftigelsesreformens økonomiske konsekvenser er fuldt indfaset i 2029.

Økonomiudvalget	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 6 (Fuldtidspersoner)	-8,5	-9,9	-10,3	-10,3

Social- og Beskæftigelsesudvalget	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 5 (Fuldtidspersoner)	-5,3	-8,2	-9,3	-9,3

Samlet	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 6 og 5 (Fuldtidspersoner)	-13,8	-18,1	-19,6	-19,6

Der er tale om akkumulerede tal. Dette betyder at reduktionen fra 2027 til 2028 er på 4,3 fuldtidspersoner og fra 2028 til 2029 på 1,5 fuldtidspersoner.

På chefområdet for Børn og Læring aflønnes chefen for Børn og Læring samt områdets souschef.

På chefområdet for Kultur og Plan er der afsat budget til administrative medarbejdere indenfor kultur og fritid, byggeri og plan og udviklingsområdet som varetager blandt andet sagsbehandling, myndighedsopgaver, planlægning og betjening af borgere og virksomheder. Der er med Budget 2027 afsat 2,1 mio. kr. til styrkelse af planområdet.

På chefområdet for Teknik og miljø er der en stor del af medarbejderne, der aflønnes under Økonomiudvalget på blandt andet planlægning og styring af ejendomsområdet, mobilitet, miljø, natur og vandforvaltning, m.m. Der er med Budget 2027 afsat 1,1 mio. kr. til afledte opgaver i Teknik og Miljø som følge af styrkelse af planområdet. Derudover 0,7 mio. kr. i 2027-2029 til udarbejdelse af Syddjurs Kommunes varmeforsyningsplan

På chefområdet for Sundhed og Ældre budgetlægges Visitationsafdelingen, som visiterer til diverse tilbud inden for Sundhed og ældreområdet.

På chefområdet for Familie er der afsat budget til Familierådgivningscenteret, som rådgiver, udreder og træffer afgørelser om støtte m.v. Derudover er der afsat budget til køb af forældrekompetenceundersøgelser.

010-20 Generelle puljer

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Årligt Omstillingskatalog	0	-15.000	-30.000	-45.000
Overenskomstpuljer	11.880	12.990	12.990	12.990
Forsikringsafdelingen	14.427	14.427	14.427	14.427
Implementering af generativ kunstig intelligens	0	-707	-707	-707
Analyse og hjemtagelse af mellemkommunal refusion	-1.300	0	0	0
Øgede indtægter i mellemkommunal refusion	-200	-440	-440	-440
Strukturanalyse	0	-1.500	-1.500	-1.500
Investeringspulje	-4.760	0	0	0
Bevilling i alt	**20.047**	**9.770**	**-5.230**	**-20.230**

Bevillingen er med fuld overførselsadgang. Bevillingen er fordelt på ovenstående områder med nedenstående forudsætninger.

Årligt Omstillingskatalog
Med Budget 2026 blev det besluttet at videreføre det årlige omstillingskatalog med en årlig udvidelse af omstillingspuljen på 15 mio. kr. i overslagsårene. I Budget 2027 videreføres denne forudsætning og fra 2028 forudsættes derfor årlige omstillinger på 15 mio. kr.

Overenskomstpuljer
I overenskomsterne fra 2024 og 2026 indgår en række midler, der i første omgang er afsat som puljer. Et restbeløb fra trepartsaftalen i forbindelse med OK24 giver sammen med yderligere finansiering i OK26 mulighed for varigt at afsætte 498 mio. kr. på landsplan til lokal løndannelse fra 2027. Derudover er der med OK26 afsat 307 mio. kr. til rekruttering inden for områder med forventet mangel på velfærdsmedarbejdere, 277 mio. kr. til kommunale ledere, 104 mio. kr. til løft af løntrin 13-16 samt 81 mio. kr. til forbedring af pensionsvilkårene for elever. I budgettet er der afsat de respektive skønnede andele for Syddjurs Kommune.

Nedenfor vises betydningen for Syddjurs Kommune:

Overenskomstpuljer (1.000 kr.)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lokal løndannelse	3.600	3.600	3.600	3.600
Rekrutteringspulje	2.200	2.200	2.200	2.200
Lavtlønspulje, trin 13-16	760	1.000	1.000	1.000
Udbygning af pension til elever	590	790	790	790
Ramme til ledere	2.030	2.700	2.700	2.700
Organisationsforhandlinger	2.700	2.700	2.700	2.700
I alt	**11.880**	**12.990**	**12.990**	**12.990**

Som en del af OK26 er beløb til organisationsforhandlingerne ikke afsat med ens lønstigninger på alle fagområder. Der er derfor afsat et beløb på 2,7 mio. kr. ud over organisationsforhandlingernes grundniveau til dækning af merudgifter på områder, hvor en skævdeling af resultatet som følge af organisationsforhandlingerne medfører et pres på lønbudgettet.

Forsikringsområdet / arbejdsskadeforsikring
Syddjurs Kommune er selvforsikret på en række forsikringsområder, herunder arbejdsskadeområdet. Forsikringsordningerne administreres centralt i Sekretariatet for Udvikling og Kultur, som afholder udgifter til blandt andet erstatninger, behandlingsudgifter og lovpligtige bidrag. På arbejdsskadeområdet beregnes der hvert år en præmie på baggrund af antallet af ansatte helårspersoner i det pågældende regnskabsår.

Under det samlede forsikringsområde er der afsat en årlig pulje til forebyggende foranstaltninger på 1,0 mio. kr. Puljen anvendes blandt andet til vinterkørekurser, projekter om alarmanlæg, adgangskontrol, videoovervågning på institutionerne, automatiske brandalarmeringsanlæg (ABA) og sikring mod lynnedslag.

Implementering af generativ kunstig intelligens
Der er budgetlagt med at implementering af generativ kunstig intelligens kan reducere udgifterne med 0,7 mio. kr. fra 2028 og frem. De 0,7 mio. kr. består af 0,2 mio. kr. fra Budget 2026, der ikke er udmøntet, samt yderligere 0,5 mio. kr. besluttet i Budget 2027. Økonomiudvalget forelægges frem mod Budget 2028 et oplæg til, hvordan effektiviseringerne kan gennemføres.

Analyse og hjemtagelse af mellemkommunal refusion
Der er afsat midler til ekstern bistand med henblik på at gennemgå kommunens opkrævning af mellemkommunal refusion i tidligere år. Der er budgetlagt en engangsindtægt på 1,3 mio. kr. i 2027.

Øgede indtægter i mellemkommunal refusion
Der er afsat midler til at investere i et it-system, der fremadrettet kan medvirke til at sikre korrekt og fuld hjemtagelse af mellemkommunal refusion på alle de områder, hvor kommunen er berettiget. Efter implementeringen forudsættes det, at de årlige indtægter fra mellemkommunale refusioner kan øges.

Strukturanalyse
Det forudsættes, at der kan gennemføres organisatoriske ændringer, som kan realisere en besparelse på 1,5 mio. kr. fra 2028. De konkrete organisatoriske ændringer vil blive nærmere beskrevet og forelagt til politisk behandling i forbindelse med forhandlingerne om Budget 2028.

Investeringspulje
Med Budget 2027 er der vedtaget en række omstillingsforslag, der indebærer investeringer på 4,8 mio. kr. i 2027. Det er forudsat, at der med overførselssagen for Regnskab 2026 findes finansiering til den samlede investeringspulje, der er placeret under generelle puljer.

010-20 Generelle puljer – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Pulje til investeringer, jordkøb og ejendomme	12.600	3.400	8.000	8.000
Strategisk jordkøbspulje	0	0	6.000	6.000
Bevilling i alt	**12.600**	**3.400**	**14.000**	**14.000**

Pulje til investeringer, jordkøb og ejendomme
For at kunne håndtere nye investeringer, jordkøb og køb af ejendomme, der opstår efter, at budgettet er vedtaget, er der afsat en årlig pulje, som ikke er øremærket til konkrete initiativer.

Byrådet har vedtaget et princip om, at det samlede byggemodningsområde skal hvile i sig selv. Det vil sige, at grundsalgsindtægterne skal finansiere Puljen til investeringer, jordkøb og ejendomme samt Byggemodningspuljen under Natur-, teknik og miljøudvalget. Princippet er skitseret i nedenstående model, hvor budgettet forudsættes at hvile i sig selv. Byrådet har i juni 2025 besluttet, at hvile-i-sig-selv princippet fremover sigter på balance over en fireårig periode.

Beløb i hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Pulje til investeringer	12.600	3.400	8.000	8.000
Salg af grunde	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Byggemodningspuljen	16.000	16.000	16.000	16.000
Netto	**2.600**	**-6.600**	**-2.000**	**-2.000**

Der er fremrykket 4,6 mio. kr. fra 2028 til 2027 til køb af ejendomme, som forventes gennemført i 2027.

Nettobeløbet på gennemsnitligt -2,0 mio. kr. skal dække udgifter til administrative ressourcer i relation til jordkøb/salg m.v., som udgiftsføres på driften under Økonomiudvalget.

At ordningen hviler i sig selv, indebærer desuden, at puljen til investeringer må tilpasse sig mulighederne fra de forventede indtægter fra grundsalg. Puljen til investeringer skal derfor samlet set understøtte en udvikling, der sikrer tilstrækkelig finansiering.

Strategisk jordkøbspulje
I år 2029 og 2030 er der afsat 6,0 mio. kr. årligt i en særskilt strategisk jordkøbspulje til brug for langsigtede jordopkøb til kommende bolig- og erhvervsudvikling, som ikke kan dækkes via økonomien i den ordinære pulje til jordkøb m.v. Puljen er ikke underlagt hvile-i-sig-selv princippet.

010-25 Jordforsyning – køb og salg – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Salg af grunde	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Bevilling i alt	**-26.000**	**-26.000**	**-26.000**	**-26.000**

Budgettet for 2027 indeholder en forudsætning om salg af byggemodnede grunde for 26 mio. kr. årligt.

I 2027 forventes indtægterne fortrinsvis at komme fra udstykninger i Hornslet, Ebeltoft, Ryomgård, Thorsager og Rønde.

010-30 Ejendomme – køb og salg – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Salg af ejendomme	-6.000	-6.500	-3.500	-3.700
Bevilling i alt	**-6.000**	**-6.500**	**-3.500**	**-3.700**

Der er forudsat salg af ejendomme svarende til indtægter på 6,0 mio. kr. i 2027, 6,5 mio. kr. i 2028, 3,5 mio. kr. i 2029 og 3,7 mio. kr. i 2030.

Finansiering

Økonomiudvalgets bevillinger under finansiering omfatter indtægter i 2027 for netto 3.445,0 mio. kr. fordelt på syv bevillinger.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
010-35 Renter	-957	-1.350	-1.601	-1.965
010-50 Tilskud og udligning	-570.425	-592.785	-587.095	-595.237
010-55 Refusion af købsmoms	725	725	725	725
010-60 Skatter	-2.879.628	-2.970.269	-3.084.621	-3.187.262
010-65 Forskydninger i likvide aktiver	-14.496	-14.973	-11.664	-948
010-70 Finansforskydninger	-21.562	-2.172	-672	-672
010-75 Forskydninger i langfristet gæld	41.335	28.608	14.938	-7.932
Finansiering i alt	**-3.445.007**	**-3.552.217**	**-3.669.990**	**-3.793.291**

010-35 Renter

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Renter af likvide aktiver	-6.825	-6.625	-6.325	-6.125
Renter af Langfristet gæld (KommuneKredit)	7.468	6.875	6.324	5.760
Garantiprovision	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Bevilling i alt	**-957**	**-1.350**	**-1.601**	**-1.965**

Bevillingen dækker over både renteudgifterne til kommunens lån, samt afkast og forrentning af den likvide kapital. Ligeledes indgår provisionsindtægt vedrørende garantistillelse.

Renter af likvide aktiver
Renter af likvide aktiver er kommunens renteindtægter på bankindeståender og afkast på aktier og obligationer, og er i 2027 budgetlagt på baggrund af den finansielle strategi og værdien af kommunens porteføljer. I arbejdet med strategien ligger også forventninger til afkast på aktier og obligationer. Afkastet vil være afhængigt af aktiemarkederne og verdensøkonomien, og der er derfor en usikkerhed forbundet med disse budgetter.

Derudover budgetteres der med indtægter på renter fra Syddjurs Kommunes lån til borgerne på de indefrosne ejendomsskatter. Indtægterne herfra falder i takt med en borgernes restgæld nedbringes.

Renter af langfristet gæld
Renteniveau i Danmark forventes i 2027 at ligge stabilt på samme niveau som ved udgangen af 2026. Renten blev i 2024 og 2025 blevet nedjusteret af flere omgange, mens den i 2026 er forhøjet med samlet 0,5 procentpoint med en mulighed for en mindre rentestigning mere ultimo året. Forventningerne til renteudviklingen har baggrund i KommuneKredits skøn for de kommende år. Baggrunden for de faldende udgifter er, at den langfristede gæld reduceres.

I det samlede budget på 7,5 mio. kr. indgår også renteudgifter til ældreboliger på 0,8 mio. kr. Disse renteudgifter samt afdragene på lånene betales af beboerne gennem huslejebetalingen.

Garantiprovision
Ved garantistillelse for lån optaget af forsyningsselskaber opkræves garantiprovision. Garantiprovisionens størrelse skal i henhold til lovgivningen fastsættes på markedsvilkår. Det vil sige, at der skal foretages en individuel og konkret risikovurdering for hver enkel garanti. Provisionen opkræves af lånets hovedstol og herefter årligt af lånets restgæld opgjort primo året, indtil lånet er indfriet.

For 2027 og frem forventes en indtægt heraf på 1,6 mio. kr.

010-50 Tilskud og udligning

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Statstilskud	-369.876	-368.479	-390.797	-382.707
Kommunal udligning	-31.092	-45.960	-46.857	-58.334
Efterreguleringer	0	-20.709	0	0
Udligning af dækningsafgift off. ejendomme	-576	-576	-575	-574
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	-35.052	-29.725	-23.292	-23.292
Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner	-46.872	-48.044	-49.341	-50.673
Udligning af selskabsskat	-42.240	-46.586	-48.140	-51.019
Udligning vedrørende udlændinge	14.088	14.648	15.149	15.516
Kommunalt udviklingsbidrag	5.842	6.030	6.208	6.390
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	-5.112	-5.240	-5.381	-5.527
Tilskud til generelt løft i ældreplejen	-8.616	-8.838	-9.076	-9.321
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-11.544	-11.841	-12.161	-12.489
Tilskud til værdig ældrepleje	-12.084	-12.386	-12.721	-13.064
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-1.152	-1.181	-1.213	-1.245
Kompensation nettotab s.f.a. ændring af dækningsafgiften	-5.208	-5.208	-5.208	-5.208
VE-tilskud	-15.066	-5.000	0	0
Overgangsordning vedrørende sundhedsreform	-3.690	-3.690	-3.690	-3.690
Kompensation for lavere grundskyld end forventet	-2.175	0	0	0
Bevilling i alt	**-570.425**	**-592.785**	**-587.095**	**-595.237**

Staten udmelder til brug for budgetåret en beregning af statsgaranteret tilskud og udligning på baggrund af et skønnet udskrivningsgrundlag og indbyggertal. Alternativt kan kommunen vælge at beregne tilskud og udligning på baggrund af et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag og indbyggertal.

Syddjurs Kommune har for 2027 valgt statsgaranti for skat, tilskud og udligning. Baggrunden for valg af statsgaranti er, at det skønnes at give en samlet nettogevinst på cirka 4 mio. kr. Beregninger på de fremtidige indtægter er dog altid forbundet med en del usikkerhed, da statens skøn for væksten i samfundet kan variere en del over tid.

Statstilskuddet er for 2027 faldet markant. Det skyldes hovedsageligt sundhedsreformen med virkning fra 2027, hvor kommunerne ikke længere skal have en indtægt til at dække medfinansiering af sygehusvæsenet. Der er dog også i 2027 og 2028 reduktioner i statstilskuddet som følge af, at statstilskuddet forventes at blive reduceret med de ekstraordinære indtægter, som kommunerne samlet set har opnået i 2024 og 2025 ved selvbudgettering af indkomstskatter.

Syddjurs Kommune valgte i 2024 statsgaranti for skatter, tilskud og udligning. På baggrund af en atypisk udvikling ville det i 2027 have betydet, at der blev mistet en indtægt på 28,4 mio. kr. Staten har på grund af den særlige situation givet et ekstraordinært statstilskud til Syddjurs Kommune på 28,4 mio. kr., der ligestiller kommunernes med de kommuner, der valgte selvbudgettering i 2024.

Statstilskuddet i overslagsårene beregnes i en model fra KL, hvor der indgår KL's skøn for Statens finansiering. Med budgetaftalen for 2027 er det forudsat, at statstilskuddet hæves med 1,2 mia. kr. på landsplan i hvert af årene 2029 og 2030, hvilket for Syddjurs Kommune giver en indtægt på 8,6 mio. kr. i 2028 og 17,2 mio. kr. i 2029 og 2030. Det sker ud fra en forudsætning om, at der også i Økonomiaftalen for 2028 og 2029 vil være en kompensation for demografisk udvikling.

Kommunerne betaler et udviklingsbidrag til regionerne beregnet ud fra indbyggertal og en takst som fastlægges i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi. Beløbet er især tænkt som finansiering af regionens arbejde med vækstfremme, erhvervsinitiativer, infrastruktur og mobilitet.

Der er en række særtilskud, der er indført for blandt andet bedre kvalitet i ældreplejen og bedre kvalitet i dagtilbud.

I 2027 modtager Syddjurs Kommune et større tilskud på 15,1 mio. kr. vedrørende anlæg med vedvarende energi (VE), der fordeles efter nytilsluttet VE-kapacitet og eksisterende produktion fra VE-anlæg. Der er budgetteret med 5,0 mio. kr. i VE-tilskud i 2028.

I forbindelse med sundhedsreformen gives der et tilskud til de kommuner, der - ud fra en teoretisk beregning af reformens økonomi - har et økonomiske tab på over 0,05 procent af kommunens beskatningsgrundlag. Som det fremgår af tabellen over tilskud, giver beregningen for Syddjurs Kommune et tilskud på 3,7 mio. kr.

Tilskuds- og udligningsbeløbene i 2029 og 2030 er meget usikre. I juni 2025 gav Staten et kommissorium til Finansieringsudvalget om at foreslå ændringer af det kommunale tilskuds- og udligningssystem gældende fra 2029. Arbejdet består af to hovedspor, dels en bred analyse af hele tilskuds- og udligningssystemet, dels en særskilt analyse af boligskatteområdet og boligbeskatningens betydning for udligningen. Det er meget vanskeligt at skønne, hvordan et nyt system vil påvirke indtægterne for Syddjurs Kommune.

010-55 Refusion af købsmoms

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Refusion af købsmoms	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
Udgifter til købsmoms	130.000	130.000	130.000	130.000
Tilbagebetaling moms huslejeindtægter m.v.	725	725	725	725
Bevilling i alt	**725**	**725**	**725**	**725**

Kommuner afregner løbende momsafgift med både Skat og gennem den kommunale momsudligningsordning. Momsafregningen skal som udgangspunkt gå i nul, idet det sikres, at udgifterne til moms også refunderes i samme regnskabsår, som udgiften afholdes. Syddjurs Kommune indhenter momsrefusion hvert år for ca. 130 mio. kr.

Syddjurs Kommune har dog en mindre momsudgift, idet momsindtægterne på huslejeindtægter skal betales fra denne bevilling. Der er i 2027 og frem afsat 0,7 mio. kr.

Der kan ligeledes komme ekstra udgifter eller indtægter, hvis der er momsreguleringer vedrørende tidligere år.

010-60 Skatter

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Indkomstskat, forskud	-2.500.742	-2.597.227	-2.686.500	-2.778.775
Afregning af forskelsbeløb	0	6.985	0	0
Skrå skatteloft, medfinansiering	6.505	6.696	6.899	7.131
Forskudsbeløb af selskabsskat m.v.	-30.099	-31.000	-31.000	-31.000
Forskerskat og dødsboskat	-11.228	-2.250	-2.250	-2.250
Grundskyld	-343.764	-353.173	-371.470	-382.068
Dækningsafgift af offentlige ejendomme	-300	-300	-300	-300
Bevilling i alt	**-2.879.628**	**-2.970.269**	**-3.084.621**	**-3.187.262**

Kommunal indkomstskat
Der skønnes et udskrivningsgrundlag på 9.655,4 mio. kr., hvilket ved skatteprocent på 25,9 giver en indtægt på 2.500,7 mio. kr. Skatteprocenten på 25,9 er uændret i forhold til 2026. For 2027 er der valgt statsgaranti som skattegrundlag.

På baggrund af en atypisk udvikling i specielt 2024 i forhold til de statslige skøn på daværende tidspunkt, har regeringen og KL aftalt, at kommuner ved efterreguleringen i 2027 og 2028 for skatteårene 2024 og 2025 ikke vil blive stillet dårligere end ved et valg af selvbudgettering. For 2024 betyder det et ekstraordinært tilskud til Syddjurs Kommune. For 2025 blev der valgt selvbudgettering I Syddjurs Kommune, så for det år gør aftalen ingen forskel.

Når kommuner selvbudgetterer, sker der en efterregulering af indtægterne tre år efter budgetåret. Fra budgetår 2026 er beregningsmetoden for efterregulering ændret. Ændringen betyder, at det ikke længere vil være gunstigt at selvbudgettere alene, fordi væksten i kommunernes samlede skattegrundlag er højere end forudsat i de statsgaranterede beløb. Der er også sat maksimum på 1,5 mia. kr. på, hvor store de samlede efterreguleringsgevinster ved selvbudgettering kan blive.

Når en kommune hæver kommuneskatten, kan en del af regningen i princippet ende hos staten, fordi topskatten reduceres for borgere, der rammer det skrå skatteloft. Derfor opkræves kommunal medfinansiering af dette provenutab, så kommunen i sidste ende selv bærer omkostningen ved skattestigningen. Som følge af de skattestigninger, der har været i tidligere år, senest i 2015, skal kommunen finansiere en statslig udgift, der skønnes at udgøre 6,5 mio. kr. i 2027.

Selskabsskat
Selskabsskatteindtægterne i budgetåret 2027 er fastlagt ud fra kendte data fra indkomståret 2024 og udmeldes af staten. Indtægten varierer en del fra år til år, hvilket gør skøn usikre. I overslagsårene er der forudsat indtægter ud fra niveauet i 2027 og tidligere år.

Forskerskat og dødsboskat
Kommunerne modtager en andel af bruttoskat efter § 48E i kildeskatteloven omhandlende forskere m.v. Hertil kommer indtægter fra dødsbobeskatning, der er ekstraordinært høje i 2027.

Grundskyld
Grundlaget og udskrivningsprocenterne for kommunernes ejendomsskat er ændret med en ny lov om ejendomsskat fra juni 2023. I loven fastlægges de maksimale grundskyldspromiller for produktionsjord til 7,2 og for øvrig jord til 14,2 i Syddjurs Kommune. I budgettet er der vedtaget grundskyldspromiller svarende til de maksimale.

I forudsætningerne for tilskuds- og udligningssystemet indgår skøn for udskrivningsgrundlaget for grundskyld. Det er dog ikke de faktiske værdier, hvorpå indtægterne beregnes, da brug af de nye ejendomsvurderinger ville medføre væsentlige byrdefordelingsmæssige konsekvenser mellem kommunerne. Indregningen af de faktiske værdier afventer derfor en tilpasning af tilskuds- og udligningssystemet.

De faktiske værdier til brug for budgettering af indtægten er skønnet i en udmelding fra Skatteministeriet. Skatteministeriet skønner her, at provenuet er 327,2 mio. kr. for øvrige ejendomme og 16,6 mio. kr. for produktionsjord. Det giver et samlet provenu fra grundskyld på 343,8 mio. kr. i 2027.

De nu skønnede indtægter fra grundskyld er lavere, end det var forventet, da den nye lov blev vedtaget. Der har også været en betydelig usikkerhed forbundet med Skatteministeriets skøn. På den baggrund har KL og regeringen aftalt en kompensation i 2026 til 2028, hvor tab over 0,1 procent af udskrivningsgrundlaget dækkes af et tilskud. Et tilskud herfra er i 2027 indregnet under efterreguleringer på bevillingen tilskud og udligning.

Anden skat på ejendom
Der er en indtægt fra dækningsafgift på statslige ejendommes grundværdi.

010-65 Forskydninger i likvide aktiver

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Indeståender i pengeinstitutter m.v.	-14.496	-14.973	-11.664	-948
Bevilling i alt	**-14.496**	**-14.973**	**-11.664**	**-948**

Bevillingen repræsenterer den budgetterede ændring i Syddjurs Kommunes likvide aktiver, som eksempelvis kommunens indestående i banken. Ændringen svarer til kommunens under- eller overskud i det pågældende regnskabsår. Der budgetteres i Budget 2027 med et kassetræk på 14,5 mio. kr. i 2027, 15,0 mio. kr. i 2028, 11,7 mio. kr. i 2029 og 0,9 mio. kr. i 2030.

010-70 Finansforskydninger

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Grundkapitalindskud – Landsbyggefonden	3.000	3.000	3.000	3.000
Bidrag Kolind Vandværk	-50	-50	-50	-50
Lån Fregatten Jylland	-250	-250	-250	-250
Lån til betaling ejendomsskat – E-lån	-2.000	-1.500	-1.000	-1.000
Indefrossen grundskyld – I-lån	-7.000	-6.000	-5.000	-5.000
Deponeringspulje	3.978	3.978	3.978	3.978
Frigivne deponerede beløb	-19.240	-1.350	-1.350	-1.350
Kirkeskat	0	0	0	0
Bevilling i alt	**-21.562**	**-2.172**	**-672**	**-672**

Landsbyggefonden
Der er afsat en årlig pulje på 3,0 mio. kr. til finansiering af kommunens udgifter til grundkapitalindskud i landsbyggefonden for projekter med almene boliger. Beløbet er et gennemsnit af grundsalgsindtægter og indskud over en 4-årig periode.

Bidrag vandværker
Der er budgetteret med en indtægt for borgernes betaling for tilkobling til den fælles vandforsyning ved Kolind Vandværk. Syddjurs Kommune har tidligere afholdt udgifter og får dem dækket af fremtidige tilkoblinger.

Lån Fregatten Jylland
Der budgetteres med en indtægt på 0,3 mio. kr. som afdrag på et kommunalt ydet lån til Fregatten Jylland. Afdraget modregnes i det kommunale tilskud til Fregatten Jylland, så tilskuddet der udbetales til Fregatten Jylland, bliver tilsvarende mindre.

Lån til betaling ejendomsskat – E-lån (ejendomsskattelån)
Som følge af skattereformen overgik administrationen af pensionisters indefrysning af ejendomsskat til Skattestyrelsen pr. 1. januar 2024. Syddjurs Kommune yder derfor ikke længere nye direkte lån til dette formål.

Syddjurs Kommune modtager dog fortsat tilbagebetalinger på de lån, der blev etableret før 2024. Der budgetteres i 2027 med en nettoindtægt på 2,0 mio. kr. Indtægten forventes at være faldende over de kommende år i takt med, at den ældre restgæld nedbringes.

Indefrossen grundskyld – I-lån
Den midlertidige indefrysningsordning for stigninger i grundskylden ophørte i kommunalt regi ved udgangen af 2023, hvor administrationen af nye indefrysninger overgik til Skattestyrelsen. Syddjurs Kommune har fortsat tilgodehavender fra de lån, der blev opbygget i perioden 2018-2023. Syddjurs Kommune modtager derfor en løbende nettoindtægt, i takt med at boligejerne indfrier restancerne – typisk i forbindelse med ejendomssalg. I 2027 budgetteres der med en indtægt på 7,0 mio. kr., som vil være faldende i de efterfølgende år, efterhånden som den samlede restgæld nedbringes.

Deponeringspulje
Der er afsat en pulje på 4,0 mio. kr. årligt til afdækning af deponeringspligten, som Syddjurs Kommune pålægges, når en selvejende institution med kommunal aktivitet optager lån.

Frigivne deponerede beløb
Syddjurs Kommune har deponeret beløb i forbindelse med blandt andet garantistillelse og leje af lokaler/bygninger. De deponerede midler står på en separat konto og indgår ikke i kommunens likvide aktiver. De deponerede midler frigøres med 1/25 årligt, og er dermed fuldt frigjort efter 25 år.

Med de eksisterende deponerede beløb forventes den årlige frigivelse at være 1,35 mio. kr. årligt. I 2027 budgetteres der med en ekstraordinær frigivelse på 9,7 mio. kr. i forbindelse med ophør af Hornslet Skoles leje af pavilloner. Derudover budgetteres der i 2027 med en frigivelse af deponerede midler ved Rønde Idrætscenter på netto 7,9 mio. kr. følgende en genberegning af tidligere deponerede beløb.

Kirkeskat
Udgifterne i provstiet fastlægges ud fra forventningerne til kirkeskat, landskirkeskat, tilskud fra fællesfonden samt udgiften til udbetaling til de lokale kirkekasser m.v. Udskrivningsgrundlaget er skønnet ud fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag på 7.856,1 mio. kr. Skatten for 2027 er på baggrund af finansieringsmulighederne og provstiets budget fastsat til 0,98 procent, så området samlet balancerer i 2027. I overslagsårene 2028 til 2030 forudsættes udgifter og indtægter også at balancere.

010-75 Forskydninger i langfristet gæld

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Låneoptagelse, KommuneKredit	-4.450	-6.950	-9.450	-14.450
Afdrag på lån, KommuneKredit	41.137	35.611	31.931	26.498
Låneoptagelse, ældreboliger	-10.890	-15.750	-23.400	-36.000
Afdrag på lån, ældreboliger	11.039	11.197	11.357	11.520
Lønmodtagernes Feriemidler	4.500	4.500	4.500	4.500
Bevilling i alt	**41.335**	**28.608**	**14.938**	**-7.932**

De kommende år er der et betydeligt nettoafdrag. Det skyldes, at der fortsat afdrages store beløb på likviditetslån optaget i 2010-2020.

Den forventede låneramme, eksklusive ældreboliger, indeholder.

- 4,5 mio. kr. i automatisk låneadgang fra investeringer i energibesparende foranstaltninger. (9,5 mio. kr. i 2030)
- 2,5 mio. kr. fra områdefornyelse og landsbyfornyelse fra 2028
- 2,5 mio. kr. i 2029 og 2030 i energibesparende foranstaltninger i forbindelse med renovering af Ringparken i Ryomgård

Andre låneforudsætninger er, at der er forudsat optaget lån på 90 procent af anlægsudgifterne til plejeboliger og demensboliger.

mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Plejeboliger	-4,2	-4,5	-15,3	-36,0
Demensboliger	-6,7	-11,3	-8,1	0,0
Samlet lån	-10,9	-15,8	-23,4	-36,0

Lønmodtagernes Feriemidler
Et element i den ferielov der trådte i kraft den 1. september 2020 var, at ferie optjent fra 1. september 2019 til 31. august 2020 blev indefrosset og lønmodtageren får først adgang til disse midler ved pension. For kommunen som arbejdsgiver betyder det, at efterhånden som medarbejderne går på pension, skal der indbetales feriepenge til Lønmodtagernes Feriemidler. Over de næste 50 år skal betales ca. 130 mio. kr.

Der budgetteres med en årlig udgift hertil på 4,5 mio. kr.

Familie-, børne- og læringsudvalget

Familie-, børne- og læringsudvalget har i 2027 en samlet driftsbevilling på 872,5 mio. kr. Hertil kommer et rådighedsbeløb på 44,8 mio. kr. på anlæg. Området består af tre driftsbevillinger, der beskrives nedenfor.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
011-10 Dagtilbud til børn	228.785	226.419	224.375	222.203
011-15 Skoleområdet	489.628	502.067	508.057	517.196
011-20 Familieområdet	154.086	154.415	153.905	154.102
I alt drift	**872.498**	**882.902**	**886.338**	**893.502**
011-10 Dagtilbud til børn	26.850	7.300	13.000	14.000
011-15 Skoleområdet	17.950	28.700	17.200	5.100
I alt anlæg	**44.800**	**36.000**	**30.200**	**19.100**
Bevilling i alt	**917.298**	**918.902**	**916.538**	**912.602**

Dagtilbud til børn

Dagtilbud til børn i Syddjurs Kommune skal være et pædagogisk tilbud, der understøtter det gode børneliv fra, at barnet starter i dagtilbud og frem til skolestart.

Dagtilbud til børn er organiseret i følgende enheder:

- 20 daginstitutioner organiseret i 14 enheder
- Dagplejere

I forhold til daginstitutionerne indgår syv af daginstitutionerne i distriktsledelse sammen med en skole. Der findes desuden en række private tilbud i Syddjurs Kommune.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Dagtilbud til børn arbejder for at:

- skabe tryghed, omsorg og klare rammer, hvori barnet kan lære, trives og udvikles.
- fremme børns og unges læring, trivsel og udvikling gennem dagtilbud.
- give familien fleksibilitet og valgmuligheder med hensyn til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter familiens behov og ønsker.
- forebygge negativ social arv og eksklusion ved, at de pædagogiske tilbud er en integreret del af både kommunens samlede generelle tilbud til børn og unge og af den forebyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for en særlig indsats, herunder børn og unge med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.
- skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende, alderssvarende og udfordrende for børnene.

I forlængelse af ovenstående er der følgende resultatmål for 2027:

1. At mindst 85 % af børnene i kommunale dagtilbud vurderes at være i den grønne gruppe, der ikke kræver en særlig og målrettet indsats, når de vurderes med værktøjet TOPI (Tidlig opsporing og indsats).

2. At andelen af børn, der i 3- og 5- års alderen har en alderssvarende sproglig udvikling (målt på talesproglige færdigheder), og som derfor modtager en generel indsats, skal ligge på 87 % for de 3-årige og 92 % for de 5-årige.

Bevilling og budgetforudsætninger

Dagtilbud til børn dækker den kommunale dagpleje og de kommunale daginstitutioner. Dertil kommer private daginstitutioner og privat pasning. Området dækker pasning frem til 1. april det år, barnet starter i skole. Det samlede budget i 2027 under bevilling 011-10 Dagtilbud til børn udgør for driften samlet 229,0 mio. kr.

011-10 Dagtilbud til børn - drift

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Dagtilbud – Demografipuljen	0	-2.365	-4.409	-6.581
Dagtilbud – Fælles	32.411	32.411	32.411	32.411
Dagplejen	26.434	26.434	26.434	26.434
Daginstitutioner	169.940	169.940	169.940	169.940
Bevilling i alt	**228.785**	**226.419**	**224.375**	**222.203**

Skiftet fra dagpleje/vuggestue til børnehave sker den 1. i måneden, efter barnet er fyldt tre år. I Syddjurs Kommune følger alderen for overgang til børnehave dermed den alder, der er fastsat i lovgivning om minimumsnormeringer.

Dagtilbud – Demografipuljen
Ifølge befolkningsprognosen for Budget 2027 forventes et fald i antallet af børn i alderen 0-5 år frem mod 2030. Der forventes et lavere antal børn i både aldersgruppen 0-2-årige og 3-5-årige. Økonomien i demografipuljen tager udgangspunkt i fordelingen på de forskellige tilbud og aldersgrupper inden for området.

Demografipuljen	2027	2028	2029	2030
Antal 0-5-årige, som baggrund for budgetlægning	2.695	2.653	2.622	2.608
Forskel til år 2026		-42	-73	-87

Note: Alder per 1. januar. 2027 er gennemsnittet mellem 2027 og 2028, 2028 er gennemsnittet mellem 2028 og 2029 og så fremdeles.

Dagtilbud – Fælles

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Dagtilbud - Fælles formål	1.362	1.361	1.361	1.361
PAU- og pædagogstuderende	3.305	3.305	3.305	3.305
Specialpædagogisk Team	9.361	9.361	9.361	9.361
Mellemkommunale betalinger	-10.404	-10.404	-10.404	-10.404
Forældrebetaling og friplads	-33.336	-33.336	-33.336	-33.336
Specialbørnehave - særlige dagtilbud	8.789	8.789	8.789	8.789
Pindstrup Børnehus – specialbørnehave	6.533	6.533	6.533	6.533
Tilskud private tilbud	46.802	46.802	46.802	46.802
I alt	**32.411**	**32.411**	**32.411**	**32.411**

Dagtilbud – Fælles dækker udgifter og indtægter for en række forskellige områder, der går på tværs. Der er blandt andet afsat midler til udvikling af kvalitet, diverse fælles formål på dagtilbud, specialpædagogisk støtte, pædagogstuderende, specialbørnehave, mellemkommunale betalinger, forældrebetaling og tilskud til private tilbud. Nogle af punkterne er nævnt i det følgende.

Der er afsat budget til at dække udgifterne til elever på Pædagogisk Assistent Uddannelsen (PAU) og pædagogstuderende, der er ansat under dagtilbud i Syddjurs Kommune. I 2027 er budgettet til PAU- og pædagogstuderende på 3,3 mio. kr. Midlerne anvendes til at dække PAU- og pædagogstuderendes løn, så de institutioner, der modtager en elev/studerende, ikke selv skal bære den fulde udgift.

Der er et samlet budget til specialpædagogisk støtte i 2027 på 9,4 mio. kr. Den specialpædagogiske støtte består af medarbejdere i et specialpædagogisk team, som arbejder med børn, der har behov for ekstra støtte på dagtilbudsområdet. På denne måde sikres øget fleksibilitet og muligheden for, at der kan tildeles ekstra støtte til daginstitutioner, så flest mulige børn kan modtage den nødvendige støtte lokalt. Der er også reserveret midler til dobbeltpladser i dagplejen til børn, der har brug for ekstra støtte.

Mellemkommunale betalinger dækker indtægter for børn fra andre kommuner, som passes i Syddjurs Kommune samt udgifter for børn fra Syddjurs Kommune passet i andre kommuner. Der er forventede betalinger på 4,0 mio. kr. og forventede indtægter på 14,4 mio. kr. i 2027.

Forældrebetalingen i dagplejen forventes at udgøre 5,8 mio. kr. i 2027, mens forældrebetalingen i daginstitutionerne forventes at udgøre 41,0 mio. kr. i 2027. Byrådet vedtog den 26. februar 2026 (punkt 80) at sænke forældrebetalingsandelen som følge af regeringens fremsatte lovforslag. Beløbene er beregnet som 21,3 % af de forventede bruttodriftsudgifter. Med Budgetaftalen for 2027 er det besluttet, at forældrebetalingen er med 11 måneders betaling, hvor juli er undtaget for betaling. Taksterne for forældrebetaling til dagpleje, vuggestue og børnehave fremgår af kommunens hjemmeside.

Der ydes søskenderabat, økonomisk friplads og socialpædagogisk friplads. Budgettet udgør i 2027 samlet 13,5 mio. kr.

Syddjurs Kommune har en specialbørnehave i Pindstrup under Barnets lov § 83. Specialbørnehaven modtager en takst for hvert barn, der tildeles en plads. Børn og Læring bevilliger pladser i specialbørnehaven. Der er et samlet budget til særlige dagtilbud i 2027 på 8,8 mio. kr.

Det samlede budget til private tilbud er i 2027 på 46,8 mio. kr. Budgettet til private daginstitutioner er i 2027 på 32,9 mio. kr. Dette dækker drifts-, administrations-, og bygningstilskud til 95 vuggestuepladser og 250 børnehavepladser. Tilskud til privat pasning dækker tilskud til forældre, der får deres barn passet af en privat børnepasser. I 2027 er budgettet til privat pasning 11,6 mio. kr. svarende til 120 børn. Budgettet til private tilbud dækker også udgifterne ved tilskud til pasning af egne børn. Der er afsat 2,3 mio. kr. i 2027.

Taksterne for tilskud til private tilbud fremgår af kommunens hjemmeside sammen med angivelse af de øvrige takster i kommunen.

Dagplejen
Dagplejens budget i 2027 er på 26,4 mio. kr. Budgettet dækker 165 fuldtidspladser, og dagplejens budget reguleres i forhold til det reelle børnetal. Den samlede tildeling pr. barn i dagplejen er 160.206 kr. pr. år. Taksterne for forældrebetaling til dagplejen fremgår af takstbladet.

Daginstitutioner
Det samlede budget for daginstitutioner i 2027 er 169,9 mio. kr. Budgettet dækker 500 vuggestuepladser og 1.036 børnehavepladser. Daginstitutionernes budget reguleres i forhold til det reelle børnetal.

I 2027 er tildelingen for en fuldtidsplads 169.048 kr. pr. vuggestuebarn og 84.524 kr. pr. børnehavebarn pr. år. Beløbet inkluderer ledelse. Der er desuden mulighed for at vælge et deltidspasningsmodul i daginstitutioner på 30 timer om ugen. Beløbet for en deltidsplads svarer til 75 % af tildelingen for en fuldtidsplads. Taksterne for forældrebetaling til vuggestue og børnehave fremgår af takstbladet, som også fremgår på kommunens hjemmeside.

Dagtilbudsområdet: årlig tildeling pr. barn (løbende priser)	**2026**	**2027**
Dagplejen	154.900	160.206
Vuggestue – Fuldtidsplads	159.850	169.048
Vuggestue – Deltidsplads	119.888	126.786
Børnehave – Fuldtidsplads	79.925	84.524
Børnehave – Deltidsplads	59.944	63.393

011-10 Dagtilbud til børn – anlæg

Hele 1.000 kr.	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Hornslet - ny daginstitution i vest (120 børn)	500	1.000	8.000	14.000
Rønde Børnehus - kapacitetsudbygning	8.700	0	0	0
Ebeltoft Børnehus - ombygning og udvidelse af Æblehaven	9.000	6.300	0	0
Ådalens Børnehus - renovering og ombygning	6.650	0	0	0
Mols - kapacitet på dagtilbudsområdet	0	0	1.500	0
Pindstrup Børnehus - renovering (2. etape)	0	0	3.500	0
Pulje til uforudsete udgifter på skole- og dagtilbudsområdet	2.000	0	0	0
Bevilling i alt	**26.850**	**7.300**	**13.000**	**14.000**

Befolkningsprognosen viser, at den vestlige del af kommunen forventes at få flere borgere som følge af nye boligområder. I Hornslet vurderes kapaciteten på dagtilbudsområdet at være tilstrækkelig de kommende år efter åbningen af Jordbærmarken og ombygningen af Naturhaven til vuggestue. Der er dog afsat midler til planlægning af en fremtidig daginstitution i Hornslet Vest som led i den langsigtede byudvikling. I 2027 er der afsat 0,5 mio. kr. til et idéoplæg, som skal afklare projektets omfang, kvalitet, økonomi og tidsplan. En eventuel ny daginstitution forventes tidligst taget i brug i 2031. Behovet vil blive vurderet løbende på baggrund af de kommende befolkningsprognoser.

I Rønde åbner den nye integrerede daginstitution, Vangen, foråret 2027 med plads til knap 120 børn. Dertil er planlagt renovering og ombygning af de eksisterende afdelinger Vigen og Moesbakken.

For at håndtere det midlertidige pres på kapaciteten inden åbningen af Vangen er der etableret en pavillon ved Uglen i Ugelbølle og en jurt ved Vigen. Derudover er der gennemført mindre ombygninger i Vigen, herunder etablering af et overdækket udeområde, et skur til krybber og et krybberum. Tiltagene har gjort det muligt midlertidigt at optage flere vuggestuebørn.

I Ebeltoft gennemføres en renovering og udvidelse af Æblehaven under Ebeltoft Børnehus. Formålet er at skabe tilstrækkelig kapacitet til de kommende års pasningsbehov. Der er i dag opstillet en midlertidig pavillon, som fjernes, når udbygningen er færdig.

Ådalens Børnehus renoveres og ombygges for at forbedre de fysiske rammer. Projektet omfatter blandt andet fjernelse af en pavillon med skimmelsvamp samt forbedringer af bygningens indretning og logistik.

På Mols er der afsat midler til etablering af permanente legestuelokaler til dagplejen. Da stigende børnetal har medført, at de planlagte dagplejelokaler i den nye daginstitution er taget i brug til vuggestuepladser, benytter dagplejen i dag en midlertidig løsning i det lokale forsamlingshus. Der arbejdes derfor med at finde en permanent løsning, som kan understøtte legestueaktiviteter, fagligt samarbejde og gode rammer for børn og medarbejdere.

I Pindstrup Børnehus gennemføres anden etape af en samlet renoveringsplan. Første etape er afsluttet, mens anden etape omfatter specialtilbuddet. Projektet skal blandt andet forbedre sammenhængen mellem rummene, skabe plads til hjælpemidler og opgradere personalefaciliteter og udearealer.

For at kunne håndtere uforudsete udgifter er der afsat en pulje på 2,0 mio. kr. i 2027 under skole- og dagtilbudsområdet.

Skoleområdet

Skoleområdets kerneydelse er undervisning, læring, trivsel og udvikling og omfatter den obligatoriske undervisningspligt fra 0.-9. klasse samt 10. klasse.

Skoleområdet er organiseret i følgende enheder:

- Ti folkeskoler i ti skoledistrikter (otte skoler fra 0.-9. klasse, en skole fra 0.-6. klasse og en skole fra 0.-10. klasse)
- Specialskole
- Ungdomsskole
- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)

For seks af folkeskolerne og specialskolen er der etableret en distriktsledelse, hvilket vil sige, at der er fælles ledelse for skole og daginstitution i skoledistriktet. Der findes desuden en række private skoletilbud i Syddjurs Kommune.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Skoleområdets mål er at:

- alle børn og elever skal blive så dygtige, de kan.
- folkeskolen skal mindske betydningen af den sociale arv.
- tilliden til folkeskolen skal genoprettes.

I forlængelse af ovenstående er der følgende resultatmål for 2027:

1. At andelen af elever fra 4. klasse til 9. klasse, som oplever social trivsel, skal være stigende målt på den gennemsnitlige indikator i den nationale trivselsmåling for Syddjurs Kommune. Udgangspunktet for målingen er 2024/2025, hvor indikatoren ligger på 3,9.
2. At fraværsprocenten pr. elev i 2028 skal være faldet til 7 % målt over et skoleår. Udgangspunktet for målingen er Syddjurs Kommunes egne tal for skoleåret 2025/2026, hvor den gennemsnitlige fraværsprocent pr. elev var 8 %

Bevilling og budgetforudsætninger

Skoleområdet dækker folkeskoler, SFO, Ungdomsskolen, specialskoler og tilbud i tilknytning hertil. Det samlede budget i 2027 under bevilling 011-15 Skoleområdet udgør for driften 489,6 mio. kr. Bevillingen er overordnet fordelt som vist herunder.

011-15 Skoleområdet - drift

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Skoleområdet – Demografipuljen	0	8.394	15.097	24.236
Skoleområdet – Fælles	-26.007	-21.170	-21.883	-21.883
Folkeskoler	306.170	305.878	305.878	305.878
SFO	43.384	43.384	43.384	43.384
Specialskoler	67.486	67.228	67.228	67.228
Ungdomsskolen	25.825	25.825	25.825	25.825
Bidrag til staten for privatskoler og efterskoler	69.693	69.693	69.693	69.693
Tilskud til Tidlig SFO og elever på specialefterskoler	3.077	2.835	2.835	2.835
Bevilling i alt	**489.628**	**502.067**	**508.057**	**517.196**

Skoleområdet – Demografipuljen
Ifølge befolkningsprognosen for Budget 2027 forventes en stigning i antallet af skolebørn i alderen 5-14 år frem mod 2030. Stigningen skyldes primært en øget tilgang af børn på mellemtrinnet, mens der i de kommende år forventes et fald i antallet af kommende nye skoleelever. Økonomien i demografipuljen tager udgangspunkt i fordelingen på de forskellige tilbud og aldersgrupper inden for området.

Demografipuljen	2027	2028	2029	2030
Antal 5-14-årige	**4.829**	**4.941**	**5.023**	**5.137**
Forskel til år 2027		113	195	309

Note: Alder per 1. januar. De der er fem år den 1. januar, de bliver seks år i løbet af året og starter i skole.

Skoleområdet – Fælles

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Skoleområdet - Fælles formål	3.937	5.580	5.580	5.580
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	2.430	2.430	2.430	2.430
PAU- og pædagogstuderende	1.101	1.101	1.101	1.101
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	20.147	20.147	19.434	19.434
Mellemkommunale betalinger	-9.733	-9.733	-9.733	-9.733
Forældrebetaling og friplads	-26.486	-26.486	-26.486	-26.486
Befordring af elever	4.839	4.839	4.839	4.839
Pengene følger eleven	-22.241	-19.047	-19.047	-19.047
I alt	**-26.007**	**-21.170**	**-21.883**	**-21.883**

Skoleområdet – Fælles dækker en række tværgående udgifter og indtægter. Herunder blandt andet udgifter til tjenestemandspensioner samt syge- og hjemmeundervisning. Budgettet indeholder desuden 1,4 mio. kr. til fremskudte socialrådgivere på skolerne vedtaget med Budget 2027. Indsatsen konkretiseres nærmere i en sag til Familie-, børne- og læringsudvalget i første halvår 2027.

Der er afsat 2,4 mio. kr. til efter- og videreuddannelse i folkeskolen.

Der er budgetteret med 1,1 mio. kr. til PAU- og pædagogstuderende, så de skoler/SFO'er, der modtager en elev/studerende, kompenseres for lønudgiften.

Der er afsat budget på 20,1 mio. kr. til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR leverer blandt andet sparring, supervision og pædagogisk vejledning til lærere og pædagogisk personale for at understøtte deltagelsesmuligheder for alle børn i de almene skole- og dagtilbud.

Mellemkommunale betalinger dækker indtægter for elever fra andre kommuner, som benytter tilbud på skoleområdet i Syddjurs Kommune samt udgifter for børn fra Syddjurs Kommune, der benytter tilbud i

andre kommuner. Syddjurs Kommune har desuden indgået en kontrakt med Viden Djurs vedrørende afregning for EUD10. Der er samlet forventede mellemkommunale betalinger på 15,1 mio. kr. og forventede indtægter på 24,8 mio. kr. i 2027.

Der er budgetteret med en forventet udgift til friplads og søskenderabat på 13,5 mio. kr. til SFO samt indtægter fra forældrebetaling på 33,6 mio. kr. i Budget 2027. Der forventes forældrebetalinger til juniorklub på omkring 6,3 mio. kr.

Befordring af elever dækker udgifter til taxa og buskort til folkeskolerne. Der budgetteres med 4,8 mio. kr. i 2027.

Der er budgetteret med 22,2 mio. kr. i indtægter fra "pengene følger eleven". Det er det beløb folkeskolerne afleverer til specialtilbuddet, når en elev fortsætter sit skoleforløb på eksempelvis en specialskole. Med Budget 2027 blev betalingen pr. elev nedsat til 290.000 kr. fra skoleåret 27/28.

Specialskoler
Der er afsat 67,5 mio. kr. til specialskoler i 2027. Beløbet omfatter budget til Pindstrupskolen og afregning med andre specialskoler samt befordring til specialskoler. Pindstrupskolen, som er Syddjurs Kommunes egen specialskole, finansieres gennem et rammebudget. Budgettet dækker skolens samlede drift, herunder den tilhørende skolefritidsordning (SFO), og reguleres som udgangspunkt ikke ved mindre ændringer i elevtallet. Ved væsentlige ændringer i elevgrundlaget tilpasses budgettet. Budgettet til Pindstrupskolen og tilhørende SFO udgør 47,9 mio. kr. i 2027.

Der er budgetteret med udgifter på 10,1 mio. kr. til undervisning og SFO af børn med vidtgående behov for specialpædagogisk bistand på specialskoler i regionalt regi og andre kommuners regi.
Der er budgetteret med 9,5 mio. kr. til befordring til specialskoler. Befordring er primært taxa, men kan også være buskort.

Bidrag til staten og tilskud til tidlig SFO og elever på specialskole
Der er afsat 69,7 mio. kr. som bidrag til staten. Det dækker det kommunale bidrag til staten for privatskoler og efterskoler. De statslige bidrag fastsættes og opkræves én gang årligt med udgangspunkt i de faktiske elevtal pr. 5. september året før.

Der er afsat 1,0 mio. kr. til elever på specialefterskoler. Derudover er der budgetteret med 2,1 mio. kr. i tilskud til tidlig SFO i private skoler.

Folkeskoler
Budgettet er på 306,2 mio. kr. i 2027 og dækker de ti folkeskoler med i alt 3.800 elever. Skolernes budgetrammer er korrigeret efter det forventede elevtal i folkeskolen. Den 24. juni 2026 vedtog Byrådet en ny tildelingsmodel på skoleområdet, der træder i kraft ved skoleåret 2027/28 og er fuldt indfaset i skoleåret 2029/30.

SFO
Budgettet er på 43,4 mio. kr. i 2027 og dækker SFO ved de ti folkeskoler. Budgetrammen er korrigeret efter det forventede antal tilmeldte svarende til 1.250 tilmeldt SFO fuldtid, 35 i SFO morgenmodul og 415 børn i tidlig SFO. Med Budget 2027 er der tildelt yderligere budget til tidlig SFO, så lovkravet om minimumsnormeringerne også vil gælde for børn, der starter tidligere i SFO og frem til deres skolestart. Lovgivningen forventes at være gældende fra 2027. Taksterne for forældrebetaling til SFO fremgår af takstbladet.

SFO – tildeling pr. år (løbende priser)	**2026**	**2027**
Tidlig SFO	54.408	84.528
SFO Fuldtid	24.432	25.296
SFO Morgenmodul	7.896	8.172

Ungdomsskolen
Budgettet er på 25,8 mio. kr. i 2027. Ungdomsskolens samlede budgetramme er baseret på aktiviteter for kommunens børn og unge i alderen 10-25 år, hvoraf den primære målgruppe er fra 7. klasse til 18-årige. I Syddjurs Kommune er tilbuddet udvidet til børn fra 10 år for visse tilbud.

Ungdomsskolen dækker blandt andet juniorklub, heltidsundervisning, ungdomsklub, undervisningsaktiviteter, forskellige ungdomstilbud og SSP-medarbejdere.

Juniorklubberne er oprettet i henhold til Ungdomsskolelovgivningen, og der ydes på det grundlag ikke søskenderabat og økonomisk friplads til juniorklub. Forældrebetaling for juniorklub og ungdomsklub fremgår af takstbladet.

011-15 Skoleområdet – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Pindstrupskolen - udvidelse på to lokationer	5.000	25.100	15.800	0
Mørke skole - opgradering faglokaler ifm. udvidelse Pindstrupskolen	5.100	3.600	0	0
Udvikling af Hornslet Skole	2.600	0	0	0
Ådalens skole - faglokaler inkl. projektet "Mødestedet Ådalen"	4.750	0	0	0
Kolind Skole - udearealer	0	0	1.400	5.100
Ebeltoft Skole - udearealer, herunder analyse af inde- og udearealer	500	0	0	0
Bevilling i alt	**17.950**	**28.700**	**17.200**	**5.100**

Pindstrupskolen udvides i de kommende år for at styrke kommunens specialundervisningstilbud og skabe permanente rammer til elever med særlige behov. Som led i projektet etableres en ny afdeling for elever med multiple funktionsnedsættelser på Mørke Skole. Afdelingen bliver en del af Pindstrupskolen med fælles ledelse. Samtidig udvides Pindstrupskolen i Pindstrup med nye bygninger, så elever, der i dag undervises i lejede lokaler i Tøstrup, kan samles på skolen. Der etableres desuden bedre personalefaciliteter. Flytningen af specialafdelingen til Mørke forventes gennemført i 2028, mens udbygningen i Pindstrup forventes taget i brug i 2029.

I tilknytning til etableringen af specialafdelingen gennemføres en opgradering af Mørke Skoles faglokaler og øvrige læringsmiljøer. Projektet skal både skabe plads til specialafdelingen og sikre en bedre udnyttelse af skolens arealer. Ombygningen omfatter blandt andet flytning og modernisering af faglokaler samt udvikling af mere fleksible læringsmiljøer, der understøtter nutidige undervisningsformer. Udviklingen i elevtallet på Mørke Skole følges løbende, så der fortsat er kapacitet til den almindelige skoledrift og mulighed for fremtidige udvidelser, hvis behovet opstår.

På Hornslet Skole videreføres den afsluttende del af den samlede kapacitetsudbygning til fem spor. Den nye udskolingsafdeling på Stadionvej blev taget i brug i 2025, og den eksisterende skole på Ballesvej ombygges til indskolingsafdeling. Som en del af projektet flyttes Ungdomsskolens juniorklub til den tidligere SFO-bygning på Ballesvej. Flytningen forventes gennemført i slutningen af 2027.

På Ådalens Skole moderniseres skolens faglokaler som led i landsbyklyngeprojektet ”Mødestedet Ådalen”. De nye faciliteter skal understøtte moderne undervisningsformer og samtidig kunne anvendes af lokale borgere, foreninger, institutioner og Ungdomsskolen. Projektet gennemføres i samarbejde med lokale aktører og omfatter blandt andet ombygning af cafeteriet til dagplejeformål samt etablering af fælles lærings- og mødesteder. Projektet forventes afsluttet i 2027.

Kolind Skole har fået renoveret sine bygninger, og de kommende år udvikles skolens udearealer yderligere. Formålet er at skabe bedre rammer for undervisning, bevægelse, ophold og læring udendørs.

Projektet omfatter blandt andet nye læringsmiljøer, faciliteter til udeundervisning samt tiltag, der understøtter biodiversitet og bæredygtighed. Arbejdet gennemføres i 2029 og 2030.

Der er afsat 0,5 mio. kr. til en grundig analyse af skolernes arealbehov. Analysen skal have særlig fokus på Ebeltoft Skole og danne grundlag for arbejdet med Budget 2028, hvor der på baggrund af analysen skal prioriteres økonomi til at gennemføre et kommende projekt for inde- og udearealer på Ebeltoft Skole.

Familieområdet

Familieområdet

Under bevillingen Tilbud til børn og unge med særlige behov varetages en række indsatser til børn, unge og deres familier.

Familieområdet er organiseret i enhederne:

- **Sundhedsplejen**: Sundhedsplejen tilbyder forebyggende sundhedsydelser til børn og unge.
- **Familierådgivningscentret**: Myndighedsområdet rådgiver, undersøger og træffer afgørelser om støtte til børn, unge og familier med særlige sociale behov samt for børn og unge med nedsat funktionsevne og fysiske handicaps. Familierådgivningscentret finansieres under Økonomiudvalget.
- **Center for Børn, Unge og Familier (CBUF)**: CBUF er en udførerenhed, hvis primære opgave at støtte børn, unge og familier, der har behov for særlig hjælp eller støtte blandt andet gennem familiebehandling, støtteforløb, rådgivning, kontaktpersonordninger, aflastningstilbud og andre forebyggende eller sociale indsatser. CBUF omfatter også Aflastningshuset Skovly, som leverer aflastningsforløb til børn og unge af kortere og længere varighed.

Familieområdet har ansvaret for følgende opgaver:

- Gennem forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, rådgivning og tidlig opsporing understøtter Sundhedsplejen børns trivsel, udvikling og sundhed fra graviditeten og gennem hele opvæksten.
- Støttende sociale indsatser som råd og vejledning i form af samtaler, psyko-edukation (undervisning af borgere og deres pårørende), praktisk pædagogisk støtte i hjemmet, familiebehandling eller støtte-/kontaktpersonordninger. Hovedparten af disse opgaver løses af Center for Børn, Unge og Familier.
- Støtteophold i en aflastningsfamilie eller på en institution. Varetages blandt andet af Aflastningshuset Skovly, når barnet er i målgruppe hertil.
- Køb af pladser i forbindelse med anbringelser af børn og unge i plejefamilier, på opholdssteder og i døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner.
- Bevilling af handicapkompenserende ydelser i form af kompensationsydelse, hjemmetræning og tabt arbejdsfortjeneste.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Formålet med indsatsen er at støtte børn, unge og familier i at klare sig selv i almenområdet. I overensstemmelse med barnets lov er der fokus på at sikre, at børn og unge modtager den støtte, der er nødvendig for deres trivsel, udvikling og deltagelse i fællesskaber. Dette forudsætter et tæt tværfagligt samarbejde på tværs af kommunens områder, hvor tidlige og forebyggende indsatser, ambulante tilbud samt sammenhængende forløb er centrale elementer.

Familieområdet arbejder med at styrke sit resultatfokus i en retning, hvor effekterne opnås på enklere og mere effektive måder. Særligt er der fokus på videreudvikling af:

- tidlige indsatser i samarbejdet mellem Sundhedspleje, dagtilbud, skoler, Familierådgivningscentret og Center for Børn, Unge og Familier.
- ambulante tilbud som alternativ til institutionsanbringelse samt hjemgivelser
- tilbud og snitflader i samspillet med Social og Beskæftigelse om indsatser til unge.

Derudover arbejder familieområdet i forskellige sammenhænge med at styrke det forebyggende perspektiv over for børn og unge i en tværfaglig indsats, blandt andet i forbindelse med Kræftplan V, hvor Sundhedsplejen og Sundhedsafdelingen samarbejder forebyggende om tilbud til børn og unge, der lever med svær overvægt.

I 2024 indledte familie-, social- og beskæftigelsesområdet projektet Borgeren ved roret med det formål at styrke borgerinddragelsen i kommunens indsatser med afsæt i borgernes egne håb, ønsker og drømme. Projektet er nu implementeret og forankret i driften på tværs af områderne.

Familie-, børne- og læringsudvalget har godkendt følgende konkrete resultatmål på familieområdet for 2027 og 2028:

Resultatmål 1: Målet er, at andelen af anbringelser i plejefamilie ud af det samlede antal anbringelser er stigende

Resultatmål 2: Målet er, at antallet af netværksanbringelser er stigende

Bevilling og budgetforudsætninger

011-20 Familieområdet

Bevillingen er overordnet fordelt, som vist herunder.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Demografi	0	375	-85	112
Center for Børn, Unge og Familier	11.881	11.888	11.888	11.888
Sundhedsplejen	28.200	28.197	28.197	28.197
Tilbud til børn og unge med særlige behov	114.005	113.955	113.905	113.905
Bevilling i alt	154.086	154.415	153.905	154.102

Budgettet til Familieområdet dækker alle udgifter og indtægter i forbindelse med anbringelser, pleje- og netværksplejefamilier, forebyggende og tidlige indsatser samt udgifter og indtægter vedrørende handicaprelaterede ydelser.

Budgettet til Center for Børn, Unge og Familier dækker udgifter i forbindelse med driften af de forskellige tilbud.

Familieområdet reguleres hvert år i forhold til den demografiske udvikling i børnetallet. Området er opdelt i henholdsvis budget til Sundhedsplejen, som reguleres i forhold til udviklingen i de 0-17-årige, samt resten af områdets budget, som reguleres i forhold til udviklingen i de 0-22-årige.

Det budgetterede antal helårspersoner og de budgetterede gennemsnitspriser i 2027 fremgår nedenfor. Budgetlægningen er lavet med afsæt i regnskabet for 2025 og senest kendte forventede regnskab for 2026. Pris- og mængdeforudsætningerne udgør grundlaget for den faglige og økonomiske styring i 2027.

	Forventet aktivitet (helårsperson)	**Gennemsnitspris (1.000 kr.)**
Opholdssteder	22	1.215
Støttende indsatser, herunder:	457	114
Indsatser i CBUF	*216*	*104*
Eksterne kontaktpersoner, afløsning og forældrestøtte	*49*	*107*
Eksterne leverandører	*192*	*127*
Plejefamilier	64	581
Døgninstitutioner	13	1.748
Sikrede institutioner	1	912
Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet (LBU)	3	1.154
Sociale formål, herunder:	153	168
Kompensationsydelse	*57*	*40*
Tabt arbejdsfortjeneste	*88*	*245*
Hjemmetræning	*8*	*232*

Sundheds- og ældreudvalget

Sundheds- og ældreudvalget har i 2027 en samlet driftsbevilling på 598,9 mio. kr. Hertil kommer et samlet rådighedsbeløb på 21,2 mio. kr. på anlæg. Sundheds- og ældreudvalgets område består af én bevilling, der beskrives nedenfor.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
012-15 Sundhed og Ældre	598.860	611.191	629.100	643.151
I alt drift	**598.860**	**611.191**	**629.100**	**643.151**
012-15 Sundhed og Ældre	21.200	31.800	44.800	57.200
I alt anlæg	**21.200**	**31.800**	**44.800**	**57.200**
Bevilling i alt	**620.060**	**642.991**	**673.900**	**700.351**

I Budget 2027 er Sundheds- og ældreudvalgets bevillinger 012-10 Sundhedsudgifter mv. og 012-15 Sundhed og Ældre blevet lagt sammen. Dette skyldes, at opgaverne under sundhedsområdet og ældreområdet gennem årene er rykket tættere på hinanden. Samtidig bortfalder den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet fra 2027, som led i Sundhedsreformen. Den kommunale medfinansiering udgjorde ca. 90 % af budgettet for bevilling 012-10 Sundhedsudgifter mv. De tilbageværende områder under 012-10 Sundhedsudgifter er derfor fra 2027 overgået til bevilling 012-15 Sundhed og Ældre.

Sundhed og Ældre

Bevillingen Sundhed og Ældre omfatter udgifter til tandpleje, sundhedsfremme, genoptræning og aktiviteter samt pleje, omsorg, praktisk hjælp og madservice til borgere i eget hjem og på plejehjem. Desuden omfatter bevillingen den kommunale sygepleje, forebyggende hjemmebesøg, særlige udgifter til demens- og hjerneskadeområdet, udgifter til uddannelse af social- og sundhedselever samt sygeplejestuderende, forskellige fællesudgifter og drift af boliger til ældre samt hjælpemidler mv.

Herudover er følgende områder fra Budget 2027 også indeholdt i bevillingen: Vederlagsfri Fysioterapi og andre sundhedsudgifter, herunder hospice, færdigbehandlede borgeres ophold på hospitaler, begravelseshjælp og kørsel til læge.

Indsatserne på bevillingen Sundhed og Ældre leveres til alle borgere, som er berettiget til ydelser uanset alder. De primære modtagere er kommunens ældre borgere, som har det største behov for personlig og praktisk hjælp samt sygepleje og træning.

Området er organiseret i følgende organisatoriske enheder:

- Tandplejen. Udfører på tandpleje for børn, unge og voksne, herunder omsorgstandpleje, specialtandpleje og socialtandpleje.
- Borgerteams, der leverer pleje, omsorg, praktisk hjælp, rengøring, sygepleje til hjemmeboende borgere og på sygeplejeklinikker.
- Plejehjem, der yder pleje, omsorg, praktisk hjælp samt sygepleje til plejehjemmenes beboere.
- Sundhed og Rehabilitering, der blandt andet omfatter aflastningspladser, genoptræning, vedligeholdende træning, tale-stemmeundervisning, Køkken Syddjurs, Demenscenter Syddjurs, Sundhedsafdelingen samt aktivitetscentre.
- Hjælpemiddelcentret, som bl.a. vedligeholder og fordeler udlånshjælpemidler (organisatorisk placeret som en del af Visitation og Hjælpemidler).

Visitationen, der er områdets myndighed, er finansieret under Økonomiudvalget. Visiterede ydelser finansieres under Sundheds- og ældreudvalget.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Sundhed og Ældres opgaver rammesættes overordnet af kommunens Sundheds- og ældrepolitik.

Sundhed og Ældre arbejder for at:

- Skabe rammerne for et værdigt ældreliv baseret på helhedspleje, der er formet ud fra borgerens ressourcer, ønsker og behov.
- Fremme borgerens selvbestemmelse og mulighed for at mestre sit eget liv gennem en kvalificeret rehabiliteringsindsats.
- Anvende sundhedsinnovation og velfærdsteknologiske løsninger, der øger borgerens selvhjulpenhed og livskvalitet samt frigiver medarbejderressourcer til andre opgaver.
- (Videre)udvikle relevante sundhedstilbud.
- Skabe flere fællesskaber og reducere ensomhed gennem samarbejde med civilsamfundet og ved at understøtte de frivilliges engagement og selvstændige virke.
- Styrke og udvikle forebyggende og sundhedsfremmende indsatser.
- Understøtte sammenhæng og koordinering i borgerens forløb.
- Understøtte arbejdet med værdighed, kvalitet og borgersikkerhed.
- Tænke Sundhed ind i alt herunder forebyggelse af Unges brug af rusmidler

Sundheds- og ældreudvalgets politik revideres frem til medio 2027 og vil afløse den hidtidige politik på området.

I de kommende år vil der være et stort arbejde med implementering af Sundhedsreformen og Ældreloven. Ældreloven trådte i kraft 1. juli 2025, og Sundhedsreformen træder i kraft 1. januar 2027. Med Sundhedsreformen skal det nære og sammenhængende sundhedsvæsen styrkes gennem blandt andet en ny struktur for sundhedsvæsenet, hvor der er etableret 17 sundhedsråd. Samtidig målrettes midler til det nære sundhedsvæsen, og der flyttes en række sundhedsopgaver fra kommunerne til regionen. Med opgaveflyttet overgår finansierings- og myndighedsansvaret for akutsygeplejen, en del af de nuværende midlertidige pladser, dele af genoptræningen i form af rehabilitering på specialiseret niveau og dele af genoptræning på avanceret niveau, samt den patientrettede forebyggelse til regionerne per 1. januar 2027. Syddjurs Kommune og Region Midtjylland har – i lighed med de øvrige kommuner i Region Midtjylland (Samsø undtaget) – indgået en horisontal samarbejdsaftale omkring den patientrettede forebyggelse, hvormed kommunen fortsat har driften af denne opgave også efter 1. januar 2027.

I 2027 forventes en ny Folkesundhedslov at træde i kraft. Folkesundhedsloven skal styrke den strukturelle forebyggelse i kommunerne, og forpligter jævnfør Aftale om Sundhedsreform 2024 kommunerne til at arbejde systematisk og på tværs af velfærdsområder med at styrke folkesundheden og mindske uligheden i sundhed.

Sundheds- og ældreudvalget har godkendt følgende konkrete resultatmål for sundheds- og ældreområdet i 2027 og 2028:

- Målet er, at antallet af forebyggelige indlæggelser pr. 1.000 borgere på 65+ år skal reduceres i forhold til 2023.
- Målet er, at der skal gennemføres rehabiliteringsforløb for minimum 25 % af borgerne i hjemmeplejen. 50 % af de gennemførte forløb skal føre til helt/delvist selvhjulpne borgere.
- Målet er, at kontinuiteten for borgere, der modtager 11-15 besøg ugentlig, er maksimalt 7 forskellige personaler målt på ugebasis, og at kontinuiteten for borgere, der modtager 15+ besøg ugentlig, er maksimalt 11 forskellige personaler målt på ugebasis.
- Målet er at øge andelen af elever, som aldrig har drukket en hel genstand og andelen som aldrig har været fulde i henholdsvis 7., 8. og 9. klasse. Udgangspunktet for målingen er

”Ungeprofilen” for 2025, at følgende procentdele af de forskellige klassetrin aldrig havde drukket en hel genstand:
- 7. klasse: 75 %
- 8. klasse: 47 %
- 9. klasse: 22 %.

Målingen fra 2025 viste også, at følgende procentdele aldrig havde været fulde:
- 7. klasse: 94 %
- 8. klasse: 80 %
- 9. klasse: 46 %.

Bevilling og budgetforudsætninger

012-15 Sundhed og Ældre

Bevillingen er overordnet fordelt som vist herunder.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Sundhed og Ældre	69.379	84.425	104.075	118.126
Tandplejen	21.953	21.961	21.961	21.961
Visitation til Sundhed og Ældre	188.275	186.694	186.504	186.504
Sundhed og Rehabilitering	70.376	70.335	70.335	70.335
Plejehjem Syddjurs	164.295	164.216	164.216	164.216
Borgerteams Syddjurs	84.303	83.002	81.451	81.451
Fælles om ungelivet	278	558	558	558
Bevilling i alt	**598.860**	**611.191**	**629.100**	**643.151**

Budgettet på bevillingen Sundhed og Ældre omfatter:

- Sundhed og Ældre – budget til blandt andet mellemkommunale betalinger, forebyggelse og udvikling, pårørendeindsatser, koordinering vedr. hjerneskadede, puljer afsat til styrkelse af indsatsen vedrørende ensomhed, uddannelse af social- og sundhedselever samt sygeplejestuderende og til rekrutterings-og sygefraværs udfordringer, hospice, færdigbehandlede borgeres ophold på hospitaler, begravelseshjælp og kørsel til læge samt køb af pladser på friplejehjem.
- Tandplejen udfører tandpleje på borgere i alle aldre, herunder omsorgstandpleje, specialtandpleje og Den Fælleskommunale Tandreguleringsordning (FKO) samt socialtandpleje, som er et gratis tandplejetilbud til de mest udsatte borgere. Den primære målgruppe for Tandplejen er dog unge i alderen 0-21 år.
- På budgetposten ’Visitation til Sundhed og ældre’ ligger der blandt andet budget til visiterede ydelser til helhedsorienterede pleje- og omsorgsforløb efter Ældreloven, samt til pleje, omsorg, praktisk hjælp og madservice efter Serviceloven. Som led i den aktivitetsbaserede afregning af borgerteams flyttes inden årets start budget til borgerteams, som leverer de visiterede timer til pleje, omsorg, praktisk hjælp og rengøring. I 2026 blev der ved årets start afsat ca. 113,3 mio. kr. Beløbet kan variere betydeligt efter den reelle aktivitet.
  Herudover dækker budgettet udgifter til kropsbårne hjælpemidler, genbrugshjælpemidler, specialpædagogisk bistand, handicapbiler samt tilskud til pasning af døende.
- Sundhed og Rehabilitering, hvor budgettet dækker udgiften til rådgivning vedrørende demens samt aktivitetstilbud til borgere med demens, og driften af Syddjurs Kommunes aflastningspladser, genoptræning, vedligeholdende træning, tale-stemmeundervisning, aktiviteter samt vederlagsfri fysioterapi. Herunder indgår også Køkken Syddjurs, der producerer måltidsløsninger til hjemmeboende, aflastningspladserne, ældrecaféerne og lejlighedsvis til plejehjem.
- Plejehjem – det samlede driftsbudget for kommunens fem plejehjem, herunder et specialplejehjem for borgere med demens.

- Borgerteams udfører pleje, omsorg, praktisk hjælp samt sygeplejeindsatser. Borgerteams er organiseret i 12 selvstyrende teams samt 5 sygeplejeklinikker fordelt i kommunen. Borgerteams har i 2027 en samlet budgetpost på 84,3 mio. kr. (inden tilførsel af den aktivitetsbaserede afregning, jf. beskrivelsen under "Visitation til Sundhed og ældre"), som fremgår af tabellen ovenfor under 'Borgerteams Syddjurs', som primært er målrettet sygeplejeindsatser.

Som følge af opgaveflyttet, der indgår i Sundhedsreformen, reduceres driftsudgifterne for Syddjurs Kommune med samlet 33,1 mio. kr.

Som følge af plejebolighandlingsplanen skal demensplejehjemmet Frejasvænge udbygges med 14 nye demenspladser. Der blev i budget 2026 afsat 7,4 mio.kr. i 2029 til drift af de pladser, som forventes klar til ibrugtagning i 2029. Med budget 2027 afsættes yderligere 2,6 mio. kr. til drift af de sidste pladser fra 2030.

Endvidere afsættes der med budget 2027 midler til køb af pladser på friplejehjemmet Egsmark, som forventes at stå færdigt ultimo 2027. I alt afsættes 1,9 mio. kr. i 2027 stigende til 20,4 mio. kr. i 2030, da der forventes løbende indflytning af borgere. I alt forudsættes 40 ud af plejehjemmets 64 pladser over tid at blive besat af borgere fra Syddjurs Kommune. Køb af pladser på friplejehjemmet indgår som en del af Syddjurs Kommunes plejebolighandlingsplan.

På baggrund af budgetaftalen for budget 2027 er der tilført 11,5 mio. kr. årligt til ældreområdet til et løft af den borgernære velfærd. Midlerne er blandt andet til flere sygeplejersker i borgerteams, til kompetenceløft af medarbejderne, til styrkelse af kvalitets- og demensarbejdet samt til flere aftenvagter på plejehjemmene. Disse midler er indarbejdet i budgettet.

012-15 Sundhed og Ældre - anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Ringparken - lokalplanlægning for området og nedrivning	1.100	4.900	0	0
Ringparken - ombygning til borgerteams, aktivitetscenter m.v.	1.800	1.800	5.500	5.000
Plejeboliger - servicearealer Ringparken	2.200	2.300	8.000	12.200
Plejeboliger – udbygning Ringparken	4.700	5.000	17.000	40.000
Frejasvænge Kolind - servicearealer	2.400	5.300	5.300	0
Frejasvænge Kolind - demensboliger	7.400	12.500	9.000	0
Lokalekapacitet i Rønde træning m.v.	1.100	0	0	0
Plejeboliger i Hornslet - analyse	500	0	0	0
Bevilling i alt	**21.200**	**31.800**	**44.800**	**57.200**

Ringparken – lokalplanlægning for området og nedrivning samt ombygning til borgerteams, aktivitetscenter m.v.
Ringparken har de senere år været anvendt som modtagecenter for ukrainske flygtninge og denne anvendelse forventes at ophøre med udgangen af 2026.

Der er igangsat et arbejde med en samlet lokalplan og tilhørende kommuneplantillæg for området ved Ringparken. Lokalplanen skal muliggøre etablering af plejeboliger med tilhørende servicearealer, ligesom den skal give mulighed for at samle og sammentænke funktioner. Anlægsprojektet udvides til at omfatte nuværende kommunale funktioner i Ringparken, bl.a. indmødested for borgerteams, visiteret træning, sygeplejeklinik, sundhedspleje og frivilligaktiviteter. Der afsættes 22,9 mio. kr. fra 2027 til 2031 til dette.

Plejeboliger - udbygning og servicearealer
Der opføres 50 plejeboliger i Ringparken i Ryomgård, heraf 10 plejeboliger til borgere fra socialområdet. Dette projekt skal ses i sammenhæng med "Ringparken – lokalplanlægning for området og nedrivning", hvor der både indgår renovering af den del af bygningsmassen og opførelse af fysiske rammer.

Frejasvænge Kolind - opførelse af demensboliger og servicearealer
I forbindelse med Budgetaftalen 2025 var Forligspartierne enige om, at der på grund af en forventning om en stigning i antallet af borgere med demens, skal etableres en udbygning med 14 demens plejeboliger på Frejasvænge i Kolind. Det forventes, at de nye plejeboliger vil kunne blive ibrugtaget i 2029.

Lokalekapacitet i Rønde til træning m.v.
Bygningen "A-huset" i Rønde er ét af kommunens ni aktivitetscentre for ældre borgere i Syddjurs Kommune. Formålet med brugen af bygningen er, at ældre borgere har adgang til meningsfulde aktiviteter og fællesskaber, som kan forbedre deres livskvalitet og sundhed.

I forbindelse med opførelsen af Byens Hus blev en del af A-Huset renoveret. Der var dog ikke økonomi til at færdiggøre renoveringen af 1. sal. Der er afsat 1,1 mio. kr. til færdiggørelse af renoveringen i 2027.

Plejeboliger i Hornslet – analyse
Plejebolighandlingsplanens analyse af behovet for plejeboliger blev opdateret i forbindelse med befolkningsprognose til Budget 2027. Den opdaterede analyse af plejeboligbehovet viser, at der skal opføres yderligere plejeboliger frem mod 2038. Analysen viser også, at behovet er størst i den vestlige del af kommunen.

Det er afsat 0,5 mio. kr. i Budget 2027 til en mere præcis afdækning af dimensioneringen af et nyt plejehjem med henblik på, at der i kommende års 10-årige anlægsoversigt for Syddjurs Kommune indarbejdes et anlægsbudget, der så præcist som muligt angiver investeringsbehovet.

Erhvervs- og planudvalget

Udvalget har i 2027 en samlet driftsbevilling på 9,5 mio. kr. fordelt på to bevillinger. Hertil kommer et samlet rådighedsbeløb på 4,4 mio. kr. på anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
013-10 Erhverv og turisme	8.959	8.953	8.953	8.953
013-15 Plan og udvikling	543	539	539	539
I alt drift	**9.503**	**9.492**	**9.492**	**9.492**
013-15 Plan og udvikling	4.350	5.800	500	0
I alt anlæg	**4.350**	**5.800**	**500**	**0**
Bevilling i alt	**13.853**	**15.292**	**9.992**	**9.492**

Erhvervs- og planområdet

Udvalget har blandt andet ansvar for at skabe gode vilkår for erhvervslivet og understøtte initiativer, der kan tiltrække, fastholde og udvikle virksomheder. Derudover har udvalget ansvaret for lokal erhvervsservice, erhvervs- og turismeudvikling og er med i det tværgående turismesamarbejde i Østjylland.

Udvalget varetager forvaltningen af Syddjurs Kommunes planområde – herunder udarbejdelse af lokalplaner og dertil hørende kommuneplantillæg. Udvalget har i forlængelse heraf også ansvar for udviklingsplaner inden for dets område. Derudover varetager udvalget byggeri- og landzone administration.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

De aktuelle strategiske opgaver på området afspejler de politiske målsætninger, der fremgår af de centrale planer og politikker, der er besluttet for området og omhandler blandt andet følgende:

- Der er fokus på helheds orienteret erhvervsservice og myndighedsbehandling, der gør det attraktivt at drive virksomhed i kommunen
- Der gennemføres planlægning for anlæg til vedvarende energi, herunder solcelleparker.
- Der er fokus på prioritering af arbejdet med lokalplaner og på at fremme udvikling af kommunen gennem planlægning.
- Der er fokus på effektiv og smidig sagsbehandling af byggesager.

Der forventes nye fagudvalgspolitikker medio 2027, som dermed vil afløse de hidtidige politikker med nye fokusområder.

Resultatmålene på området afspejler de vedtagne politikker i forhold til de overordnede bevillinger på området. Der er således fokus på erhverv, turisme og udvikling.

Bevillingsnavn: Erhverv og turisme

- Syddjurs Kommune skal have et højt niveau for virksomhedskontakt og have mindst 150 unikke virksomhedskontakter per kvartal.

- Virksomhedernes brug af Syddjurs Kommunes ydelser og tilbud til erhvervslivet skal have et konstant højt niveau, og Erhvervsenheden skal i hvert kvartal udføre følgende:

    a. Gennemføre mindst 40 individuelle vejledninger.
    b. Gennemføre mindst 40 virksomhedsbesøg.

c. Gennemføre mindst 2 tilbud i form af møder, workshops og events for flere virksomheder/netværk.
d. Samlet set opnå mindst 50 deltagere i tilbud til flere virksomheder/netværk.

- Der skal være en vækst i antallet af turistovernatninger i alle årets kvartaler med mindst 4 % flere overnatninger i forhold til samme kvartal det foregående år.

Bevillingsnavn: Plan og udvikling

- Korte byggesagsbehandlingstider. Afgørelser til ansøgninger om byggetilladelser skal i gennemsnit træffes indenfor 4 uger.
- Høj gennemsnitlig oplevet kundetilfredshed med byggesagsbehandlingen, så den ligger mellem 4 (tilfredsstillende) og 5 (meget tilfredsstillende).
- Erhvervs- og planudvalget præsenteres årligt for otte lokalplansforslag.

Bevillinger og budgetforudsætninger

Der er to bevillinger på Erhvervs- og planudvalgets område, hvor den overordnede fordeling på hver fremgår herunder.

013-10 Erhverv og turisme

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Erhvervssamarbejde og turisme	4.279	4.279	4.279	4.279
Erhvervsservice og udvikling	4.831	4.825	4.825	4.825
Bevilling i alt	**9.109**	**9.103**	**9.103**	**9.103**

Erhvervssamarbejde og turisme
På erhvervsområdet indgår Syddjurs Kommunes faste bidrag til en række samarbejder som Business Region Aarhus, EU-kontor og det østjyske letbanesamarbejde.

Budget til turisme dækker bl.a. medfinansieringen af den fælles turismeorganisation VisitAarhus, som arbejder for at tiltrække turister til hele Østjylland og for at styrke samarbejdet mellem byturisme og kyst- og naturturisme.

Erhvervsservice og udvikling
Området omhandler erhvervsservice og iværksætteri, som dækker over en række forskellige aktiviteter omhandlende den strategiske erhvervsudvikling samt Erhvervsenhedens aktiviteter i forbindelse med salg af erhvervsjord, lokal basal erhvervsservice, kompetenceudvikling af virksomheder, netværk med videre.

013-15 Plan og udvikling

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Planlægning	179	175	175	175
Udviklingspulje	364	364	364	364
Bevilling i alt	**543**	**539**	**539**	**539**

Plan og udvikling
Budgettet til planlægning dækker konsulentbistand til kommune- og lokalplanlægning, debatmateriale og plandokumenter, afholdelse af offentlige møder og deltagelse i konferencer samt køb af specialprogrammer f.eks. til visning af kommuneplan.

Der er desuden afsat en udviklingspulje på ca. 0,4 mio. kr. til projekter og indsatser, som giver en tværgående værdi for den fysiske udvikling i Syddjurs Kommune, og som bidrager til udmøntning af kommunens strategier.

013-15 Plan og udvikling – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Folkeparken i Ebeltoft (halvøen) - medfinansiering	3.850	5.300	0	0
Hornslet i Udvikling	500	500	500	0
Bevilling i alt	**4.350**	**5.800**	**500**	**0**

Folkeparken i Ebeltoft (halvøen) – medfinansiering
Der er afsat 11,2 mio. kr. i årene 2026 – 2028 som medfinansiering til etablering af Folkeparken. Folkeparken er et af de initiativer, som Byrådet har prioriteret med henblik på at realisere udviklingsplanen Klimarobust Kystkultur. Folkeparken på Halvøen er et rekreativt område for både borgere og besøgende i byen. Halvøen ønskes bevaret som et stort rekreativt område, men grønnere, mere frodigt og med bedre mikroklima, som samtidig kan rumme store begivenheder og arrangementer med mange mennesker. Som led i projektet etableres bl.a. et havnebad. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har bevilget 20 mio. kr. til projektet. Der blev med budget 2027 afsat 0,3 mio. kr. til en sauna samt 0,3 mio. kr. til flytning af Bølgemarken for at muliggøre projektet. Beløbene indgår i ovenstående budgetter.

Hornslet i Udvikling
Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til Hornslet i Udvikling, der er en langsigtet indsats, som er igangsat af Syddjurs Kommune i 2021 og som skal være med til at sikre, at udviklingen af Hornslet sker i samarbejde med byens borgere og øvrige lokale aktører, samt at nye projekter styrker Hornslet som en attraktiv by for bosætning, handel og fritid.

Budgettet dækker bl.a. projektledelse, konsulentbistand og offentlige møder, og i perioden 2026-2029 skal midlerne også bruges til kommunens medfinansiering af forsøgsordningen for frie bymidter samt til enkeltprojekter, der understøtter indsatsen.

Natur-, teknik- og miljøudvalget

Natur-, teknik- og miljøudvalget har en samlet driftsbevilling i 2027 på 188,8 mio. kr. fordelt på fem bevillinger. Hertil kommer et rådighedsbeløb på 66,3 mio. kr. i 2027 på anlæg.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
014-10 Vej og parkvæsen	59.543	58.486	58.418	58.418
014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede ordninger	31.614	32.614	31.614	31.614
014-25 Natur og miljø	14.537	15.136	15.136	15.036
014-30 Ejendomme	99.153	97.919	97.318	97.318
014-35 Almene Boliger	-16.016	-16.016	-16.016	-16.016
I alt drift	**188.831**	**188.139**	**186.470**	**186.370**
014-10 Vej og parkvæsen	37.400	34.550	36.850	48.550
014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede Ordninger	1.000	1.000	1.000	1.000
014-20 Jordforsyning – byggemodning	16.000	16.000	16.000	16.000
014-25 Natur og miljø	900	900	1.400	900
014-30 Ejendomme	10.950	10.950	10.950	15.950
I alt anlæg	**66.250**	**63.400**	**66.200**	**82.400**
Bevilling i alt	**255.081**	**251.539**	**252.670**	**268.770**

Natur, teknik og miljø

Natur-, teknik- og miljøudvalget varetager kommunens opgaver på det samlede tekniske område. Hovedopgaverne er:

- **Mobilitet og Arealdrift**: kollektiv trafik, vejmyndighedsopgaver, trafiksikkerhed og drift af kommunens veje og stier. Arealdrift udfører grønne driftsopgaver på kommunale arealer og arealer, der ligger i tilknytning til kommunens institutioner. Arealdrift udfører derudover vejvedligehold, herunder også vintertjeneste på kommunens veje. Afdelingen har desuden driften af kommunens samlede bilflåde. Der er vedtaget en ny styringsmodel for afdelingens samlede driftsområde, så opgaverne kan varetages efter principperne omkring helhedsorienteret drift.
- **Anlæg**: planlægning, projektering og gennemførelsen af nye bygningskvadratmeter og anlæg af veje og stier, gennemførelse af klimatilpasningsprojekter og byggemodning. Afdelingen gennemfører opgaverne i tæt dialog med relevante fagområder.
- **Miljø**: tilsyn, planlægning og myndighedsbehandling af virksomheder, spildevand, drikkevand, grundvandsbeskyttelse, affald, skadedyrsbekæmpelse, klimatilpasning, miljøvurdering, badevandskvalitet og husdyrbrug.
- **Natur og vandløb**: vandløbs- og naturforvaltning. Afdelingen arbejder desuden med opgaverne i regi af Grøn Trepart og de vedtagne omlægningsplaner.
- **Ejendomme**: planlægning og styring af kommunale ejendomme, herunder drift, vedligehold og udvikling samt servicering af kommunens bygninger og energistyring. Desuden bortforpagtning af kommunale jorde og udlejning, teknisk service, rengøring af kommunale ejendomme samt kantinerne i administrationsbygningerne.

Udgifterne til administration af det samlede område afholdes primært under Økonomiudvalget. En række opgaver på området finansieres delvist af drifts- og anlægsområdet. Det handler blandt andet om anlægsprojektering, administrationsbidrag for udlejningsboliger og ældreboliger, miljøtilsyn og skadedyrsbekæmpelse.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

De strategiske opgaver udføres på baggrund af bl.a. følgende politikker og planer m.v.: Byrådets Vision og udviklingsstrategi, Kommuneplanen, Klimahandlingsplanen, Klimatilpasningsplanen, Spildevandsplanen, Vandforsyningsplanen, Strategi for grundvandsbeskyttelse, Affaldsplanen, Naturkvalitetsplanen, Biodiversitetsstrategi, Træpolitikken, Skovstrategien, Bæredygtighedsstrategi for kommunale ejendomme, Ejendomsstrategi, Mobilitetsplanen og Trafiksikkerhedsstrategien.

Fagudvalgspolitikkerne revideres medio 2027, som dermed vil afløse de hidtidige politikker med nye fokusområder.

De strategiske opgaver på området understøtter de politiske målsætninger, som er fastlagt i de centrale planer og politikker for området, og bygger samtidig på visionerne i Natur-, Teknik- og Miljøpolitikken:

- Der skal ydes en stærk klimaindsats med fokus på at bidrage til de nationale mål om reduktion af udledningen af drivhusgasser.
- Der ydes en systematisk indsats for at øge biodiversitet i kommunen, og der arbejdes med at skabe flere og større sammenhængende naturarealer.
- Der er fokus på at skabe trafiksikker mobilitet for store og små og sikre god adgang til skoler, institutioner, arbejdspladser, boliger og handelsliv.
- Der arbejdes med at understøtte en fremtidssikker kollektiv trafikbetjening, der sikrer sammenhæng mellem forskellige transportformer.
- Der er fokus på at reducere CO2-udledningen fra kommunale bygninger over tid, og produktionen af grøn strøm fra kommunes bygninger skal samtidig øges.
- Der arbejdes med et strategisk sigte om, at arealudvikling og kommunalt byggeri udføres bæredygtigt i forbindelse med nybyggeri og større renoveringsarbejder.
- Drift og vedligehold af kommunens veje, fortove og stier tilrettelægges gennem regelmæssige tilsyn, og vil anvende ny bæredygtig teknologi for at optimere denne.
- Der arbejdes fortsat med implementering af helhedsorienteret drift i kommunens arealdrift.
- Den årlige pulje til byggemodning udmøntes i nye byggemodningsområder for vedvarende at imødekomme efterspørgsel på byggegrunde og dermed understøtte øget bosætning.

Resultatmål på området afspejler de vedtagne politikker i forhold til de fem overordnede bevillinger på området. Der er således fokus på mål for blandt andet vejtilstand, klima og arealoptimering, hvor følgende resultatmål er vedtaget:

<u>Bevillingsnavn: Vej og park</u>

1. Værdien af kommunens vejanlæg skal bevares eller som minimum holdes på et niveau, så værdien af vejkapitalen ikke ligger mere end 10 % under 2020-niveau. Beregningen baseres på data om gennemført og planlagt vedligehold. Måles en gang årligt.
2. Antallet af borgerhenvendelser om ”hul i kørebane” via ”Giv et praj” søges reduceret som et mål for forbedring af vejenes tilstand. Måles to gange årligt.
3. Flere skal cykle i Syddjurs Kommune. Antallet af cyklister måles på udvalgte steder, og sammenlignes, så udviklingen kan følges. Måles to gange årligt.
4. Forbrug af brændstof ved kommunal kørsel reduceres. Måles fire gange årligt

Bevillingsnavn: Natur og Miljø

5. Forbedring af havmiljøet. Der igangsættes mindst én forundersøgelse for etablering af lavbundsprojekt, naturprojekt eller næringsstofreducerende projekt om året. Måles én gang årligt.
6. De samlede sagsbehandlingstider for alle typer af miljøgodkendelser holdes op mod et resultatmål for Syddjurs Kommune på 90 dage. Sagsbehandlingstiderne opgøres én gang årligt.
7. Omfanget af naturarealer i Syddjurs Kommune skal udgøre mindst 30.000 hektar i 2035. Spørgsmålet om forøgelse af kommunens naturarealer indgår som tema i Kommuneplan 2028. Måles en gang årligt.

Bevillingsnavn: Ejendomme

8. Der arbejdes målrettet for at opnå klimamålet om CO2-neutral koncern i år 2050. Målet opnås blandt andet ved at den kommunale bygningsmasse justeres, så:
   a. Produktionen af grøn strøm fra kommunale bygninger skal øges
   b. CO2-udledningen fra de kommunale bygninger reduceres

Bevillinger og budgetforudsætninger

Der er fem bevillinger på Natur-, teknik- og miljøudvalgets område. Den overordnede fordeling indenfor hver bevilling fremgår herunder.

014-10 Vej- og parkvæsen

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Vejvedligeholdelse, Arealdrift, grønne områder og havne m.v.	34.533	34.276	34.221	34.221
Vintertjeneste	14.095	14.095	14.095	14.095
Vejafvandingsbidrag	3.052	3.052	3.052	3.052
Bevilling i alt	59.543	58.486	58.418	58.418

Bevillingen er fordelt på ovenstående tre områder med følgende forudsætninger:

Vejvedligeholdelse, Arealdrift, grønne områder og havne mv.

Vejvedligeholdelse

Budgettet til vejvedligeholdelse omfatter også trafiksikkerhedsprojekter og færdselssikkerhedskampagner. Trafiksikkerhedsmidler skal bl.a. anvendes til udvikling af oplæg og materialer til mere trafikundervisning i skolerne. Desuden indgår budgettet til lystbådehavne og Ebeltoft Havn. Afsluttende indgår 0,2 mio. kr. i 2027 til øget fokus på vedligeholdelse af offentlige legepladser.

Følgende områder indgår i det afsatte budget til vejvedligeholdelse:

Projekt	2027	2028	2029	2030
Gadebelysning - ny teknologi	231	231	231	231
Sammenhæng i eksisterende stier	231	231	231	231
Renovering af bestående stinet	462	462	462	462
Pulje til udskiftning af fortove	462	462	462	462
Bedre og bredere veje	462	462	462	462
Forbedret tilgængelighed	185	185	185	185
Trafiksikkerhed	2.099	2.099	2.099	2.099
I alt	**4.131**	**4.131**	**4.131**	**4.131**

Gadebelysning – ny teknologi
Puljen skal anvendes til etablering af gadebelysning langs en række eksisterende kommunale veje.

Sammenhæng i eksisterende stier og renovering af bestående stinet
Der er afsat to årlige puljer til forbedring af stier. Den ene pulje skal sikre større sammenhæng mellem de eksisterende stier i kommunen, og den anden pulje skal sikre et mere ensartet vedligeholdelsesniveau.

Pulje til udskiftning af fortove og bedre og bredere veje
Puljerne er afsat til at sikre bedre og bredere veje i Syddjurs Kommune og renoverer og udskifte slidte og ødelagte fortove.

Forbedret tilgængelighed
Der er afsat en årlig pulje, hvor der kan søges midler til projekter, der øger muligheden for forbedret tilgængelighed for blandt andet mennesker med handicap. Puljen skal ses i sammenhæng med den nuværende driftspulje under handicaprådet. Der tages afsæt i den vedtagne strategi om tilgængelighed.

Trafiksikkerhed
Trafiksikkerhed er en årlig pulje til udførelse af projekter medtaget i Trafiksikkerhedsplanen. Trafiksikkerhedsindsatsen omhandler al forbedring af det eksisterende vej- og stinet med hastighedsnedsættelse, chikaner, sikring af skoleveje, skiltning, krydsningssignaler, signalanlæg samt spærring af veje.

I puljen indgår 0,5 mio. kr., som målrettes beskæring ved veje og cykelstier med henblik på at sikre gode oversigtsforhold. I puljen indgår desuden et budget på 0,35 mio. kr. til initiativer foranlediget af det arbejde, der foregår i trafiksikkerhedsgrupperne nedsat under distriktsrådene, ligesom puljen også indeholder et øget budget på 0,2 mio.kr. for at sikre mere fokus på trafiksikkerhed omkring skolerne.

Med virkning fra 2027 afsættes de administrative ressourcer på 0,3 mio. kr. årligt på Økonomiudvalgets område, sådan at det samlede budget på 2,1 mio. kr. anvendes til konkrete trafiksikkerhedsindsatser.

Arealdrift
Der er indført en ny styringsmodel på området efter principperne i helhedsorienteret drift. Det har medført, at organisationen er tilpasset, så den understøtter styringsmodellen. Administrationen er i gang med implementering af den nye styringsmodel, som blandt andet indebærer udarbejdelse af driftsforskrifter (forskrifter, der beskriver serviceniveauet for områdets ansvarsområder). Den økonomiske styringsmodel er fuldt implementeret ved udgangen af 2026.

I forbindelse med implementeringen af helhedsorienteret drift har Arealdrift overtaget ansvaret for udearealer ved institutioner. Med virkning fra 2027 er der flyttet 5,2 mio. kr. fra Ejendomme til udførelsen af opgaven. Arealdrift udfører opgaver på samtlige af kommunens institutioner og veje.

Flådestyringen – som omfatter hovedparten af kommunens biler – fortsætter uændret.

Vintertjeneste
Serviceniveauet til vintertjeneste er fastsat i et regulativ som Byrådet har besluttet, blandt andet på baggrund af en klassificering af vejene. I tilfælde af en hård vinter dækkes eventuelle merudgifter til vintertjeneste af kassebeholdningen.

Vejafvandingsbidrag
Vejafvandingsbidrag afregnes for kommuneveje og private fællesveje, der leder regnvand til kloaksystemet under AquaDjurs. Beløbet, der afregnes til AquaDjurs, udgør 6 % af anlægsudgifterne til kloakering. AquaDjurs skønner, at anlægsudgifterne i 2027 vil udgøre ca. 70 mio. kr., men det er forbundet

med stor usikkerhed. Samtidig har de faktiske anlægsudgifter i tidligere år været lavere end de oprindelige budgetforudsætninger, hvilket har medført en overbudgettering af vejafvandingsbidraget. Der budgetteres derfor fortsat med en forudsætning på ca. 50 mio. kr. årligt. Det medfører følgende forudsætning for afregning.

Tekst – hele 1.000 kr.	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Forudsætningen for anlægsudgifter til kloakering	50.867	50.867	50.867	50.867
Beregning af vejafvandingsbidrag – 6 %	3.052	3.052	3.052	3.052

Der er dialog med Norddjurs Kommune om en eventuel fremtidig harmonisering af vejafvandingsbidrag. Indtil der eventuelt træffes en anden beslutning, er vejafvandingsbidraget forudsat til at udgøre 6 %.

014-10 Vej- og parkvæsen – anlæg

Hele 1.000 kr.	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Asfaltbelægning	11.350	13.150	13.150	13.150
Pulje til klimatilpasning	2.000	3.000	3.000	3.000
P-plads velkomstcentret til Nationalpark	2.000	10.000	0	0
Cykelstier til prioritering	2.000	5.300	7.300	13.100
Cykelsti, Rosmus – Tirstrup	3.000	0	0	0
Trafiksikkerhed omkring Korslund	1.000	1.000	0	0
Modernisering af Hovedgaden i Rønde, forbedring af bymiljøet	5.200	0	0	0
Bypassage ved letbanen i Hornslet	1.550	0	0	0
Nord/Sydvejen - etape 4 - Ryomgård (bypassage)	9.300	0	0	0
Nord/Sydvejen - etape 3 - Thorsager (bypassage)	0	0	8.900	0
Nord/Sydvejen - etape 5 - Ryomgård til Thorsager	0	0	1.000	18.300
Nord/Sydvejen - etape 6 - Thorsager til Korslund	0	0	0	1.000
Krydsudbygning ved Nøset i Ebeltoft	0	2.100	3.500	0
Bevilling i alt	**37.400**	**34.550**	**36.850**	**48.550**

Asfaltbelægning
Budgettet til asfaltbelægninger anvendes primært til vedligeholdelse af eksisterende veje for dermed at opretholde vejkapitalen. De administrative ressourcer på 0,35 mio. kr. til projektledelse er afsat på driftsbudgettet under Økonomiudvalget.

Pulje til klimatilpasning
Der er afsat en årlig pulje på anlæg til håndtering af de stigende vandmængder, herunder stigende grundvand, vedvarende regn, stormflod og skybrud. En ny klimatilpasningsplan fremlægges i foråret 2027, hvor der vil indgå forslag til prioritering af klimatilpasningsprojekter.

P-plads velkomstcentret til Nationalpark
Der er afsat et budget til etablering af offentligt tilgængelige p-pladser og andre nødvendige infrastrukturanlæg i forbindelse med etablering af Nationalpark Mols Bjerges nye velkomstcenter ved Kalø Vig.

Beløbet skal sikre etablering af parkeringsanlæg med plads til ca. 150 biler, busser og nødvendig infrastruktur. Samlet set afsættes 12,5 mio. kr.

Cykelstier til prioritering
Der er afsat en samlet pulje på 31,7 mio. kr. i årene 2027 – 2032 til at gennemføre en udbygning af cykelstier de kommende år for at sikre grøn mobilitet, trafiksikkerhed og sammenhængskraft mellem kommunens lokalsamfund. I forbindelse med Budget 2027 er vedtaget en ny prioritering af en række cykelstier på grund af stigende udgifter. Følgende cykelstier er prioriteret i perioden 2027 – 2032:

Cykelsti	Statsligt tilskud	Etableres	Beløb i 2027-2032 mio. kr. (netto)
1. Rosenholm Slot til Mørke	40%	2028-2030	13,2
2. Trafiksikkerhed skolesti fra Tved til Molsskolen	50%	2028-2030	5,25
3. Hornslet skole (Rosenholmvej) -	50%	2028-2031	2,1
4. Nødager til Kolind	50%	2028-2031	8,75
5. Frellingvej	Forudsat 50%	2029-	3,9
Samlet inkl. en forventet overførsel fra 2026 på 1,5 mio. kr.			33,2

Budgettet i 2027 anvendes til igangsætning af projekterne Cykelsti ved Hornslet skole (Rosenholmvej), trafiksikker skolesti fra Tved til Molsskolen samt cykelsti langs Frellingvej. For cykelstien langs Frellingvej udarbejdes desuden ansøgning om statslig medfinansiering i 2027. Der er afsat en reserve på 3,9 mio. kr. i 2031 til cykelstien langs Frellingvej, hvis projektet ikke opnår statslig medfinansiering.

Der forelægges en sag for Byrådet i begyndelsen af 2027, hvor den samlede pulje udmøntes konkret på de enkelte cykelstier.

Cykelsti, Rosmus – Tirstrup
Syddjurs Kommune har søgt og fået bevilget et tilskud på 4,0 mio. kr. af Transportministeriet til et cykelstiprojekt mellem Rosmus og Tirstrup. De samlede udgifter var oprindelig vurderet til 8 mio. kr., hvoraf der blev ydet et statstilskud på 50 % af de samlede udgifter. Siden bevilling af tilskuddet har der vist sig en øget udgift på 3,0 mio. kr. De samlede udgifter udgør således 11,1 mio. kr., hvoraf der ydes et tilskud på 4 mio. kr. Nettoudgiften på projektet udgør hermed 7,1 mio. kr. Strækningen mellem Rosmus og Tirstrup er 5 km.

Udgifter/indtægter er budgetsat som nedenfor:

(Hele 1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter til projektering og etablering af cykelstien	2.000	4.088	2.042	3.000	11.130
Tilskud til projektet	0	-2.000	-2.000	0	-4.000
Netto	2.000	2.088	42	3.000	7.130

Trafiksikkerhed omkring Korslund
Der afsættes midler til at styrke trafiksikkerheden for cyklister og gående omkring Korslund og Følle, herunder forholdene på Ryomvej og omkring Fremtidsparken. Midlerne udmøntes af Natur-, teknik- og miljøudvalget.

Modernisering af Hovedgaden i Rønde – forbedring af bymiljøet
I forbindelse med kloaksepareringen af Hovedgaden gennemføres en samlet modernisering af gaden og tilstødende byrum. Projektet bygger på bred borgerinddragelse og omfatter strækningen fra T-krydset ved Drosselvej til Frederiks Alle samt parkeringsarealer på Kalø Torv. Målet er at skabe en oplevelsesrig bygade med bedre trafikflow, tydelig adgang til parkering og forbedringer af trafiksikkerhed og tilgængelighed. Hovedgrebet er en grøn midterrabat med krydsningsheller, tværgående fodgængerforbindelser, med plads til byliv og biodiversitet.

Anlægsprojektet skal ses i sammenhæng med "Modernisering af Hovedgaden i Rønde, kloaksepare-ring", hvor begge projekter forventes færdig i begyndelsen af 2027. Den samlede anlægssum til projekterne udgør 19,9 mio. kr.

Bypassage ved letbanen i Hornslet
Projektet omfatter en forundersøgelse af mulighederne for at etablere en sikker og reguleret krydsning af letbanesporene ved Hornslet Station. Der er derfor behov for at undersøge, hvilken type overgang der både trafikalt og økonomisk er mest hensigtsmæssig at etablere. Der er afsat 0,2 mio. kr. i 2026 til en forundersøgelse og 1,6 mio. kr. i 2027 til etablering af overgang.

Nord/Sydvejen etape 4 – Ryomgård (bypassage)
Projektet omfatter 4. etape af Nord/Sydvejen gennem Ryomgård (bypassage**)** og består af etablering af cykelstier langs Nimtoftevej og Slotsvej, ombygning af eksisterende rundkørsel til signalanlæg samt en række mindre trafiksikkerhedstiltag. Udvidelse af Slotsvej forudsætter erhvervelse af to ejendomme samt mindre arealer langs Nimtoftevej.

Etapen gennem Ryomgård har til formål at forbedre både fremkommelighed og trafiksikkerhed i byområdet. Etablering af cykelstier langs Nimtoftevej og Slotsvej skal skabe sikre og sammenhængende forhold for cyklister, mens ombygning af rundkørslen til signalanlæg forventes at forbedre trafikafviklingen og reducere konflikter mellem trafikarter.

Anlægsarbejdet planlægges gennemført i perioden 2026–2027. Den samlede anlægssum til projektet udgør 21,5 mio. kr.

Nord/Sydvejen etape 3 – Thorsager (bypassage), Nord/Sydvejen etape 5 – Ryomgård til Thorsager og Nord/Sydvejen etape 6 – Thorsager til Korslund
Frem mod Budget 2028 igangsættes kvalificering og genberegning af de kommende etaper af Nord-/Sydvejen. Formålet er at skabe et opdateret beslutningsgrundlag for den videre prioritering og gennemførelse af projekterne.

3. etape foretages gennem Thorsager (bypassage), og forventes gennemført i 2029.

5. etape fra Ryomgård til Thorsager består af udvidelse af vejen, udretning af sving, samt etablering af cykelsti langs hele strækningen. Det samlede projekt forventes gennemført i perioden 2029-2031.

6. etape fra Thorsager til Korslund består primært af 1,2 km ny vej, udvidelse af eksisterende vej, udretning af sving samt etablering af cykelsti langs hele strækningen. Det samlede projekt forventes gennemført i perioden 2030-2032.

Krydsudbygning ved Nøset i Ebeltoft
Projektet omfatter en ombygning af krydset mellem rute 21 og Kystvejen i Ebeltoft med henblik på at forbedre trafikafviklingen. Rute 21 er statsvej, mens Kystvejen er kommunal vej, og projektet gennemføres i samarbejde med Vejdirektoratet.

En ombygning af krydset forudsætter, at Syddjurs Kommune afholder udgifterne til projektering og etablering af anlægget, hvorefter det færdige anlæg overdrages til Vejdirektoratet, som overtager driften. Projektet skal godkendes af Vejdirektoratet inden det kan udføres. Der er samlet set afsat 5,6 mio. kr. i projektet fordelt med 2,1 mio. kr. i 2028 og 3,5 mio. kr. i 2029.

014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede ordninger

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Kollektiv trafik	31.614	32.614	31.614	31.614
Rottebekæmpelse, private vejvedligeholdelse, private vandløb og drænledninger og tømnings-ordning samletanke/øvrige ordninger (mellem-værende med borgerne)	0	0	0	0
Bevilling i alt	**31.614**	**32.614**	**31.614**	**31.614**

Kollektiv trafik
Budgettet til busdrift omfatter al kollektiv trafik, herunder skolekørsel på åbne skolebusruter og udgifter til intern visiteret handicapkørsel, flextur samt administrationsudgifter.

Desuden indgår et budget til samkørselsordninger på 0,8 mio. kr. årligt og 0,15 mio. kr. årligt til at skolebusserne udstyres med vinterdæk i vintersæsonen. Endelig indgår et budget i 2028 på 1,0 mio. kr. til etablering af ladestandere i forbindelse med udskiftning fra dieselbusser til elbusser.

Rottebekæmpelse / private vejvedligeholdelse og drænledninger m.v.
Området omhandler rottebekæmpelse, privat vejvedligeholdelse, private vandløb og drænledninger, tømningsordning samletanke og øvrige ordninger. Det er områder, hvor der er mellemværende med borgerne, og som skal hvile i sig selv.

Bevillingen er friholdt for overførsel.

014-15 Kollektiv trafik og brugerfinansierede ordninger – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Mobilitetsstrategi – udmøntning	1.000	1.000	1.000	1.000
Bevilling i alt	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Mobilitetsstrategi
Byrådet har vedtaget en Mobilitetsplan, der gælder frem til 2030. Til at understøtte Mobilitetsplanen er afsat en pulje med det formål at sikre et mere sammenhængende, bæredygtigt og fleksibelt transportsystem i Syddjurs Kommune. Mobilitetsplanen understøtter kommunens udvikling og den grønne omstilling samt bedre sammenhæng mellem byer, stinet og kollektiv trafik.

Mobilitetsplanen har følgende fokusområder:

- Vejklassificering og nye vejprojekter, Trafikknudepunkter og kollektiv trafik, Stiplanlægning, Tilgængelighed, Parkering og Klima og erhverv

014-20 Jordforsyning – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Byggemodning boliger i Syddjurs	16.000	16.000	16.000	16.000
Bevilling i alt	**16.000**	**16.000**	**16.000**	**16.000**

Anlægsbudgettet bruges til byggemodninger og muliggør således investeringer i fortsat byggemodning med vægt på de områder, hvor efterspørgslen er størst.

Grundsalgsindtægterne er budgetsat under Økonomiudvalget, hvor der også er afsat en pulje til investeringer, jordkøb og ejendomme. Byrådet har vedtaget et princip om, at det samlede byggemodningsområde skal hvile i sig selv over en fireårig periode. Det vil sige, at grundsalgsindtægterne skal finansiere Puljen til investeringer, jordkøb og ejendomme samt Byggemodningspuljen.

014-25 Natur og miljø

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Vedligeholdelse af vandløb / Vandløbsvæsen fælles formål	5.398	5.386	5.386	5.386
Pulje til styrket klima og bæredygtighedsindsats	414	1.026	1.026	1.026
Udvikling af lavbundsprojekter	661	661	661	661
Badestrande	1.093	1.093	1.093	1.093
Naturforvaltningsprojekter	2.320	2.320	2.320	2.320
Naturpulje	456	456	456	456
Et grønnere Syddjurs	2.000	2.000	2.000	2.000
Miljøbeskyttelse, nedlægges af brandhaner, Miljøtilsyn virksomheder, affald, skove, jordforurening og regulativ for jordstyring og gebyr.	2.195	2.195	2.195	2.095
Bevilling i alt	14.537	15.136	15.136	15.036

Bevillingen til natur- og miljøområdet er primært fordelt på ovenstående områder med følgende forudsætninger:

Vandløbsvæsen / vedligeholdelse af vandløb
Denne post dækker de ordinære driftsomkostninger til de offentlige vandløb og varetagelse af kommunens vandløbsforvaltning og overvågning.

Pulje til styrket klima og bæredygtighedsindsats
Der er afsat 0,4 mio. kr. i 2027 og 1,0 mio. kr. fra 2028 til en styrket klima- og bæredygtighedsindsats. I 2027 er desuden afsat 0,6 mio. kr. under Økonomiudvalget til administrative ressourcer som er finansieret via puljen.

Puljen skal anvendes til implementering af tiltag til opfyldelse af klimahandlingsplanens målsætninger på tværs af den kommunale organisation og fremme projekter, der dokumenterbart understøtter Syddjurs Kommunes klimavision og klimamålsætning, herunder nedbringelse af CO2 og klimatilpasning af kommunen.

Udvikling af lavbundsprojekter
Budgettet er afsat med henblik på udvikling af lavbundsprojekter, som skaber øget grøn fremdrift i tråd med kommunens vision, og dermed styrker indsatsen på klima-, miljø- og biodiversitetsområdet. Beløbet anvendes til aflønning af medarbejdere, der arbejder med udvikling af lavbundsprojekter.

Badestrande
Budgettet til badestrande omfatter driftsomkostninger til badevandskontrol, strandrensning, vedligeholdelse af publikumsfaciliteter ved de offentlige badestrande samt forvaltning af Blå flag ordningen. I budgettet til badestrande indgår en pulje på 275.828 kr. årligt til natur- og strandpleje i samarbejde med lokale foreninger.

Naturforvaltningsprojekter
Naturforvaltningsprojekter omfatter de ordinære driftsomkostninger i forbindelse med naturpleje af offentlige og privatejede naturarealer, fortidsminder omfattet af Naturbeskyttelseslovens bestemmelser, og fredede arealer ved krav om naturpleje. Budgettet omfatter derudover udgifter ved etablering og vedligeholdelse af friluftsfaciliteter, trapper, stier, skilte og lignende.

Naturpulje
Der er afsat en Naturpulje til konkrete naturprojekter, som udmøntes af Natur-, teknik- og miljøudvalget.

Et grønnere Syddjurs
Budget 2027 styrker indsatsen for et grønnere Syddjurs. I 2027 og overslagsårene afsættes yderligere 2,0 mio. kr. til formålet, som målrettes til arbejdet med natur, skovrejsning og fortsat implementering af den lokale grønne trepart. Der lægges vægt på, at der også arbejdes med borgernes adgang til naturen.

Miljøbeskyttelse, nedlæggelse af brandhaner, miljøtilsyn virksomheder, skove, Jordforurening
Området omfatter hovedsageligt udgifter i forbindelse med oprydning på forurenede grunde, herunder planlægnings-, tilsyns- og overvågningsopgaver på miljøområdet samt miljøbeskyttelsesforanstaltninger. Desuden afholdes udgifter og indtægter til godkendelse og tilsyn med virksomheder.

I budgettet indgår 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2026-2035 til nedlæggelse af brandhaner.

014-25 Natur og miljø – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Grundvandsbeskyttelse 2021-2030	400	400	900	900
Pulje til multifunktionel jordfordeling	500	500	500	0
Bevilling i alt	**900**	**900**	**1.400**	**900**

Grundvandsbeskyttelse 2021-2030
I henhold til Vandforsyningsloven udarbejdes indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet. Når indsatsplanerne efterfølgende implementeres, afholdes håndtering af processen i forhold til vandværker og lodsejere også af budgettet.

De administrative ressourcer er afsat under Økonomiudvalgets driftsbudget med ca. 1,1 mio. kr. Beløbet i 2029 og 2030 udgør 0,9 mio. kr. på grund af et udskudt budgetbeløb.

Pulje til multifunktionel jordfordeling
Der afsættes en årlig pulje til blandt andet medfinansiering af jordfordelingsprojekter. Hvis det er muligt, søges støtte fra statens jordfordelingspulje. Puljen kan benyttes bredt til bæredygtige og grønne tiltag.

014-30 Ejendomme

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Ejendomme, herunder udlejningsejendomme	99.153	97.919	97.318	97.318
Bevilling i alt	**99.153**	**97.919**	**97.318**	**97.318**

Budgettet til ejendomme omfatter den fælles organisering og ledelse af bygningsdrift- og vedligeholdelse i Syddjurs Kommune, samt tekniske anlæg, bygningsforsikringer, energiforbrug, tekniske servicemedarbejdere og rengøring.

Ansvaret for udearealer ved institutioner er flyttet fra Ejendomme til Arealdrift i forbindelse med implementering af helhedsorienteret drift i Arealdrift, og har medført, at der med virkning fra 2027 er flyttet 5,2 mio. kr. til udførelse af opgaven i Arealdrift.

Der er vedtaget en ejendomsstrategi på området, som beskriver kommunens vision og målsætninger for ejendomsområdet, og fastlægger en række overordnede pejlemærker, der sætter retning for forvaltningen af kommunens ejendomme. På baggrund af den økonomiske ramme tilpasses ejendomsområdets styringsmodel, og forudsætninger og målsætninger i ejendomsstrategien.

Ejendomsstrategien har fokus på følgende områder:

- Reduktion af klimaaftrykket af kommunens bygninger
- Forbedre vedligeholdelsestilstanden på de kommunale ejendomme
- Effektiv drift og ressourceanvendelse

Det samlede driftsbudget skal ses i sammenhæng med de afsatte puljer på anlæg, hvor der samlet set i 2027 er afsat samlet 11,0 mio. kr. til dels ”Energibesparende bygningsrenovering”, ”Pulje til bygningstilpasninger m.v.” og ”Lindegården – renovering”.

I det samlede driftsbudget er afsat 15,4 mio. kr. årligt til planlagt vedligeholdelse og 10,8 kr. årligt til afhjælpende bygningsvedligeholdelse.

Der arbejdes løbende med investering i energioptimering, for derved at opnå lavere energiforbrug og mindre miljøbelastning og dermed også lavere udgifter til el, vand og varme i kommunens bygninger.

Ejendomsdriften styres blandt andet ud fra ”Styringsmodellen for ejendomsdrift i Syddjurs Kommune”, ligesom der er fokus på at reducere den samlede bygningsmasse.

Ejendomme har desuden ansvaret for kantinedriften samt indkøb af kontorhold og møbler i administrationsbygningerne, ligesom Administrationen af udlejningsejendomme og bortforpagtede landbrugsarealer varetages af Ejendomme, og lejeindtægter og udgifter indgår i det samlede budget.

014-30 Ejendomme – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Energibesparende bygningsrenovering	4.450	4.450	4.450	9.450
Bygningsvedligeholdelse genopretning	0	0	1.000	1.000
Pulje til bygningstilpasninger	3.350	3.350	3.350	3.350
Lindegården – renovering	3.150	3.150	2.150	2.150
Bevilling i alt	10.950	10.950	10.950	15.950

Energibesparende bygningsrenovering
Til realisering af energibesparende tiltag afsættes midler med henblik på at reducere både energiforbruget og udgifterne til energi. Det kan være i form af blandt andet ekstra isolering, energiglas, alternative energikilder, udskiftning eller optimering af eksisterende ventilation og varme- og belysningsanlæg.

Der er udarbejdet en faseplan til opsætning af solceller, som har været forelagt politisk til Budget 2027. Det medfører, at en del af puljen i årene 2027-2029 anvendes til etablering af solceller, svarende til samlet 3,0 mio. kr. Puljen opjusteres med virkning fra 2030 med 5,0 mio. kr. årligt i perioden 2030-2034 til etablering af solceller, svarende til en samlet opjustering på 25 mio. kr. Udgifterne til etablering af solceller er låneberettigede.

Bygningsvedligeholdelse genopretning
Beløbet anvendes primært til større genopretningsopgaver på bygningernes klimaskærm og de større tekniske anlæg på kommunens ejendomme. Det gælder blandt andet renovering af tage, facader og vinduer. Disse arbejder udføres ofte som en kombination af energimidler og genopretningsmidler.

Puljen reduceres i årene 2027-2031 til finansiering af renovering af Lindegården i Mørke med samlet 12 mio.kr. Det samlede beløb tilbageføres til puljen med 4 mio. kr. årligt i årene 2032-2034, sådan at puljen over en 10-årig periode fortsat udgør samlet 31,5 mio. kr. Denne prioritering begrænser muligheder i en årrække for at finansiere genopretning, vedligehold og energibesparende tiltag på kommunens øvrige bygningsmasse.

Pulje til bygningstilpasninger
Puljen er afsat til at imødekomme individuelle ønsker fra skoler og institutioner m.v., som ligger udover den almindelige og ekstraordinære vedligeholdelse. Det kan blandt være til bygningstilpasninger i forbindelse med APV-undersøgelser, påbud fra Arbejdstilsynet og lignende. Puljen kan også bruges til at imødekomme æstetiske ønsker i forhold til opgradering af lokaler og arealer.

Lindegården – renovering
Projektet omfatter renovering af Lindegården for fortsat at sikre rammerne for aktiviteter målrettet seniorer i kommunalt regi og i regi af frivillige foreninger.

Der er afsat 12,0 mio. kr. i årene 2027-2031. Renoveringen igangsættes i 2026, hvor der forventes anvendt 2,5 mio. kr. Den samlede anlægssum i projektet udgør hermed 14,5 mio. kr. Det handler primært om følgende renoveringstiltag:

1) renovering af tag, varme og ventilation (2026)
2) udskiftning af vinduer og døre, omfugning af murværket, ventilationsanlæg i kælderen udskiftes, nye rørinstallationer i bygningen til vand og varme og terrænregulering og fugtsikring af udvendige kældervægge (2027-2029)
3) renovering af beskadigede indvendige overflader og renovering af kælderen (2030-2031)

Der er ikke afsat særskilte midler til en generel fornyelse af samtlige indvendige overflader.

014-35 Almene boliger

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Driftssikring af boligbyggeri – støtte til opførsel af boliger	230	230	230	230
Ejendomme - ældreboliger / almene boliger	-16.246	-16.246	-16.246	-16.246
Bevilling i alt	**-16.016**	**-16.016**	**-16.016**	**-16.016**

Budgettet til ældreboliger omfatter udgifter til bygningsdriften på ældreboligerne og huslejeindtægten. Området skal ses i sammenhæng med renter og afdrag af ældreboliger under forskydninger i langfristet gæld m.v., hvor udgifterne hertil afholdes.

Økonomien for kommunens ældreboliger skal hvile i sig selv, sådan at driften af kommunens ældreboliger er udgiftsneutral i forhold til kommunens øvrige drift. Budgettet til tomgangsleje vil fortsat være under Sundhed-, ældre- og socialudvalget.

Bevillingen er friholdt for overførsel.

Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget

Kultur-, fritids, og landdistriktsudvalget har i 2027 en samlet bevilling på 79,4 mio. kr. på drift. Hertil kommer et samlet rådighedsbeløb på 8,9 mio. kr. til anlæg. Der er fire driftsbevillinger, der beskrives nedenfor.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
015-15 Landdistrikter	3.330	3.324	3.324	3.324
015-20 Biblioteker	18.259	18.247	18.348	18.261
015-25 Kultur	24.350	24.177	24.349	24.177
015-30 Fritid og Folkeoplysning	33.475	33.650	33.650	33.500
I alt drift	**79.414**	**79.398**	**79.671**	**79.262**
015-10 Byudvikling	750	2.500	2.500	2.500
015-15 Landdistrikter	1.000	1.000	1.000	1.000
015-25 Kultur	0	1.000	1.000	1.000
015-30 Fritid og Folkeoplysning	7.100	22.100	12.800	2.500
I alt anlæg	**8.850**	**26.600**	**17.300**	**7.000**
Bevilling i alt	**88.264**	**105.998**	**96.971**	**86.262**

Kultur-, fritids og landdistriktsudvalgets område

Udvalget har følgende hovedområder:

- **Landdistrikter**, der varetager udvikling i yderområder og landdistrikter samt udviklingsorienteret borgerinddragelse generelt. Det drejer sig blandt andet om områdefornyelse og udvikling af mødesteder i landsbyklynger.
- **Biblioteker**, der betjener borgerne fra fire biblioteker samt en række bogstationer.
- **Kultur**, der varetager opgaver med blandt andet museer, biografer, teater, kulturhuse, kulturaktiviteter, børnekulturaktiviteter, forsamlingshuse og kulturpuljen samt driften af Kulturskolen, der både underviser i musik og billedkunst, og har en talentlinje.
- **Fritid og Folkeoplysning**, der omfatter opgaver med blandt andet fritidsfaciliteter, idræt, folkeoplysning (voksenundervisning, udlån og udleje af lokaler og lokaletilskud) og frivilligt socialt arbejde.

Administrationen af det samlede område afholdes under Økonomiudvalget, hvorimod administrationen af Bibliotek, Kulturskole og Kulturhotellet afholdes af det respektive område.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

De strategiske opgaver på området afspejler de politiske målsætninger, der fremgår af Kultur-, fritids- og landdistriktspolitikken. Politikken tager afsæt i fire fokusområder:

- Kultur-, fritids- og landdistriktsområdet er en samlende kraft i udviklingen af kommunen og de lokale fællesskaber. Derfor er der fokus på at understøtte det mangfoldige arbejde inden for fritids-, idræts-, forenings- og kulturområdet.
- Fokus på at understøtte konkrete initiativer, der kan bidrage til den strategiske udvikling af vores samfund.
- Kultur-, fritids- og landdistriktsområdet vil yde væsentlige bidrag til at virkeliggøre kommunens vision, herunder bidrage til at gøre erhvervsliv, turismetilbud og arbejdsmarkedet attraktivt, tilføre oplevelsen af naturen en ekstra dimension, bidrage til, at Syddjurs Kommune er et attraktivt sted at flytte til, bidrage til, at velfærd er for alle og ved at have samskabelse som grundprincip.
- Nytænke måden at arbejde på og gøre en særlig indsats indenfor frivillighed, erhvervsliv og den offentlige sektor.

Der er på området opstillet ti resultatmål for 2027, der sætter retning for fagområdets samlede arbejde og reflekterer strategiske pejlemærker, strategier og politikker:

1. Andelen, der vurderer, at der sker meget på kulturområdet i Syddjurs skal stige. Måles blandt borgere i kommunen, der erklærer sig meget enige eller enige i udsagnet "Der sker meget på kulturområdet i Syddjurs" ved den årlige undersøgelse af borgernes opfattelse af kultur, fritid, idræt og landdistrikter i Syddjurs Kommune.
2. Andelen, der vurderer, at der er et godt udvalg af kultur- og fritidsaktiviteter og arrangementer i lokalområderne skal stige. Måles blandt borgere i kommunen, bosiddende udenfor Hornslet, Ebeltoft og Rønde, der erklærer sig meget enige eller enige i udsagnet " Der er et godt udvalg af kultur- og fritidsaktiviteter og arrangementer i mit lokalområde". ved den årlige undersøgelse af borgernes opfattelse af kultur, fritid, idræt og landdistrikter i Syddjurs Kommune.
3. Andelen, der vurderer, at det er attraktivt at bo i landdistrikterne, skal stige. Måles blandt borgere i kommunen, der erklærer sig meget enige eller enige i udsagnet "Det er attraktivt at bo i landdistrikterne", ved den årlige undersøgelse af borgernes opfattelse af kultur, fritid, idræt og landdistrikter i Syddjurs Kommune.
4. Øget bosætning i landdistrikterne. Antallet af indbyggere i landdistrikterne og byer under 1.000 indbyggere skal fastholdes.
5. Der skal være flere besøgende på kommunens biblioteker inklusive arrangementer udenfor bibliotekernes nuværende fire huse. Sammentælling af data fra dørtællere ved indgange til bibliotekernes fire huse samt deltagere ved bibliotekets arrangementer uden for de fire huse.
6. Antal udlånte fysiske materialer skal stige. Data trækkes fra Bibliotekets udlånssystem.
7. Andelen, som vurderer, at Syddjurs har et rigt og varieret foreningsliv skal stige. Måles blandt borgere i kommunen, der erklærer sig meget enige eller enige i udsagnet "Syddjurs har et rigt og varieret foreningsliv" ved den årlige undersøgelse af borgernes opfattelse af kultur, fritid, idræt og landdistrikter i Syddjurs Kommune.
8. Børn og unges deltagelse i fritids- og idrætsliv. Antal medlemmer i aldersgruppen 0-24 år i idrætsforeninger i Syddjurs Kommune skal stige fra år til år.
9. Antallet af medlemmer i idrætsforeninger skal stige fra år til år. Opgøres årligt med medlemstal fra DIF og DGI.
10. Udlån af haller og øvrige lokaler inkl. svømmehaller skal øges. Opgøres på antal timer som foreninger har booket haller og øvrige lokaler via Conventus samt booking af svømmehaller. Skolernes brug indgår ikke.

Der forventes nye fagudvalgspolitikker medio 2027, som dermed vil afløse de hidtidige politikker med nye fokusområder.

Bevillinger og budgetforudsætninger

Der er fire bevillinger på Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalgets område, hvor den overordnede fordeling på hver bevilling beskrives i det efterfølgende.

015-10 Byudvikling - anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Områdefornyelse/bygningsfornyelse	0	1.000	1.000	1.000
Landsbyfornyelsespuljen	0	1.500	1.500	1.500
Kolind Kultur- og Bevægelsespark og Sansehave	750	0	0	0
Bevilling i alt	**750**	**2.500**	**2.500**	**2.500**

Områdefornyelse/bygningsfornyelse
Der afsættes årligt 1,0 mio. kr. til initiativer til områdefornyelse/bygningsfornyelse. Puljen til 2027 afsættes i 2029 på grund af forskydninger i udbetalinger. Det afsatte beløb i 2029 kan disponeres allerede fra 2027.

Landsbyfornyelsespuljen
Social- og boligstyrelsen har afsat midler i en landsbyfornyelsespulje, under forudsætning af kommunal medfinansiering til de støttede projekter på mindst 40 %. Midlerne kan anvendes i byer under 4.000 indbyggere og i det åbne land. Det er en afgrænset pulje, som fordeles til kommunerne efter en objektiv fordelingsnøgle. Rammen for 2027 tildeles i begyndelsen af 2027, hvor den kommunale medfinansiering som minimum skal udgøre 40 %, mens staten finansierer 60 %.

Puljen til 2027 på 1,5 mio. kr. afsættes i 2029 på grund af forskydninger i udbetalinger. Det afsatte beløb i 2029 kan disponeres allerede fra 2027.

Kolind Kultur- og Bevægelsespark og Sansehave
Der er afsat 0,8 mio. kr. i 2027 til færdiggørelse af Kultur og Bevægelsesparken. Kultur og Bevægelsesparken skaber forbindelse mellem Kolind+ og Kolind Skole og Børnehus, hvor der også er planer om forbedrede udearealer. Overordnet inddeles parken i forskellige oplevelsesrum gennem et net af stier og ganglinjer. De forskellige landskabsrum kan udfyldes på sigt i takt med, at den nødvendige finansiering tilvejebringes gennem fundraising, sponsorater og frivilligt arbejde.

Det samlede anlægsbudget til formålet udgør i alt inkl. parkering og vej 2,8 mio. kr.

015-15 Landdistrikter

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Udvikling	3.330	3.324	3.324	3.324
Bevilling i alt	**3.330**	**3.324**	**3.324**	**3.324**

Budgettet til Udvikling i yderområder/landdistrikter omfatter landdistriktsudvikling, der sætter fokus på levevilkårene i landdistrikterne blandt andet i form af understøttelse af landsbyklynger. Fra og med 2027 samles puljen til landsbyklynger og Landdistriktspuljen i én fælles pulje, der i alt udgør 1,4 mio. kr., hvilket blev besluttet i budget 2027.

015-15 Landdistrikter - anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Mødesteder i landdistrikter	1.000	1.000	1.000	1.000
Bevilling i alt	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Der er afsat medfinansieringsmidler til mødestedsprojekter, der understøtter udvikling og samarbejde i landdistrikterne. Projekterne kan både være placeret i de eksisterende landsbyklynger og i landdistrikter uden for landsbyklyngerne.

015-20 Biblioteker

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Bibliotek	18.259	18.247	18.348	18.261
Bevilling i alt	**18.259**	**18.247**	**18.348**	**18.261**

Syddjurs Bibliotek betjener borgerne fra fire biblioteker i henholdsvis Rønde, Hornslet, Kolind og Ebeltoft. Der er selvbetjente biblioteker alle fire steder, som supplerer den betjente åbningstid. Alle bibliotekets afdelinger har et alsidigt tilbud både af materialer og af arrangementer, og leverer borgervejledning på digitale ydelser – både bibliotekets egne og kommunens selvbetjeningsløsninger.

Syddjurs Bibliotek betjener landdistrikterne i et tæt samarbejde med skoler, foreninger og ildsjæle. Biblioteket har etableret en række bogstationer, hvor man kan hente reserverede bøger, aflevere bøger og i visse tilfælde læse eller låne fra en begrænset bogsamling.

På Maltfabrikken er biblioteket en del af Bibliotek, Museum og Arkiv (BMA), der som formidlingsinstitution skal blande viden, formidling og historie igennem de styrker, som museum- og biblioteksinstitutionen indeholder.

015-25 Kultur

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Museer	9.874	9.874	9.874	9.874
Biografer	769	769	769	769
Teater	2.905	2.905	2.905	2.905
Andre kulturelle opgaver	5.865	5.693	5.865	5.693
Kulturskolen Syddjurs og Kulturhotellet	4.937	4.937	4.937	4.937
Bevilling i alt	**24.350**	**24.177**	**24.349**	**24.177**

Bevillingen omfatter de kulturelle aktiviteter og tilskud til kulturinstitutioner i Syddjurs Kommune. Uddybende forudsætninger fremgår nedenfor under de enkelte områder.

Museer

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Glasmuseet	1.274	1.274	1.274	1.274
Fregatten Jylland	2.395	2.395	2.395	2.395
Lokalarkiver og Samvirket	252	252	252	252
Djurslands Jernbanemuseum	39	39	39	39
Museum Østjylland	5.576	5.576	5.576	5.576
Sletterhage Fyr	88	88	88	88
Skandinavisk Dyrepark	250	250	250	250
Bevilling i alt	**9.874**	**9.874**	**9.874**	**9.874**

Syddjurs Kommune har indgået partnerskabsaftaler med Fregatten Jylland og Glas – Museet for Glaskunst, som indebærer et fast årligt tilskud med henblik på at styrke deres rolle som kulturelle fyrtårne i kommunen. Med Budget 2027 er der afsat 0,3 mio. kr. til Skandinavisk Dyrepark, som skal understøtte aktiviteter for skoler og daginstitutioner, og der udarbejdes på den baggrund en partnerskabsaftale med Skandinavisk Dyrepark. Desuden er tilskuddet til Glas forhøjet med 0,3 mio. kr., så tilskuddet i alt udgør 1,3 mio. kr.

Biografer

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Filmhøjskolen, Ebeltoft	288	288	288	288
Kom-Bi, Hornslet	480	480	480	480
I alt	**769**	**769**	**769**	**769**

Der er indgået driftstilskudsaftaler med de to biografer/kulturinstitutioner i Syddjurs Kommune. Tilskuddet til Kom-Bi indeholder budget til drift af offentligt toilet i bygningen samt til Kulturgrunden.

Teater

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Teaterpulje til biblioteksområdet	29	29	29	29
Syddjurs Teaterforening	341	341	341	341
Syddjurs Egnsteater	2.310	2.310	2.310	2.310
Syddjurs Børneteater	225	225	225	225
I alt	**2.905**	**2.905**	**2.905**	**2.905**

Der ydes tilskud til voksen- og børneteater gennem de nævnte foreninger og institutioner. Syddjurs Kommune har indgået partnerskabsaftale med Syddjurs Teaterforening.

Støtten til Syddjurs Egnsteater sker i henhold til en aftale indgået mellem teatret, Kulturstyrelsen og Syddjurs Kommune, som løber fra januar 2025 til udgangen af 2028. Egnsteatret er finansieret af både Syddjurs Kommune og Kulturministeriet. Kulturministeriet yder et varierende årligt tilskud til Egnsteatret, som kan udgøre op til 50 procent af det kommunale tilskud.

Andre kulturelle opgaver

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Søndre Stegelykke	27	27	27	27
Andre kulturelle opgaver – fælles formål	274	273	273	273
Kunstrådet	58	58	58	58
Frivilligfejring	172	0	172	0
Sommerferieaktiviteter	71	71	71	71
International strategi	30	30	30	30
Maltfabrikken - støtte til foreningen	2.183	2.183	2.183	2.183
Ebeltoft Kulturhus	635	635	635	635
Aktivitetshuse	25	25	25	25
Kulturpulje	1.329	1.329	1.329	1.329
Børnekulturindsats	147	147	147	147
Øvrige tilskud	101	101	101	101
Tilskud forsamlingshuse	367	367	367	367
Vægterne i Ebeltoft	82	82	82	82
Kultur- og naturtrappen (Ud og lær Syddjurs)	363	363	363	363
I alt	**5.865**	**5.693**	**5.865**	**5.693**

Området omfatter kulturelle tilskud, som ikke er lovpligtige, men som Syddjurs Kommune lovligt kan yde efter kommunalfuldmagten.

Kunstrådet er Syddjurs Kommunes kunstfaglige organ, som er igangsætter og sparringspartner til nye kunstprojekter, og støttes med 50.000 kr. årligt af staten.

Frivilligfejringen afholdes i efteråret og hylder frivilligheden på tværs af fagområder med prisuddelinger, fællesspisning og underholdning.

Maltfabrikken modtager et årligt tilskud på 2,2 mio. kr. gennem en partnerskabsaftale mellem Syddjurs Kommune, Fonden Den ny Maltfabrik og Komiteen Ny Malt. Nuværende aftale gælder fra 2024 til 2028.

Kulturpuljen yder tilskud til kulturaktiviteter, kulturevents, kunstforeninger med videre.

Øvrige tilskud omfatter blandt andet tilskud til Den Vestdanske Filmpulje.

Der ydes et tilskud til det enkelte forsamlingshus på 10.000 kr. årligt. Der er 35 forsamlingshuse i Syddjurs Kommune, som modtager tilskud.

Der er afsat 0,4 mio. kr. årligt fra 2027 til styrkelse af Kultur- og naturtrappen, der i daglig tale omtales som Ud og lær Syddjurs. Ud og lær Syddjurs skal sikre skoleelever i Syddjurs gode lokale oplevelser med kultur og natur på alle klassetrin i et samarbejde mellem skoleområdet og de lokale kultur- og naturinstitutioner.

Kulturskolen Syddjurs og Kulturhotellet

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Kulturskolen Syddjurs – fælles	4.649	4.649	4.649	4.649
Kulturhotellet	288	288	288	288
I alt	**4.937**	**4.937**	**4.937**	**4.937**

Kulturskolen Syddjurs underviser ca. 450 børn og unge (0-25 år) inden for musik, billedkunst og dans. Musikundervisningen spænder fra småbørn til avanceret niveau og omfatter både rytmisk og klassisk sammenspil. Der undervises også i billedkunst med udstillinger og workshops.

Finansieringen består af det kommunale tilskud, egenbetalinger og statstilskud. Kulturstyrelsens tilskud var i 2026 625.921 kr., og der budgetteres med 1,6 mio. kr. i deltagerbetaling i 2027. Der er afsat 95.000 kr. årligt til fripladser.

Kulturhotellet fungerer som kultur- og borgerhus med fokus på kreative aktiviteter. Her har Kulturskolen og Syddjurs Egnsteater administration og aktiviteter., ligesom lokalerne anvendes af foreninger, musikforeninger, kunstsammenslutninger og andre borgergrupper. Finansieringen består primært af det kommunale tilskud, husleje fra Syddjurs Egnsteater samt forskellige projekttilskud.

015-25 Kultur – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Pulje til kulturelle investeringer – medfinansiering	0	1.000	1.000	1.000
Bevilling i alt	**0**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

Puljen til kulturelle investeringer anvendes til udvidelse eller udvikling af kulturinstitutioner, som kan medføre ansøgning om kommunal medfinansiering. Det afsatte budget til puljen i 2027 er udskudt til 2030.

015-30 Fritid og Folkeoplysning

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Fritidsfaciliteter	3.470	3.470	3.470	3.470
Idræts- og svømmehaller	3.808	3.808	3.808	3.808
Folkeoplysning - fælles formål	1.301	1.301	1.301	1.301
Voksenundervisning	2.307	2.307	2.307	2.307
Frivilligt foreningsarbejde	2.353	2.528	2.528	2.378
Lokaletilskud	17.208	17.208	17.208	17.208
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysning	2.175	2.175	2.175	2.175
Tilskud til frivilligt socialt arbejde (§18)	781	781	781	781
Veteranpuljen	73	73	73	73
Bevilling i alt	**33.475**	**33.650**	**33.650**	**33.500**

Fritidsfaciliteter
Området dækker blandt andet den almindelige drift og vedligeholdelse af baneanlæg, lysanlæg og visse udendørsfaciliteter, samt tilskud til tennis, padel og Mols Cross Klub.

Idræts- og svømmehaller
Området dækker over tilskud og driftsaftaler med idræts- og svømmehaller. Der er for Ebeltoft svømmehal indgået en driftsaftale således, at Fonden for Ebeltoft Idrætscenter driver svømmehallen gennem det afsatte driftstilskud på 2,6 mio. kr. årligt.

Til Hornslet svømmehal ydes et årligt tilskud til offentlig svømning, som varetages af den lokale svømmeklub under Hornslet Idrætsforening. Driftsaftalen med Hornslet Svømmehal indebærer, at Syddjurs Kommune dækker udgifter til offentlig svømning med op til 103.000 kr. årligt.

Til Kolind Svømmebad ydes et årligt tilskud på 52.000 kr. til offentlig svømning, som varetages af frivillige fra Kolind Borgerforening.

Til Kolind+ er der afsat et budget på 1,1 mio. kr. til drift af hallen.

Folkeoplysning – fælles formål
Området dækker blandt andet over en partnerskabsaftale med DGI på 0,3 mio.kr. til styrkelse af kommunens foreninger med fokus på at få nye målgrupper med i fællesskaber.

Initiativpuljen på 0,3 mio.kr. yder tilskud til nye initiativer med folkeoplysende formål.

Velfærdsalliancen med DBU, som der er afsat 0,2 mio.kr. til, har til formål er at sikre udvikling og implementering af fodboldindsatser i Syddjurs Kommune, herunder initiativer som understøtter traditionelle kommunale velfærdsopgaver.

Voksenundervisning
Den folkeoplysende voksenundervisning omfatter hovedsageligt tilskud til aftenskoler og tilskud til kompenserende specialundervisning samt betalinger til/fra kommuner.

Frivilligt foreningsarbejde
Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde omfatter aktivitetstilskud til de frivillige godkendte foreninger. Der er afsat en talentudviklingspulje og en pulje til lederudvikling på området. Med budget 2027 afsættes 0,4 mio. kr. årligt til at styrke frivilligheden bredt set samt 0,2 mio. kr. til Kraftværket i Kolind.

Derudover er der afsat 0,4 mio. kr. årligt til videreudvikling af Syddjurs Håndbold Akademi, der skal skabe de bedst mulige rammer for elitehåndbold i Syddjurs Kommune.

Lokaletilskud
Der gives støtte til 10 selvejende idrætshaller, frivillige foreningers lokale- og driftsudgifter samt gebyrindtægter for i lt 17,2 mio.kr.

Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysning
Syddjurs Kommune samarbejder med Karpenhøj Naturcenter om at styrke kommunens outdoorprofil via Udviklingsaftalen 2023-2028. Aftalen omfatter en skoletjeneste med naturformidling til skoler og institutioner. Fra 2026 udgør tilskuddet til Karpenhøj 1,4 mio. kr., inkl. låneafdrag.

Der er i afsat 0,5 mio. kr. til transport af skolebørn og børn i dagtilbud til buskørsel til natur- og kulturoplevelser under Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget.

Derudover er der afsat 0,3 mio. kr. til Foreningen Molsværket.

Frivilligt socialt arbejde (§18)
Efter loven om social service skal kommunerne samarbejde med frivillige organisationer og yde tilskud til organisationernes sociale arbejde.

Der er nedsat et Frivilligråd i Syddjurs Kommune, der indkalder ansøgninger om tilskud til aktiviteter på området en gang årligt. Frivilligrådet anbefaler herefter en fordeling af tilskud overfor Kultur-, fritids- og landdistriktsudvalget.

Veteranpuljen
Veteranpuljen yder tilskud til initiativer og indsatser, der understøtter veteranarbejdet i Syddjurs Kommune.

015-30 Fritid og Folkeoplysning – anlæg

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Idrætsanlæg m.v. – pulje	2.500	2.500	2.500	2.500
Pulje til udendørs idrætsanlæg	2.000		2.000	
Kulturelt samlingssted i Hornslet med forbedrede kulturfaciliteter	2.600	19.600	8.300	
Bevilling i alt	**7.100**	**22.100**	**12.800**	**2.500**

Idrætsanlæg m.v. – pulje
Der afsættes årligt 2,5 mio. kr. til en udviklings- og medfinansieringspulje til anlæg i de selvejende idrætshaller. Puljen udmøntes efter ansøgning, og som hovedregel efter krone til krone tilskud, hvor ansøger medfinansierer anlægsprojektet.

Pulje til udendørs idrætsanlæg
Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2027 og 2029 til medfinansiering af kunstgræsbaner. Midlerne støtter både nyanlæg og renovering af baner og tildeles efter ansøgning. Der lægges vægt på, at der er væsentlig medfinansiering af anlæggene.

Kulturelt samlingssted i Hornslet
Der er samlet afsat 40,6 mio. kr. til kulturhuset, der placeres i forbindelse med Kom-Bi og skal realisere etablering af et kulturelt samlingssted i Hornslet. Lokale aktører og borgerne inddrages i processen.

Social- og beskæftigelsesudvalget

Social- og beskæftigelsesudvalget har i 2027 en samlet driftsbevilling på 1.152,7 mio. kr. fordelt på tre bevillinger.

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
016-20 Ydelser og Indsatser	860.643	862.502	867.597	877.597
016-25 Uddannelse og beskæftigelsespuljer mv.	33.034	32.984	32.984	32.984
016-30 Tilbud til voksne med særlige behov	259.072	258.570	258.927	258.350
I alt drift	**1.152.749**	**1.154.056**	**1.159.508**	**1.168.931**

Beskæftigelsesområdet

På området varetages den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på beskæftigelsesområdet.

Beskæftigelsesområdet er organiseret i seks afdelinger, der hver varetager myndighedsopgaver og indsatser for borgergrupperne under beskæftigelse samt virksomhedssamarbejdet.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Social- og beskæftigelsespolitikken danner rammen for indsatser og udvikling på social- og beskæftigelsesområdet i perioden 2023-2026. Der forventes nye fagudvalgspolitikker medio 2027, som vil afløse de hidtidige politikker. Den nuværende politik tager udgangspunkt i Byrådets Vision og udviklingsstrategi 2022-2034 ”Sammen om det gode liv” og bidrager til at udmønte og konkretisere den i udvalgte fokusområder og målsætninger. De valgte fokusområder er som følger:

1. Virksomhedssamarbejde
2. Unge
3. Helhedsorienterede indsatser
4. Fællesskaber
5. Den gode borgerdialog

Beskæftigelsesområdet undergår forandringer i de kommende år, som resultat af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen, der blev indgået den 9. april 2025. På baggrund af reformen og fokusområderne i Social- og beskæftigelsespolitikken 2023 – 2026 vedtog Byrådet i august 2025 bl.a. fem principper for beskæftigelsesområdet:

1) Et stærkt samarbejde med virksomhederne med fokus på arbejdsmarkedets behov, virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft samt understøttelse af et rummeligt arbejdsmarked med plads til flere.
2) Alle unge skal have mulighed for at være en del af meningsfulde fællesskaber på en uddannelse, en arbejdsplads og i hverdagslivet.
3) En helhedsorienteret og værdig indsats over for de ledige med udfordringer udover ledighed og borgere i udsatte positioner.
4) Borgerne bliver del af eller bevarer tilknytning til et arbejds- eller uddannelsesfællesskab.
5) En borgerdialog og en praksis, hvor samarbejdet tager afsæt i borgerens håb, ønsker og drømme.

Social- og beskæftigelsesudvalget har igangsat et arbejde med udvikling af ydelseskataloger som led i den lokale forankring af den nye beskæftigelsesindsats.

Social- og beskæftigelsesudvalget har godkendt følgende resultatmål på beskæftigelsesområdet for 2027 - 2028:

- Afgang til job og uddannelse
- Deltidsarbejde for borgere længere fra arbejdsmarked
- Andel der modtager offentlig forsørgelse
- Varig tilknytning til arbejdsmarkedet

Budget 2027 og særlige opmærksomhedspunkter
Beskæftigelsesområdets budget for 2027 er lagt med udgangspunkt i kommunens forventning til beskæftigelsesområdets regnskab for hele 2026 pr. ultimo juli 2026 og KL og regeringens skøn for den samlede udvikling i overførselsudgifter for 2027 for kommunen. Konsekvenser på baggrund af ændret lovgivning og konjunkturer er indregnet i budgettet. Slutteligt er der foretaget en justering af budgettet på baggrund af lokale forhold.

2027 vil på baggrund af beskæftigelsesreformen være præget af store lovændringer på beskæftigelsesområdet.
Lovgivningsarbejdet for 2027 er ikke færdiggjort, men Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering forventer at en række initiativer træder i kraft per 1. januar 2027, hvoraf de væsentligste vurderes at være:

- Antallet af målgrupper på beskæftigelsesområdet reduceres fra 13 til 5.
- Jobafklaringsforløb afskaffes. Borgere, der er bevilget forløbet inden den 1. januar 2027, fortsætter dog indtil borgeren er raskmeldt eller afklaret til anden ydelse.
- Fremrykket og udvidet afklaring for borgere længere fra arbejdsmarkedet.

Det forventes, at det resterende lovarbejde afsluttes i 4. kvartal af 2026. Det betyder, at de økonomiske konsekvenser, som lovændringerne medfører, først indarbejdes i kommunernes økonomi i forbindelse med KL og regeringens kommuneaftale i juni 2027.

I det omfang lovændringerne påvirker udgifterne til ydelser, skal det bemærkes, at finansieringen af ydelser og de fleste beskæftigelsesrettede indsatser sker via budgetgarantien. Budgetgarantien indebærer, at kommunernes samlede mer- og mindreudgifter på landsplan kompenseres af staten.
I løbet af året foretages en midtvejsregulering, hvor de økonomiske konsekvenser af ny lovgivning indarbejdes. Det betyder, at kommunen kompenseres for merudgifter som følge af lovændringer. Omvendt skal kommunen tilbageføre midler til staten, hvis lovændringer medfører mindreudgifter.

Med Budget 2026 blev det besluttet, at der i slutningen af 2027 skal udarbejdes en analyse af de lokale effekter af beskæftigelsesreformen. Analysen vil blandt andet undersøge udviklingen i antallet af borgere på offentlig forsørgelse i Syddjurs Kommune sammenlignet med sammenlignelige kommuner, og om beskæftigelsesreformen har afledte effekter på socialområdet. Analysen forventes fremlagt i 1. kvartal 2028.

Beskæftigelsesreformens samlede normeringsmæssige konsekvens:

Beskæftigelsesområdets ansatte konteres både under Økonomiudvalget (konto 6) og under Social- og Beskæftigelsesudvalget (konto 5). Reformen medfører normeringsmæssige konsekvenser både på konto 6 og på konto 5. Beskæftigelsesreformens økonomiske konsekvenser er fuldt indfaset i 2029.

Økonomiudvalget	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 6 (Fuldtidspersoner)	-8,5	-9,9	-10,3	-10,3

Social- og Beskæftigelsesudvalget	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 5 (Fuldtidspersoner)	-5,3	-8,2	-9,3	-9,3

Samlet	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Normeringsmæssige konsekvenser, konto 6 og 5 (Fuldtidspersoner)	-13,8	-18,1	-19,6	-19,6

Der er tale om akkumulerede tal. Dette betyder at reduktionen fra 2027 til 2028 er på 4,3 fuldtidspersoner og fra 2028 til 2029 på 1,5 fuldtidspersoner.

Bevillinger og budgetforudsætninger

Der er to bevillinger vedrørende beskæftigelsesområdet under Social- og beskæftigelsesudvalget, hvor den overordnede fordeling på hver bevilling fremgår herunder.

016-20 Ydelser og Indsatser

Hele 1.000 kr.	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Beskæftigelse, Fælles	500	500	500	500
Dagpenge	87.155	87.155	87.155	87.155
Jobafklaringsforløb	34.261	34.261	34.261	34.261
Kontanthjælp	51.799	51.799	51.799	51.799
Ressourceforløb	2.984	2.984	2.984	2.984
Seniorjob og Servicejob	1.173	1.173	1.173	1.173
Sygedagpenge	118.964	118.964	118.964	118.964
Uddannelseshjælp	200	200	200	200
Selvforsørgelse og hjemrejseydelse	300	300	300	300
Fleksjob, løntilskud	102.319	102.319	102.319	102.319
Ledighedsydelse	31.751	31.751	31.751	31.751
Seniorpension	52.174	52.174	52.174	52.174
Førtidspension, nye	206.447	116.918	131.157	148.639
Førtidspension, gamle	101.904	197.796	189.752	182.270
Boligydelse, boligsikring og personlige	40.483	40.483	40.483	40.483
Beskæftigelsesindsats	25.567	25.567	25.567	25.567
Sociale formål	1.283	1.283	1.283	1.283
Beskæftigelsesreform	0	-4.505	-5.605	-5.605
Integration	1.017	1.017	1.017	1.017
Boliger til flygtninge	360	360	360	360
Bevilling i alt	**860.643**	**862.502**	**867.597**	**877.597**

Ydelser og indsatser dækker over budgetter til en række ydelser, hvor der er opstillet budgetmål for de enkelte ydelser. Herunder er angivet antalsforudsætninger og gennemsnitspris for hver ydelse.

Helårsborgere og gennemsnitspris

Ydelse	Budget 2026 (Helårsborgere)	Budget 2027 (Helårsborgere)	Budget 2027 Gennemsnitspris
Dagpenge	525	516	169.000
Jobafklaringsforløb	325	248	138.000
Kontanthjælp	530	558	94.000
Ressourceforløb	15	21	140.000
Sygedagpenge	833	928	128.000
Fleksjob, løntilskud	860	887	115.000
Ledighedsydelse	200	169	188.000
Seniorpension	320	296	176.000
Førtidspension, nye	960	1112	186.000
Førtidspension, gamle	780	666	153.000

Udover ovenstående ydelser dækker bevillingen også over en række indsatser, som beskrives herunder.

Beskæftigelsesindsats
Vedrører udgifter til aktivering af borgere omfattet af Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Driftsmidlerne anvendes til indkøb af vejledende og opkvalificerende forløb, mentor samt ordinær uddannelse. Desuden dækker posten over en række andre udgifter til løntilskud i såvel offentligt som privat regi (herunder personer i løntilskud i Syddjurs Kommune), personlig assistance, voksenlærlinge, befordring samt hjælpemidler med mere. 22,0 mio. kr. af budgettet til beskæftigelsesindsatsen er til øvrige og vejledende kurser. Der er fra 2026 indført et loft over udgifter til øvrige vejledende og opkvalificerende kurser, som kommunerne skal holde sig under. I 2027 vil loftet ud fra det budgetlagte antal borgere være 26,9 mio. kr.

Boliger til flygtninge
Dækker over udgifter til midlertidige og permanente boliger til flygtninge.

Boligsikring, boligydelse og personlige tillæg
Området indeholder kontante udbetalinger til boligstøtte (boligydelse og boligsikring) samt personlige tillæg. De primære opgaver, der varetages er:

- Støtte til dækning af udgifter ved køb af briller, medicin, tandlægebehandling, høreapparater samt andre personlige tillæg.
- Støtte til dækning af boligudgifter

Boligsikring administreres af Udbetaling Danmark, imens boligydelse og personlige tillæg administreres af Borgerservice.

Integration
Dækker udgifter til aktivering af borgere omfattet af integrationsloven og udgifter til sprogskole, tolke og repatriering. Posten dækker også over en række indtægter fra staten som grundtilskud og resultattilskud.

Sociale formål
Budgetposten dækker over udgifter til hjælp i særlige tilfælde jævnfør Aktivloven, herunder blandt andet enkeltudgifter, sygebehandling og flytning.

016-25 Uddannelse og beskæftigelsespuljer

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
UU, FGU, puljer og interne tilbud	**16.208**	**16.158**	**16.158**	**16.158**
Uddannelses- og erhvervsvejledning og øvrige	445	445	445	445
Ungdommens Uddannelsesvejledning	6.812	6.762	6.762	6.762
Vejledning og opkv. m.v. af unge 15-17-årige	100	100	100	100
Forberedende Grunduddannelse	6.915	6.915	6.915	6.915
Bidrag til staten for skoleydelse	1.936	1.936	1.936	1.936
Uddannelse - STU	**16.826**	**16.826**	**16.826**	**16.826**
Bevilling i alt	**33.034**	**32.984**	**32.984**	**32.984**

Bevillingen Uddannelse og beskæftigelsespuljer dækker over en række forskellige budgetposter til blandt andet interne tilbud og politiske puljer, der beskrives herunder.

Uddannelses- og erhvervsvejledning og øvrige indsatser
Der er under Uddannelses- og erhvervsvejledning og øvrige indsatser en politisk vedtaget pulje "Psykologhjælp for unge under 26 år", på 0,4 mio. kr. som kan bruges til at understøtte unge i at gennemføre en ungdomsuddannelse eller sikre fastholdelse i job.

Ungdommens Uddannelsesvejledning
Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) varetager opgaven med at vejlede elever i folkeskolen, at vejlede unge om valg af uddannelse og erhverv, at vejlede unge med særlige behov og at vejlede unge op til 25 år, der ikke er i uddannelse eller beskæftigelse. Med Budget 2027 er det besluttet at omlægge dele af opgaverne i Ungdommens Uddannelsesvejledning. Det drejer sig om ændringer i UU's deltagelse i visitationssamtale med unge, der søger kontanthjælp, og i skole-hjem-samtaler for 9.- 10.klasse. Omlægningen bidrager med en besparelse på 450.000 kr. i 2027.

Forberedende Grunduddannelse – FGU
Forberedende grunduddannelse (FGU) er en uddannelse til unge under 25 år. Formålet med FGU er at forberede den unge til at starte på en erhvervsuddannelse, en gymnasial uddannelse eller at komme i job. Det er et fleksibelt tilrettelagt uddannelsestilbud, som tilbyder plads til forskellige unges individuelle kompetencer og behov og hjælper den unge med at få overblik, motivation og retning. Opkrævningen sker forskudt, så Budget 2027 dækker betaling for 2026.

STU – særlig tilrettelagt uddannelse (STU)
Budgettet til STU udgør i alt 17,0 mio. kr. i 2027. STU er en 3-årig ungdomsuddannelse for unge under 25 år, der ikke kan gennemføre en ungdomsuddannelse under normale vilkår. Budgettet dækker over udgifter til de interne tilbud, STU–Syddjurs og STU under Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud og køb af pladser ved eksterne leverandører af STU-tilbud. Budgettet dækker også udgifter til kørsel af elever og indtægter i forbindelse med salg af pladser på STU-Syddjurs til andre kommuner.

Socialområdet

Under bevillingen Tilbud til voksne med særlige behov varetages tilbud, indsatser og tilskud til borgere med nedsat funktionsevne, borgere i socialpsykiatrien og socialt udsatte borgere efter serviceloven m.v.

Opgaver som løses under Tilbud til voksne med særlige behov er organiseret i enhederne:

- **Socialcentret**. Myndighedsområde for voksne med særlige sociale problemer samt voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Socialcentret finansieres under Økonomiudvalget.

- **Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud**. Bo- og aktivitetstilbud til voksne med betydelig og varig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, f.eks. voksne med udviklingshæmning eller multiple handicaps.

- **Center for Social Rehabilitering**. Uvisiterede samværstilbud, visiterede aktivitets- og samværstilbud, gruppeforløb og individuelle tidsbegrænsede mestringsforløb til voksne med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer. Disse indsatser er forankret under afdelingen Mestringscenteret. Dertil tilbyder Center for Social Rehabilitering også længerevarende mestringsforløb til borgere med betydelig og varig nedsat funktionsevne samt rusmiddelbehandling for borgere i Syddjurs Kommune. Center for Social Rehabilitering leverer også mentorindsats for JobSyddjurs.

De primære opgaver, der varetages er:

- Botilbud: Midlertidige og længerevarende botilbud inden for special- og socialområdet.

- Beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud: Tilbud til borgere, som står uden for arbejdsmarkedet, og som leveres i dagtimerne.

- Mestringsvejledning i eget hjem: Støtte til at udvikle og vedligeholde borgeres kompetencer til at leve mest muligt selvhjulpent eller i særlige tilfælde støtte, der kompenserer for de konkrete begrænsninger og udfordringer, som borgeren har som følge af en funktionsnedsættelse.

- Støtte af mindre indgribende og forebyggende karakter: Borgere i Syddjurs Kommune kan få tilbudt fleksible og mindre indgribende indsatser, så borgerne dermed kan leve så selvstændigt et liv som muligt i overensstemmelse med deres håb, ønsker og drømme.

- Borgerstyret personlig assistance, BPA: Tilskud til borgere med omfattende fysisk/psykisk funktionsnedsættelse, som bor i eget hjem, til ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse.

Den strategiske opgave og eventuelle særlige udfordringer

Byrådet har godkendt følgende konkrete resultatmål på socialområdet for 2027 og 2028:

- I Syddjurs Kommune øges den andel af borgere i botilbud, der modtager et botilbud lokalt i Syddjurs Kommune.
- I Syddjurs Kommune øges andelen af borgere, der modtager tidsbegrænsede tilbud.

Resultatmålene har til hensigt at forøge kvaliteten i borgernes liv og at skabe mulighed for, at borgerne kan blive tæt på netværk og familie samt i videst muligt omfang at udvikle eller fastholde mulighederne for at kunne skabe sig et meningsfuldt liv i selvstændig bolig. Syddjurs Kommune ønsker at forøge styringsmulighederne ved selv i højere grad at have egne tilbud og en mangfoldig tilbudsvifte, der indeholder både midlertidige og længerevarende tilbud. Det skal ske med en bevidsthed om, at ikke alle borgeres behov kan og skal løses af Syddjurs Kommune selv, men i et større samarbejde mellem kommuner og region.

Der arbejdes i 2027 videre med:

- At kunne tilbyde kommunens egne borgere den rette støtte i Syddjurs Kommune, herunder bl.a. via implementeringen af den politisk godkendte boligplan.

- Implementering af Mestringscentrets aktiviteter på tværs af centeret, herunder udvidet mestringsvejledning, åben rådgivning, åbent samværstilbud, aktivitets- og samværstilbud, individuelt tidsbegrænsede mestringsforløb og gruppeforløb.

- Fokus på sammenhæng mellem borgernes behov, indsats og takster.

I 2027 vil der fortsat være opmærksomhed på at kunne sikre rette indsats til rette tid samt at udvikle borgernes mestringsevner til i højere grad at klare sig selv med udgangspunkt i borgernes håb, drømme og ønsker. Formålet er at styrke den enkeltes tro på sig selv og egen handlekraft ved at udfolde sit potentiale og definere egne problemstillinger og løsninger. Det giver borgeren mulighed for at klare sig selv mest muligt med let adgang til støtte og vejledning, når der er behov.

Bevilling og budgetforudsætninger

016-30 Tilbud til voksne med særlige behov

Hele 1.000 kr.	2027	2028	2029	2030
Tilbud til voksne med særlige behov	124.739	124.125	124.125	124.125
Syddjurs Bo-og Aktivitetstilbud	98.260	97.850	97.850	97.850
Center for Social Rehabilitering	32.552	32.552	32.552	32.552
Social Fælles	3.520	4.043	4.400	3.823
Bevilling i alt	**259.072**	**258.570**	**258.927**	**258.350**

Budgettet til Tilbud til voksne med særlige behov dækker alle udgifter og indtægter i forhold til botilbud, mestringsvejledning, tilbud vedrørende beskyttet beskæftigelse og samværstilbud, personlige hjælpere, støttekontaktpersonordning, rusmiddelsbehandling, rådgivning samt tilbud til socialt udsatte.

Budgetterne til Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud og Center for Social Rehabilitering dækker udgifter i forbindelse med driften af de enkelte tilbud. Hidtil har budgettet til Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud indeholdt budget til 3 feriedage til beboerne. Med budgetvedtagelse 2027 tilføres Syddjurs Bo- og Aktivitetstilbud budget så beboerne kan afholde en 4. feriedag.

Under Social Fælles afholdes blandt andet udgifter til tomgangsleje og de driftstilskud, der gives til Kafe Kolind og Grøn Kors, Folkestedet. Tilskuddene til Kafe Kolind og Grøn Kors, Folkestedet, er reguleret i samarbejdsaftaler. Ved budgetvedtagelse 2027 er det besluttet at øge tilskuddet til Grøn Kors med 200.000 kr. således at det samlede tilskud til Grøn Kors er på 600.000 kr.

Området for voksne med særlige behov tilpasses hvert år i forhold til udviklingen i antallet af borgere mellem 18 og 66 år, som har behov for støtte.

I forlængelse af budgetaftalen for 2026 blev der gennemført en analyse af udgifterne på socialområdet. Analysen blev præsenteret for Social- og Beskæftigelsesudvalget i juni 2026. Analysen viser, at en væsentlig årsag til de stigende udgifter er højere priser hos eksterne leverandører af sociale tilbud. Der er ikke fundet tegn på, at stigningen skyldes ændringer i kommunens visitationspraksis.

Socialområdets budget reguleres efter den generelle udvikling i udgifterne på landsplan. Endvidere har Administrationen udarbejdet en prognose for udgifterne i 2027 baseret på det forventede antal borgere, der modtager støtte, samt de forventede priser på de forskellige tilbud. På baggrund af prognosen og udviklingen på landsplan er budgettet til socialområdet løftet ekstraordinært med 11,5 mio. kr.

Budget 2027 baserer sig på nedenstående forudsætninger omkring helårspersoner og priser på forskellige typer af ydelser.

	Forventet aktivitet *(helårsperson)*	**Gennemsnitspris** *(1.000 kr.)*
Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)	12	1.813
Bostøtte i eget hjem – mestringsvejledning	214	108
Forsorgshjem/krisecentre	11	936
Længerevarende botilbud	25	1.667
Botilbudslignende tilbud	99	1.043
Midlertidige botilbud	57	1.148
Beskyttet beskæftigelse	25	137
Aktivitets- og samværstilbud	117	211
Merudgifter og kompensationsydelse voksne	55	19

Syddjurs Kommune indgår på det specialiserede socialområde hvert andet år en rammeaftale med de øvrige kommuner i Region Midtjylland. Rammeaftalen består af en udviklingsstrategi og en styringsaftale, der tilsammen skal sikre principper for koordinering og udvikling på tværs af kommunerne. Udviklingsstrategien koordinerer udviklingen af tilbud og indeholder en vurdering af kommunernes nuværende og fremtidige behov for tilbud og pladser. Herved opnås kendskab til, hvorvidt der er sammenhæng mellem behov og udbud af tilbud. Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i kommende år for de omfattede tilbud i regionen. Styringsaftalens primære formål er styring og overblik over takstudviklingen.